Jostein Gaarder

Misterul de Crăciun

UNIVERS

SERIE DE AUTOR

Jostein Gaarder

Misterul de Crăciun

UNIVERS

Jostein Gaarder

Misterul de Crăciun

Traducere de
AURORA KANBAR
și
ERLING SCHØLLER

Redactor Diana Crupenschi
Corector Lorina Chițan
Tehnoredactor Constantin Niţă
Copertă credit foto IStock Photo

JOSTEIN GAARDER
JULEMYSTERIET

© Jostein Gaarder and H. Aschehoug & Co
© Editura UNIVERS, 2013, pentru prezenta traducere

www.edituraunivers.ro

ISBN ePUB: 978-606-8543-35-2
ISBN Print: 978-99931-869-8-4

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Traducerea primei ediții a acestei cărți a fost sprijinită
NORLA
(Norwegian Literature Abroad)
Oslo

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Carte digitala cu drept exclusiv de folosire pentru Stefania Todoran, stefania.todoran@yahoo.com , telefon 0744204281.

1 DECEMBRIE

…poate că limbile orologiului s-au plictisit să tot meargă în acelaşi sens an de an şi deodată au luat-o în sens invers…

Era pe la ceasul înserării. Beculeţele decorative de Crăciun erau aprinse şi fulgi mari de nea dansau printre lumini. Străzile mişunau de oameni.

Joakim şi tatăl său se strecurau cu greutate printre toţi oamenii aceia obosiţi. Veniseră în oraş să cumpere un calendar de advent, şi asta în ultima clipă pentru că a doua zi era 1 decembrie. Şi la chioşcul de reviste, şi la librărie se vânduseră toate.

Joakim scutură mâna tatălui şi arătă spre vitrina unei librării. În faţa unui teanc de cărţi era un calendar de advent viu colorat.

– Uite, acolo! spuse el.

Tatăl său se întoarse:

– Oh, suntem salvaţi!

Intrară într-o librărie micuţă. Era veche şi lui Joakim i se păru cam prăfuită pe dinăuntru. De-a lungul pereţilor erau rafturi de la podea până la tavan şi în toate erau înghesuite cărţi. Nici o carte nu era la fel cu alta.

Pe tejghea era un maldăr de calendare de advent. Erau de două feluri. Unele aveau pe copertă un desen cu Moş Crăciun într-o sanie trasă de reni. Celelalte aveau un desen cu un pitic care mânca orez cu lapte într-un grajd.

Tatăl luă în mână câte unul din fiecare.

– Într-unul sunt figurine de ciocolată, spuse el. Ciocolata, ştim bine, nu face bine la dinţi, şi asta nu-i va fi deloc pe plac dentistului! În celălalt sunt figurine mici de plastic.

Joakim le privi cu atenţie pe amândouă. Nu ştia pe care să-l aleagă.

– Erau altfel când eram eu mic, continuă tata.

Joakim privi în sus la el.

– Cum erau atunci?

– Era numai o poză mititică sub căpăcelele astea. În fiecare zi, câte o poză. Noi de-abia aşteptam dimineaţa pentru că atunci le puteam deschide. Încercam să ghicim dinainte ce arăta poza. Apoi le deschideam,… da, apoi le *deschideam,* înţelegi? Era de parcă am fi deschis uşa spre o altă lume.

Chiar în clipa aceea Joakim descoperise ceva pe raftul cu cărţi:

– Uite şi acolo un calendar de advent!

Se repezi, îl luă şi-l dădu tatălui. Pe el, erau desenaţi Iosif şi Fecioara Maria care stăteau aplecaţi deasupra ieslei în care era pruncul Iisus. În fundal, îngenuncheaţi, cei trei crai de la Răsărit. Dincolo de iesle, în câmp, erau păstorii cu oile şi din cer se coborau îngerii. Un înger sufla într-o trâmbiţă.

Calendarul avea imaginile decolorate de parcă ar fi stat în soare o vară întreagă. Ce păcat, se gândi Joakim, pentru că desenul era aşa frumos!

– Pe ăsta îl vreau, spuse el.

Tatăl spuse zâmbind:

– Ştii, nu cred că e de vânzare. E foarte vechi. S-ar putea să fie aproape de o vârstă cu mine.

Joakim insistă:

– Nici o uşiţă nu este deschisă…

– E aici doar aşa… ca la expoziţie.

Joakim nu-şi mai lua ochii de la calendarul cel vechi.

– Pe ăsta îl vreau, repetă el. Pentru că este mai deosebit!

Atunci se apropie de ei un vânzător. Un bătrân cu părul alb. Făcu ochii mari când văzu calendarul pe care-l ţinea în mână copilul.

– Drăguţ, exclamă el. Şi autentic… da, original. Pare lucrat manual.

– Băiatul vrea să-l cumpere, explică tatăl şi arată în jos spre Joakim. Încerc să-l lămuresc că nu-i de vânzare.

Omul cu păr alb ridică sprâncenele:

–L-aţi găsit… aici, la mine? N-am mai văzut aşa ceva de mulţi, mulţi ani.

– Era acolo, în faţa cărţilor, spuse Joakim, şi arătă cu degetul spre raftul de cărţi.

Librarul clătină din cap:

– Înseamnă că bătrânul Johannes a dat din nou o raită pe aici.

Tatăl îl privi mirat pe omul cu păr alb:

– Johannes?

– Da, un tip ciudat… Vinde trandafiri în piaţă, dar nimeni nu ştie de unde-i are. Câteodată se întâmplă să intre în librărie şi să ceară un pahar de apă. Vara, când e căldură mare, îşi toarnă apă pe cap înainte de a pleca din nou. De câteva ori a aruncat şi pe mine câţiva stropi.

Tatăl zâmbi şi librarul continuă:

– Drept mulţumire pentru chestia asta cu apa, lasă din când în când un trandafir sau doi pe tejghea… sau pune câte-o carte veche în raft. O dată a pus în vitrină fotografia unei femei tinere. Era de undeva dintr-o ţară îndepărtată. Poate şi el este tot de acolo. Pe poză scria Elisabet.

Tatăl îl privi în ochi pe librar şi întrebă:

– Şi acum ţi-a lăsat un calendar de advent?

– Da, aşa se pare.

– Scrie ceva pe calendar, spuse Joakim. Şi citi: „CALENDAR DE ADVENT FERMECAT“ Preţul: 75 de bani.

Vânzătorul încuviinţă:

– Aşa! Înseamnă că e foarte vechi.

– Pot să-l cumpăr cu 75 de bani? întrebă Joakim.

Bărbatul cu păr alb râse:

– Ţi-l pot oferi gratis. Cine ştie dacă bătrânul Johannes nu s-a gândit tocmai la tine când a lăsat aici calendarul ăsta?

– Mulţumesc foarte mult! răspunse Joakim şi se grăbi să părăsească librăria.

Tatăl îi strânse mâna librarului şi apăru şi el pe trotuar în clipa următoare.

Joakim ţinea calendarul la piept.

– Am să-l deschid mâine, spuse el.

În noaptea aceea, Joakim se trezi de mai multe ori. Se gândi la librarul cu păr alb şi la Johannes, bătrânul care vindea trandafiri în piaţă. Merse la baie şi bău apă direct de la robinet. Atunci îi veniră în minte vorbele librarului, care spusese că Johannes obişnuia uneori să-şi toarne apă pe cap.

Dar cel mai mult se gândi la calendarul fermecat care era aproape de-o vârstă cu tatăl său. Şi cu toate astea nimeni nu-l deschisese până atunci. Înainte de a se culca privise atent la desenul de pe capacul calendarului şi la uşiţele numerotate de la 1 la 24. Cea de-a 24-a uşiţă, pe care o va deschide în ajunul Crăciunului, era de patru ori mai mare decât celelalte şi cuprindea aproape tot desenul cu ieslea.

Unde să fi fost calendarul ăsta fermecat vreme de aproape patruzeci de ani? Şi ce se va întâmpla când va deschide prima uşiţă? Părinţii agăţaseră calendarul deasupra patului.

Când se trezi la ora şapte, se ridică şi se pregăti să deschidă prima uşiţă. Era aşa de emoţionat încât îi tremurau mâinile şi nu reuşea să desfacă cartonul. În sfârşit, ridică de un colţişor şi uşiţa se deschise fără greutate.

Joakim văzu atunci un desen ce înfăţişa un magazin de jucării. Printre toate jucăriile şi toţi oamenii de acolo erau un mieluţ şi o fetiţă, dar nu apucă să vadă prea mult pentru că de îndată ce deschise uşiţa, căzu ceva în pat. Se aplecă şi se uită atent.

Era o bucăţică de hârtie împăturită de mai multe ori. O despături şi descoperi că era scrisă pe ambele feţe. Pe ea scria:

Mieluţul cu clopoţel

– Elisabet! strigă mama după ea. Vino înapoi, Elisabet!

Elisabet Hansen privea la mulţimea de ursuleţi şi alte jucării din pluş de la raionul de jucării în vreme ce mama cumpăra cadouri de Crăciun pentru verişoarele din Toten. Şi deodată un mieluţ se strecură afară din grămada de jucării. Sări pe podea şi privi mirat în jur. Avea un clopoţel legat la gât, care suna luându-se parcă la întrecere cu zumzetul caselor de bani.

Elisabet văzuse şi mai înainte o jucărie cu un clopoţel la gât. Cum era însă posibil ca o jucărie să capete viaţă aşa dintr-o dată? Elisabet era aşa de uimită, încât porni în urmărirea mielului ce se îndreaptă spre scara rulantă.

– Vino, vino la mine, mieluţule! strigă ea.

Mieluţul cu clopoţel era acum pe scara ce mergea la etajul de jos. Scara rula destul de repede, iar mielul ţopăia la vale. De aceea Elisabet trebuia să alerge şi mai repede dacă voia să-l ajungă pe miel din urmă.

– Vino aici, Elisabet! repetă mama, şi vocea ei devenise severă de astă dată.

Dar Elisabet era deja pe scara rulantă. Văzuse că mielul o zbughise la etajul întâi, unde se vindeau lenjerie de corp şi cravate.

Ajunse şi ea acolo şi, de cum simţi podeaua sub picioare, o luă la goană pe drumul pe care îl urma mielul. Acesta ajunsese în stradă, unde fulgii de zăpadă dansau printre beculeţele aprinse ce atârnau în ghirlande subţiri agăţate pe sus. Elisabet răsturnă un stativ cu mănuşi, dar îşi continuă goana fără să se oprească.

În larma străzii auzi clopoţelul sunând dinspre Kirkeveien. Nu se lăsă. Era foarte hotărâtă să mângâie mielul pe blăniţa moale.

– Vino, mieluţule, vino la mine!

Mielul ţâşnise peste drum pe lumina roşie a semaforului. Poate a crezut că omuleţul roşu înseamnă „mergi“, iar cel verde „stai“. Elisabet ştia că oile nu pot distinge culorile. În orice caz, mielul nu se oprise la roşu, aşa că nici Elisabet nu se opri. Va alerga după mielul ăsta chiar dacă ar trebui să alerge până la capătul lumii.

Maşinile claxonau şi o motocicletă trebui să intre pe trotuar ca să nu se ciocnească cu mielul şi fetiţa. Oamenii pe stradă, porniţi să cumpere cadouri de Crăciun, făcură ochii mari. Nu se întâmpla în fiecare zi ca o fetiţă să gonească pe Kirkeveien, pe roşu, ca să prindă un miel care evadase din magazinul cel mare al oraşului. Şi pe deasupra, nu era deloc obişnuit să alergi după un miel, acum, în miezul iernii.

În timp ce alerga, Elisabet auzi orologiul bisericii bătând de trei ori. Lucrul acesta îl constată cu un interes special pentru că ştia că veniseră în oraş cu autobuzul de ora cinci. Poate că limbile orologiului s-au plictisit să tot meargă în acelaşi sens an de an şi deodată au luat-o în sens invers. Elisabet se gândi că poate şi ceasornicele se plictisesc să facă o veşnicie acelaşi lucru.

Mai era însă ceva. Când veniseră la magazin, era aproape întuneric, iar acum era lumină din nou şi, într-un mod straniu, noaptea nu se lăsase între timp.

Mielul o luă între timp pe un drum ce ieşea din oraş, ţopăind mai departe spre o pădurice. Acolo îşi continuă drumul pe o potecă printre brazii înalţi. Acum trebuia să alerge mai încet, pentru că poteca era acoperită de zăpada care căzuse în ultimele zile.

Elisabet îl urma. Şi pentru ea era greu să mai alerge acum. Mielul avea patru picioare care se tot împotmoleau în zăpadă, pe când ea avea doar două. Poate că acesta era un avantaj ce o va ajuta să se apropie de el.

Chemarea mamei se pierduse în larma străzii. În curând nu se mai auziră deloc zgomotele străzii. Doar o voce îi răsuna încă în urechi:

– Să cumpărăm asta sau asta? Ce zici tu, Elisabet? Sau să le cumpărăm pe amândouă?

Poate că mielul a căpătat viaţă şi a zbughit-o din magazin pentru că nu mai putea suporta să audă încontinuu zgomotul caselor de bani şi toate discuţiile astea despre cumpărăturile de

Crăciun. Poate că Elisabet se luase după el din aceeaşi cauză. Niciodată nu îi plăcuse să meargă prin magazine, la cumpărături.

Joakim ridică ochii de pe hârtia subţire care căzuse din calendarul fermecat. Ceea ce tocmai citise era atât de uimitor, încât rămăsese cu gura căscată.

Întotdeauna îi plăcuseră enigmele. Îşi aduse aminte de micuţul scrin cu cheie pe care bunica i-l cumpărase din Polonia. Mama şi tata promiseseră o dată solemn că niciodată nu vor căuta cheia şi nu vor încerca să-l deschidă când Joakim doarme sau e la şcoală. Ar fi fost un lucru la fel de urât cum era să deschizi scrisorile altcuiva, spuseseră ei.

Până în ziua de azi Joakim nu avusese nici un secret adevărat pe care să-l fi ascuns în scrin. De asta dată însă, puse foaia de hârtie subţire din calendar acolo, încuie scrinul şi ascunse cheia sub pernă. Când părinţii se treziră şi veniră să arunce şi ei o privire în calendarul de advent, văzură doar un desen al unui miel într-un mare magazin.

– Îţi aduci aminte? întrebă mama şi privi spre tata. La fel era şi când eram noi mici.

Tata încuviinţă:

– Şi puteam să ne pierdem în visare şi să ne închipuim singuri restul povestirii. Era mult mai bine decât să ai toate figurinele astea nemţeşti de plastic care mai devreme sau mai târziu vor fi înghiţite de aspirator.

Joakim râse în sinea lui. Doar el ştia despre misterioasa bucăţică de hârtie din calendar.

Arătă cu degetul mielul cu clopoţel şi spuse:

– Mielul se hotărăşte să evadeze din magazin pentru că nu mai suportă să audă zgomotul caselor de bani şi pălăvrăgeala oamenilor la cumpărăturile de Crăciun. Şi o fetiţă din magazin pe care o cheamă Elisabet aleargă după el pentru că doreşte să-i mângâie blăniţa moale.

– Ce-ţi spuneam? zise tata. Ce-ar fi făcut băiatul nostru cu o figurină de plastic?

Joakim se gândi toată ziua dacă Elisabet va reuşi să ajungă mielul şi să-i mângâie blana. Oare avea să afle a doua zi?

Pentru că sigur va găsi încă o hârtiuţă scrisă, nu-i aşa?

2 DECEMBRIE

…ştiu eu un drum mai scurt şi e cel pe care suntem acum…

În dimineaţa următoare Joakim se trezi, ca de obicei, înaintea părinţilor. Se ridică şi privi calendarul de advent care era agăţat deasupra patului.

Văzu deodată un miel la picioarele unuia dintre păstori. Nu era ciudat? Privise desenul cel mare cu îngerii şi cu cei trei crai de la Răsărit, cu păstorii şi oile de multe, multe ori. Dar nu văzuse mieluţul până atunci.

Poate că descoperise mielul desenat acolo pentru că citise despre el pe o bucăţică de hârtie căzută din primul compartiment al calendarului.

Era, oare, acelaşi miel despre care citise? Mielul acela o zbughise dintr-un magazin în zilele noastre, pe când mielul desenat pe calendar trăise în Bethleem odată, foarte, foarte demult. Pe vremea aceea nu existau nici maşini, nici semafoare, iar prăvăliile de atunci nu erau nişte magazine aşa de mari cu scări rulante şi aparate de încasat banii.

În plus, Elisabet auzise orologiul bisericii bătând de trei ori, şi nu existau orologii la biserici acum două mii de ani, nu-i aşa? Joakim ştia că Iisus se născuse cu multă, foarte multă vreme în urmă.

Găsi uşiţa pe care se afla cifra 2 şi o desfăcu cu grijă. O hârtiuţă împăturită căzu din calendar. Înăuntru se zări un desen înfăţişând o pădure. În pădure era un înger care ţinea mâna pe umărul unei fetiţe.

Joakim luă hârtia care căzuse în pat. O despături şi văzu că era scrisă cu litere mici pe ambele feţe. Începu să citească:

Efiriel

Elisabet Hansen nu ştia nici cât de mult, nici cât de departe alergase după mielul cu clopoţel care o zbughise de la raionul de jucării al unui mare magazin pentru că se plictisise de zumzetul caselor de bani şi de toată vorbăria cumpărătorilor. Când alergase prin oraş, ningea des. Acum nu numai că ninsoarea se oprise. Cel mai bizar era că pe potecă nu mai era nici urmă de nea. Printre copaci se zăreau viorele şi toporaşi, şi asta era de mirare pentru că mai erau doar câteva zile până la Crăciun.

Culese o viorea şi-i privi atentă petalele. Să culegi flori acum era la fel de neobişnuit cum ar fi fost să arunci cu bulgări de zăpadă în plină vară.

Elisabet se gândi că a alergat poate atât de departe, că a ajuns într-o ţară în care era vară tot anul. Sau că a alergat atât de mult timp, încât venise primăvara şi se făcuse cald. În cazul acesta era încă în Norvegia, dar ce se întâmplase cu Crăciunul?

Pe când se gândea la toate astea auzi din nou, foarte departe, clinchetul unui clopoţel. O luă la goană şi în curând văzu mielul ce se oprise pe o colină şi păştea cu poftă iarba verde.

Nici nu era de mirare că micuţului îi era foarte foame. Pentru că iarna n-avea unde să pască iarbă. Şi în vremea în care fusese doar o jucărie probabil n-a primit nimic de mâncare. Această vreme trebuie să fi fost destul de lungă.

Elisabet se furişă spre miel, dar chiar în clipa în care se repezi să-l mângâie animăluţul o luă iar la fugă.

– Vino, vino la mine, mieluţule!

Fetiţa încercă să-l ajungă, dar se împiedică de un ciot de pin şi căzu pe jos cât era de lungă.

Cel mai rău nu era că se lovise, ci că înţelese că poate nu va prinde niciodată mieluţul. Se hotărâse să-l urmărească până la capătul pământului, dar pământul era rotund, nu-i aşa, şi atunci se putea întâmpla să alerge în jurul globului o veşnicie, sau, în orice caz, până va creşte mare, şi atunci poate că-şi va pierde interesul pentru miei cu clopoţei şi toate chestiile astea.

Privind în sus, observă o siluetă luminoasă printre arbori. Elisabet făcu ochii mari pentru că ceea ce văzu nu era nici om, nici animal. Din spate, printr-o cămaşă la fel de albă ca blana mielului, ieşeau o pereche de aripi.

Elisabet de-abia începuse să cunoască lumea. Învăţase cum se numesc animalele cel mai des întâlnite, dar nu ştia, de exemplu, diferenţa dintre un piţigoi şi o presură. Nici dintre o cămilă şi un

dromader, de fapt. Totuşi, nu se putea înşela asupra a ceea ce vedea acum. Înţelese repede că silueta luminoasă era un înger. Ea văzuse mai înainte îngeri desenaţi în cărţi şi pe hârtiile de împachetat, dar acum era întâia oară când vedea o astfel de făptură în realitate.

– Nu te teme! spuse îngerul cu voce blândă.

Elisabet se ridică pe jumătate:

– Să nu crezi că mi-e frică de tine, răspunse ea cam ursuză din cauza loviturii.

Îngerul se apropie. Părea că pluteşte, neatingând pământul. Asta îi aminti de verişoara Anna care ştia să danseze pe poante. Îngerul îngenunche şi o mângâie uşor pe spate cu vârful aripii. Apoi spuse:

– Am spus „nu te teme“ doar aşa, pentru orice eventualitate. Noi, îngerii, nu ne arătăm oamenilor prea adesea, şi de aceea e bine să-i prevenim atunci când o facem. De obicei, se sperie îngrozitor când li se arată un înger.

Elisabet începu, brusc, să plângă, şi asta nu din cauză că-i era frică de îngeri. Nici din cauză că se lovise. Nici ea nu prea înţelese de ce plângea când se trezi spunând:

– Am vrut… să mângâi mielul.

Îngerul înclină graţios capul:

– Dumnezeu le-a dat mieilor o blană aşa de moale cu gândul că mulţi vor dori să-i mângâie.

Elisabet spuse printre suspine:

– Mielul a alergat mai repede decât mine… şi nu-i de mirare, doar are patru picioare… Nu-i nedrept? Nu pot pricepe cum de un miel cu clopoţel poate fi atât de grăbit.

Îngerul o ajută să se ridice în picioare şi spuse tainic:

– Merge la Bethleem.

Elisabet se opri din plâns:

– La Bethleem?

– Da, la Bethleem, la Bethleem! Pentru că acolo se va naşte pruncul Iisus.

Elisabet se minună grozav de cuvintele îngerului. În încercarea ei de a-şi ascunde uimirea, începu să-şi scuture pantalonii de iarbă. Şi jacheta ei roşie se pătase destul de urât.

– Atunci şi eu vreau să ajung la Bethleem, spuse ea.

Îngerul părea că pluteşte din nou pe potecă, precum într-un dans pe poante. Spuse:

– Prea bine, pentru că şi eu tot acolo merg. Vom merge toţi trei.

Elisabet ştia că nu era bine să-i urmeze pe necunoscuţi, şi deci nici pe îngeri şi nici pe vrăjitori. Privi spre înger şi întrebă.

– Cum te cheamă?

Elisabet crezuse că îngerul era băiat, dar acum nu mai era prea sigură de asta. Pentru că el făcu o reverenţă ca o balerină şi spuse:

– Numele meu e Efiriel.

– Sună ca un nume de fluture. Ai spus într-adevăr Efiriel?

Îngerul încuviinţă:

– Da, Efiriel. Noi, îngerii, n-avem nici mamă, nici tată. De aceea, nu avem nici nume de familie.

Elisabet suspină încă o dată înainte de a spune:

– Nu cred că avem timp să mai stăm de vorbă dacă trebuie să mergem tocmai la Bethleem. Nu-i aşa că-i foarte, foarte departe?

– Oh, ba da, e departe… şi a trecut grozav de mult timp de când n-am mai fost acolo. Dar eu ştiu un drum mai scurt, şi e cel pe care suntem acum.

Şi cu asta porniră la drum. Mielul alerga înainte, Elisabet după el şi la urmă venea îngerul parcă dansând.

Fetiţei îi păru rău că nu-l întrebase pe înger cum de se făcuse deodată vară. Dar fugea acum după mielul din faţa lor şi nu îndrăznea să se oprească.

– Vino, vino la mine, mieluţule!

Joakim se grăbi să ascundă hârtia în scrinul de la care numai el avea cheie.

Johannes, vânzătorul de flori, lăsase calendarul de advent la librar. Oare ştia el de hârtiuţele astea misterioase dinăuntru? Sau Joakim, doar el, era singurul din lume care ştia acest secret? El deschisese primul calendarul, nu-i aşa?

Apoi îi trecu prin minte alt gând. Elisabet! Nu era, oare, numele femeii a cărei fotografie o pusese Johannes în vitrina prăvăliei?

Oh, ba da, era sigur de asta. Putea fi oare aceeaşi Elisabet despre care se povestea în calendarul misterios? Ea era copil atunci, dar calendarul era vechi şi poate că ea crescuse în toţi anii care trecuseră între timp.

Părinţii intrară şi azi în camera lui să vadă poza din calendar.

– Un înger, şopti mama emoţionată, şi duse mâna la gură.

– O ajută pe Elisabet, explică Joakim. A alergat aşa de repede după miel, că a căzut şi s-a lovit.

Mama privi spre tata şi el zâmbi cu înţeles. Joakim îşi dădu seama că ei îl considerau foarte isteţ când îl auzeau spunând

poveştile astea despre desenele din calendar. De unde să fi ştiut ei că nu el le inventa?

Astăzi începea orele devreme şi n-aveau timp să vorbească prea mult despre calendar. Pe drumul spre şcoală însă se gândi numai la el.

Ninsese mult în ultimele zile şi din cauza zăpezii era greu să traversezi terenul de sport. Se opri şi se gândi. Când Elisabet se luase după miel, înotase prin zăpadă. Şi apoi se făcuse brusc vară. Cum să fie posibil aşa ceva?

Când se întoarse de la şcoală, descuie uşa cu cheia şi intră în casă. Aproape în fiecare zi venea acasă ceva mai devreme decât mama. Alergă în camera lui şi îşi opri privirile pe calendar. Da, era la locul lui. Se întrebase de câteva ori în cursul zilei dacă nu cumva era un vis, pentru că se întâmpla adesea să viseze lucruri bizare.

Era aşa de curios să ştie ce se ascunde sub cea de-a treia cifră şi privi îndelung la ea. Se întreba ce se întâmplase cu Elisabet şi îngerul Efiriel.

Ce-ar fi să deschidă chiar acum uşiţa? Putea apoi s-o lipească la loc şi să-şi ia aerul că nu s-a întâmplat nimic.

Dar ar fi trişat. Nu era voie să trişezi nici când jucai cărţi şi ar fi fost mult mai rău să trişezi cu Crăciunul. Era la fel de urât dacă te uitai pe furiş în pachetele cu daruri înainte de Ajunul Crăciunului, da, era ca şi cum te-ai fi păcălit pe tine însuţi.

Mama venise acasă de la lucru şi curăţa cartofi şi morcovi în bucătărie. Tata veni ceva mai târziu. Se plânse că nu-şi găseşte permisul de conducere.

– De neînţeles, spunea el. Nu e în maşină, nici la serviciu, nici în buzunarul de la palton.

– Eşti un mare dezordonat, spuse Joakim, pentru că aşa îi spunea tata ori de câte ori nu-şi găsea penarul sau nu-şi punea jucăriile la locul lor.

În seara aceea Joakim ceru să meargă la culcare devreme. Era poate prima dată în viaţa lui când cerea asta.

– Nu te simţi bine, băiatul meu? întrebase mama.

– Ba da. Dar când dorm timpul trece repede, vine dimineaţa şi atunci pot să deschid calendarul fermecat.

3 DECEMBRIE

…este ca şi cum ai alerga cu vântul în spate sau ai coborî fugind pe o scară rulantă în mişcare …

Joakim se trezi devreme în dimineaţa zilei de 3 decembrie. Aruncă o privire la ceasul cu răţoiul Donald agăţat pe perete, deasupra mesei. Era şapte fără un sfert. Părinţii se trezeau de obicei cam peste o jumătate de oră.

Îşi aminti că visase ceva ciudat, dar nu ştia ce. Ceva cu îngerul Efiriel şi mielul cu clopoţel…

Se ridică în picioare în pat şi privi calendarul pe care îl primise de la librarul cu părul alb. În partea de sus, desenul înfăţişa câţiva îngeri ce coborau din cer, printre nori. Unul sufla într-o trâmbiţă. Voia probabil să-i trezească pe păstori şi pe oile lor.

Se gândi că îngerul din dreapta desenului trebuia să fie Efiriel care o mângâiase pe Elisabet când se împiedicase de un ciot de pin şi căzuse cât era de lungă. Cam aşa şi-l imaginase când citise ce scria pe bucăţica aceea subţire de hârtie.

Chiar observă brusc cum îngerul îi zâmbi şi ridică un braţ de parcă i-ar fi făcut cu mâna. Şi i se păru că, pe desen, figura îngerului se contura mai clară decât ieri.

Deschise acum uşiţa cu cifra trei pe ea. Înăuntru era un desen micuţ al unei maşini vechi, de epocă, foarte frumoasă şi bine întreţinută. O maşină de epocă cum văzuse odată cu bunicul la Muzeul de tehnică.

Joakim nu înţelese ce legătură putea fi între o maşină de epocă şi Crăciun, dar luă hârtioara ce căzuse din calendar pe pernă, se vârî din nou în pat, găsi o poziţie comodă sub plapumă şi începu să citească.

A doua oaie

Elisabet şi îngerul îşi continuară goana după mielul care evadase din magazinul cu multe aparate de încasat banii şi plin de vorbăria cumpărătorilor. Curând, ieşiră din pădure şi o luară pe un drum de ţară. În depărtare se zărea un fum gros ieşind din coşurile înalte ale unei fabrici.

– Acolo e un oraş, spuse Elisabet.

– E Halden, explică îngerul. Nu suntem prea departe de Suedia şi suntem pe drumul cel bun pentru că trebuie să trecem pe acolo ca să ajungem la Bethleem.

Nu termină bine de vorbit, când auziră o huruială în spate. Elisabet se întoarse şi văzu o maşină de epocă venind spre ei. În ea era un bărbat îmbrăcat în costum şi cu pălărie pe cap. Avea barbă lungă şi i se păru că seamănă cu străbunicul dintr-o fotografie pe care o aveau acasă, pe şemineu. Când trecu pe lângă ei, claxonă şi flutură pălăria.

– O maşină de epocă! exclamă Elisabet. Trebuie să fie foarte veche.

Îngerul Efiriel îşi ascunse faţa în palme ca să nu i se vadă zâmbetul.

– Ba eu cred că e nouă-nouţă.

Elisabet suspină resemnată.

– Am crezut întotdeauna că îngerii sunt mult mai înţelepţi decât oamenii. Se vede însă că habar n-aveţi de maşini.

Nu voia însă să-şi strice prietenia cu îngerul, aşa că spuse:

– Nici nu-i de mirare, pentru că aveţi aripi şi, bineînţeles, nu conduceţi maşini acolo sus, în cer. În plus, mă gândesc că Dumnezeu a interzis în cer orice formă de poluare.

Efiriel îi arătă o stivă de buşteni:

– Şezi puţin aici, spuse el. Oricum meriţi un pic de odihnă şi vreau să-ţi spun ceva important despre expediţia noastră spre Bethleem.

Elisabet se aşeză şi privi în sus spre înger.

– Tu n-ai obosit? întrebă ea.

Îngerul clătină din cap:

– Nu, noi, îngerii, nu obosim, pentru că nu suntem făcuţi din carne şi oase. Oboseala este simţită numai la cei făcuţi din carne şi oase.

Elisabet se ruşină puţin la gândul că-şi închipuise că îngerii pot obosi. Dacă ar fi fost aşa, cum ar fi reuşit ei atunci să zboare necontenit între cer şi pământ? Şi asta era grozav de departe, poate

că mult mai departe decât Bethleem. Dar, oricum ar fi fost, nu avea oare dreptate că maşina care trecuse era o maşină foarte veche?

Îngerul spuse:

– Draga mea, spune-mi exact, încotro mergem noi?

– Spre Bethleem, răspunse Elisabet. La asta se gândea şi ea în momentul acela.

– Aşa, prea bine! Şi ce vom face acolo?

– Oricum ar fi, vom mângâia mielul.

Îngerul încuviinţă:

– Şi ne vom închina pruncului Iisus care va veni pe lume. El a fost numit Mielul lui Dumnezeu. Pentru că este bun şi nevinovat ca un miel cu blăniţă moale.

Elisabet ridică din umeri. La lucrurile astea nu se gândise niciodată.

Îngerul continuă:

– Şi nu e de ajuns doar să călătorim la Bethleem. Trebuie să ne întoarcem în timp cu două mii de ani, pentru că, atunci când ai început să alergi după miel, se împliniseră două mii de ani de la naşterea lui Iisus. Să încercăm să fim acolo exact când minunea cea mare se va întâmpla.

Era rândul fetiţei să ducă mâna la gură, de data asta, dar de uimire:

– Nu e absolut imposibil să călătoreşti înapoi în timp?

Efiriel clătină din cap:

– Nu, de fapt, nu. Nimic nu este cu neputinţă pentru Dumnezeu, şi eu sunt un trimis al lui, aşa că nici pentru mine aproape nimic nu este imposibil. Deja am lăsat în spate o bună bucată din lungul drum. Acolo, jos, se vede oraşul Halden şi ne aflăm la începutul anilor 1900 după Iisus. Poţi să înţelegi asta?

Elisabet făcu ochii mari şi spuse:

– Cred că… maşina aceea nu era, totuşi, atât de veche.

– Nu, dimpotrivă, era destul de nouă. Ai observat în mod sigur cât de mândru de ea era bărbatul care claxona. Nu sunt prea mulţi oameni care au maşină în timpurile astea.

Elisabet Hansen privi nemişcată la silueta îmbrăcată în alb, şi îngerul Efiriel continuă:

– Să alergăm pe un drum obişnuit până la Bethleem ar fi luat grozav de mult timp. Noi însă alergăm într-un fel pieziş înapoi prin istorie şi suntem oarecum într-o coborâre permanentă. Este ca şi

cum ai alerga cu vântul în spate sau ai coborî fugind pe o scară rulantă în mişcare.

Elisabet încuviinţă, deşi nu era prea sigură că înţelegea tot ce spunea îngerul. Dar înţelese cel puţin cât de ingenios era totul.

– Cum de ştii că suntem la începutul anilor 1900?

Îngerul îi arătă un ceas auriu la încheietura mâinii. Era împodobit cu un şirag de perle lucitoare. Pe cadran se putea citi: 1916.

– Este un ceas pentru îngeri. Nu merge la fel de precis ca alte ceasuri, dar nouă, în ceruri, nu ne prea pasă de ore şi minute…

– Cum aşa?

– Avem toată veşnicia la dispoziţie, răspunse îngerul. În afară de asta, nu trebuie niciodată să alergăm să prindem autobuzul ca să ajungem la timp la lucru.

Elisabet era nemaipomenit de uluită de cuvintele îngerului, dar acum înţelegea, totuşi, de ce bătuse orologiul bisericii de trei ori, deşi trebuie să fi fost ora şase, sau şapte, când fugise din magazin. Înţelegea de ce dispăruse zăpada şi se făcuse brusc vară. Alergase înapoi în timp…

– Ai luat-o la vale pe acest drum chiar în clipa în care ai început să alergi după miel, spuse îngerul Efiriel. Atunci a început, de fapt, marea călătorie prin timp şi spaţiu.

Încă o maşină de epocă veni din partea opusă a drumului. Lăsă în spatele ei un nor de praf şi nisip, şi Elisabet începu să tuşească. Când praful se aşternu puţin, arătă spre drum:

– Uite acolo mielul nostru! Şi cu el mai este o oaie…

Îngerul încuviinţă:

– Adevărat îţi spun că şi oaia aceea va merge cu noi la Bethleem.

Elisabet şi Efiriel începură să alerge din nou. Mielul şi oaia o luaseră şi ei la fugă.

– Vino, vino la mine, mieluţule! îl chema Elisabet.

Nici mielul, nici oaia nu se lăsau însă ademeniţi. Mergeau la Bethleem, la Bethleem!

Trecură pe la marginea oraşului Halden. Se opriră o clipă şi priviră oamenii din piaţă şi de pe străzi. Femeile aveau rochii lungi, de bumbac, viu colorate şi pălării cu boruri mari, în diferite culori. Pe străzile micului oraş treceau maşini de epocă, dar şi trăsuri trase de cai.

Lăsară oraşul în urmă şi ajunseră la un punct de frontieră. Pe o pancartă stătea scris: „Frontieră de stat. SUEDIA“.

Elisabet se opri brusc şi întrebă:

– Crezi că ne dau voie să intrăm în Suedia?

Îngerul pluti în jurul ei ca un fluture uriaş.

– Nu vor îndrăzni să oprească un pelerinaj, răspunse el. Şi apoi, cu doar câteva săptămâni în urmă, Norvegia şi Suedia aveau acelaşi rege.

– Pot să văd ceasul tău de înger încă o dată?

Efiriel întinse mâna. Pe cadran scria 1905.

După aceea trecură graniţa pe lângă doi paznici. Mai întâi mielul şi oaia. Apoi Elisabet Hansen şi îngerul Efiriel.

– Staţi! strigară paznicii. În numele legii, opriţi-vă!

Ei, însă, intraseră deja în Suedia. Ajunseseră cu câţiva ani mai aproape de momentul Naşterii lui Iisus Mântuitorul.

Joakim se ridică în pat. De aceea, deci, de aceea, era desenul unei maşini de epocă în calendarul de advent!

Şi de aceea se făcuse brusc vară.

Joakim se grăbi să ascundă hârtia cu povestirea despre Elisabet şi îngerul Efiriel în scrinul secret, pentru că mama şi tata puteau intra oricând în dormitorul lui. Apoi, întins în pat, se gândi îndelung la ceea ce citise.

Acum înţelegea totul, în orice caz, mai mult decât ieri. Elisabet nu numai că pornise în urmărirea mielului şi ajunsese în pădure. Ea alergase şi înapoi în timp. Ajunsese în anul 1905 şi trebuia să ajungă la Bethleem, să fie de faţă la naşterea pruncului Iisus. Joakim ştia că faptul acesta se petrecuse cu două mii de ani în urmă.

Era destul de mare ca să înţeleagă că e cu neputinţă să călătoreşti în timp. Dar era cu putinţă s-o faci în gând.

La şcoală auzise că o mie de ani, pentru oameni, poate însemna doar o singură zi pentru Dumnezeu. Şi îngerul Efiriel a spus că nimic nu e cu neputinţă pentru Dumnezeu.

Totuşi, avea rost să te gândeşti că Elisabet şi îngerul călătoriseră înapoi în timp?

O auzi pe mama în coridor. Deschise uşa camerei şi-l întrebă:

– Ai deschis calendarul?

El încuviinţă din cap şi mama se aplecă şi privi:

– O maşină de epocă! exclamă ea.

Avea vocea puţin surprinsă, aproape dezamăgită. Poate credea că în calendarul de advent trebuiau să fie de fiecare dată numai poze de îngeri şi de lucruri ce au de-a face cu Crăciunul.

– Este din cauză că Elisabet şi îngerul Efiriel au trecut prin Suedia. Pe vremea aceea maşinile de epocă erau noi-nouţe, spuse Joakim. Ei merg la Bethleem.

– Eşti un mic poet, spuse mama şi-l mângâie pe cap. Apoi se duse la baie.

Pe Joakim îl treceau fiori când se gândea la tot ce ştia şi la faptul că părinţii credeau că el inventează. Deodată îi veni în cap o idee grozavă. Va face un pachet cu toate hârtiuţele din calendarul misterios şi-l va pune sub pomul de Crăciun. Pe el va scrie: „Pentru cei mai buni părinţi din lume“.

Acum că-i venise ideea asta, era şi bine, şi rău pentru că devenea şi mai nerăbdător până în seara de Ajun. Şi era cam plictisitor să aştepţi atâta timp până să vină un prilej de bucurie. Întotdeauna când se bucura prea tare de un lucru, aproape îl apuca durerea de cap.

În după-amiaza aceea, tatăl spuse iar că nu-şi găseşte permisul de conducere. Atunci nu poţi să conduci maşina, spuse mama. El pufni ca un motor cu aburi când o auzi spunând asta.

4 DECEMBRIE

…de-abia apucase să caşte ochii mari…

Joakim avea două secrete. Primul consta în hârtioarele împăturite pe care le găsea în calendarul de advent înainte ca părinţii să se trezească dimineaţa. Cel de-al doilea era faptul că le ascunsese în scrinul adus de bunica din Polonia.

Pregătea cadoul de Crăciun cel mai ingenios cu putinţă. Trebuia doar să transfere hârtioarele din calendarul de advent în scrinul lui supersecret, a cărui cheie numai el o avea. Apoi trebuia să facă rost de nişte hârtie de împachetat când mama va fi ocupată cu gătitul în seara de Ajun.

Lucrul cel mai grozav era însă calendarul de advent în sine, pe care bătrânul Johannes îl abandonase în librărie.

Cine era ciudatul vânzător de flori? La ce se gândise când lăsase un calendar de advent misterios lângă teancul de cărţi din prăvălie?

El cunoscuse mai demult o femeie pe care o chema Elisabet. În orice caz, pusese în vitrina prăvăliei o fotografie de-a ei. Putea fi aceeaşi Elisabet despre care se povestea pe hârtioarele ce cădeau din compartimentele calendarului dimineaţa când Joakim deschidea uşiţele? Era doar o fetiţă pe atunci, poate de vârsta lui Joakim, dar trecuseră între timp mulţi ani.

În dimineaţa zilei de vineri, 4 decembrie, Joakim deschise cea de-a patra uşiţă a calendarului. Înainte de a o deschide se asigurase că în casă era linişte deplină.

Descoperi desenul unui bărbat îmbrăcat într-o cămăşoaie albastră, ca un fel de cămaşă de noapte. Într-o mână ţinea un toiag. Joakim nu privi desenul prea atent, pentru că şi de data asta o bucăţică de hârtie căzu pe pat. O despături şi citi:

Iosua

Elisabet Hansen şi îngerul Efiriel urmăreau în goană oaia şi mielul. Trecuseră de o căsuţă roşie din bârne şi de câteva lanuri mici de grâu înconjurate de pădure. De pe o colină, Efiriel îi arătă un lac întins.

– Este cel mai mare lac din Scandinavia, spuse el. Ceasul arată că au trecut 1.891 de ani de la naşterea lui Iisus, iar noi am ajuns de-abia în Suedia.

Din lac izvora un râu înspumat. Peste el trecea un pod şi ei trecură astfel pe malul celălalt.

– Acesta este râul Göta, spuse Efiriel. Vom merge pe un drum de căruţe de-a lungul râului.

– Vino, vino, mieluţule! chemă Elisabet din nou, dar oaia şi mielul goneau deja.

Ajunseră într-un sat. La marginea lui se înălţa o biserică de lemn, vopsită în roşu, şi mulţi oameni se îndreptau spre ea. Unii mergeau pe jos, alţii erau în trăsuri trase de cai. Bărbaţii erau îmbrăcaţi în costume negre şi aveau pălării negre. Multe femei erau îmbrăcate şi ele în negru. Unele aveau o cărticică de psalmi în mână.

– E, desigur, duminică, spuse Elisabet.

Se opriră câteva secunde şi priviră mulţimea aceea de oameni. Un băieţel îi zări. De-abia apucase să caşte ochii mari pentru că în aceeaşi clipă îngerul Efiriel alergă mai departe. Şi Elisabet se grăbi să-l urmeze. Întoarse capul să privească înapoi, dar oamenii din faţa bisericii dispăruseră fără urmă. La fel şi caii şi trăsurile.

Ieşiseră din sat când Elisabet îi spuse îngerului:

– Doar un băieţel ne-a văzut.

– Foarte bine! Nu trebuie să atragem prea mult atenţia. Nu putem evita ca unul sau altul să ne vadă, dar atunci va fi doar pentru o fracţiune de secundă.

Au alergat mai departe prin păduri şi câmpii. Vedeau din când în când oameni care întorceau fânul sau coseau grâul. Se întâmpla să-i ocolească ca să nu-i sperie.

Oaia şi mielul dădură peste o păşune cu iarbă verde şi nu rezistară ispitei de a paşte.

– Acum avem o şansă, şopti Elisabet. Dacă ne apropiem încet.

Nu termină de vorbit când văzu la mică distanţă un bărbat venind spre ei. Era îmbrăcat într-un fel de tunică albastră lungă până-n pământ. Într-o mână ţinea un toiag rotunjit la un capăt. Veni aproape de ei şi spuse cu voce gravă:

– Pacea să fie cu voi, cei ce umblaţi pe calea cea strâmtă de-a lungul râului Göta. Eu sunt păstorul Iosua.

– Atunci eşti unul de-ai noştri, spuse Efiriel.

Elisabet nu înţelese ce voia să spună îngerul cu asta. Păstorul spuse:

– Merg cu voi în Ţara Sfântă, căci trebuie să fiu acolo în câmp când îngerii vor da vestea cea bună că s-a născut Iisus.

Fetiţei îi veni o idee:

– Dacă eşti un păstor adevărat, atunci poţi să aduci mieluţul cu clopoţel la mine!

Păstorul se înclină adânc:

– E o nimica toată pentru un cioban adevărat.

Cu paşi hotărâţi, se îndreptă spre miel. În clipa următoare, mielul îngenunche la picioarele fetiţei. Ea îngenunche la rândul ei şi-l mângâie, în sfârşit, pe blăniţa cea moale.

– La fugă, eşti cel mai ager mieluţ din lume, spuse ea. Dar până la urmă tot te-am prins!

Păstorul lovi cu toiagul în pământ şi spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Oaia şi mielul o luară iarăşi la fugă. Păstorul, îngerul şi Elisabet după ei.

Ajunseră la un orăşel. De pe un deal din afara lui văzură o mulţime de case din lemn vopsite în roşu. În timp ce alergau, Efiriel îi spuse că oraşul se numeşte Kungälv.

– Înseamnă „stânca regilor“ şi se numeşte astfel pentru că regii din nord obişnuiau să se întâlnească aici şi să ţină sfat. Unul dintre ei era Sigurd Jorsalfar.

Jorsalfar! Elisabet pufni în râs când auzi un nume aşa de caraghios.

– „Far“ înseamnă „tată“ la noi, aşa că era sigur tatăl unui băiat sau al unei fete care se numea Jorsal, spuse ea.

Îngerul clătină din cap:

– „Jorsalfar“ înseamnă „Călătorul la Ierusalim“ pentru că aici se spunea „Jorsal“ la Ierusalim şi este numele pe care l-a primit Sigurd pentru că a fost în pelerinaj în Ţara Sfântă în care s-a născut Iisus, iar „călătorul“ vine de la „fare“, care înseamnă „a călători“.

Oaia şi mielul erau acum departe. În urma lor se agita păstorul Iosua. Elisabet şi îngerul se grăbiră să-i ajungă.

Ajunseră în curând la un oraş aşezat la vărsarea râului Göta. De pe un deal puteau privi jos, în oraş. Pe străzi mergeau femei în rochii lungi şi bărbaţi cu pălării şi bastoane. Unii şedeau în trăsuri frumoase trase de doi cai.

– Suntem în Göteborg, spuse Efiriel. Ceasul arată 1814 şi tocmai acum în aceste zile Danemarca va ceda Norvegia, Suediei. Norvegia va avea de acum propria ei constituţie.

Păstorul Iosua se întoarse şi flutură mâna.

– La Bethleem! strigă el. La Bethleem!

Şi îşi continuară drumul prin Suedia.

Joakim abia dacă apucă să ascundă hârtia din calendar în scrin când mama intră în camera lui.

– Ce desen ai găsit azi? întrebă ea.

Joakim nu trebuia să răspundă. Pentru că mama voia întotdeauna şi să vadă desenul.

El îi arătă compartimentul deschis, ea privi şi-şi împreună mâinile:

– Trebuie să fie unul dintre păstorii de pe câmp.

Joakim privi spre ea.

– Ce vrei să spui cu „de pe câmp“?

Mama povesti că în vechile calendare de advent erau astfel de desene în care erau înfăţişaţi păstorii pe câmp când îngerii au adus vestea că s-a născut Iisus:

– Un păstor este acelaşi lucru cu un cioban. Şi o ceată este acelaşi lucru cu o turmă de oi.

– Ei au ajuns tocmai la Göteborg, explică Joakim.

– Göteborg?

Mama îl privi mirată:

– Care „ei“?

– Elisabet Hansen, îngerul Efiriel şi păstorul Iosua. Merg la Bethleem, la Bethleem!

Mama rămase uimită:

– Acum nu trebuie să te obsedeze chiar de tot calendarul ăsta! Nu sunt decât nişte desene!

Joakim înţelese că nu putea să le povestească părinţilor tot ce se întâmplase cu Elisabet. Pentru că atunci n-ar mai fi reuşit să păstreze secretul hârtioarelor din calendar şi el voia să li le ofere lor în dar de Crăciun.

Mai înţelese şi altceva. Că într-o bună zi trebuia să vorbească cu Johannes. Era sigur că bătrânul trebuia să ştie ce-i cu calendarul acela misterios. Poate că ştia mai mult şi despre Elisabet Hansen. Cum ar putea oare să-l întâlnească? Pentru că părinţii nu-i dădeau voie să meargă singur în oraş sau în piaţă.

Când veni de la şcoală în după-amiaza aceea, cineva sună la uşă imediat după ce intrase în casă. Nu putea fi mama, pentru că ea ştia că Joakim nu obişnuia niciodată să încuie uşa de la intrare. Cine să fie?

Merse în hol şi deschise uşa. Pe scară stătea librarul cu părul alb de la care primise calendarul!

– Ah, eşti aici, spuse el. Chiar aşa cum m-am gândit.

– Poftim? întrebă Joakim care se temu că librarul îi va cere înapoi calendarul misterios.

Şi, la urma urmei, de unde ştia unde locuia?

Omul scoase din buzunar un permis de conducere.

– Tatăl tău a uitat asta pe tejghea, explică el. M-am gândit că voi trebuie să fiţi, şi, cum am văzut că nu v-aţi întors la mine, am căutat în cartea de telefon şi v-am găsit adresa. Şi eu locuiesc pe aproape, ştii. Pe Kløverveien, la numărul 12.

Nu era prea departe. Unul dintre colegii de clasă ai lui Joakim locuia pe aceeaşi stradă, la numărul 7.

– Cum merge cu calendarul? întrebă omul cu părul alb.

Joakim îl privi:

– Merge foarte bine. Am găsit în el nişte hârtiuţe pline de mister.

– Adevărat?

Librarul zâmbi larg. Îi dădu băiatului permisul de conducere al tatălui.

– Trebuie s-o iau din loc, spuse el. Noi, librarii, suntem ocupaţi până peste cap zilele astea.

În curând veniră şi părinţii acasă şi se aşezară cu toţii la cină.

Joakim se hotărâse să nu sufle o vorbă despre librar până ce tata nu va întreba iarăşi de permis. Aşa că puse o întrebare:

– Ce înseamnă „pelerinaj“?

Li se părea ciudat că Joakim întreba asta pentru că „pelerinaj“ era un cuvânt destul de rar întâlnit. Tata se servi cu încă o porţie de budincă de peşte şi spuse:

– Un pelerin este o persoană care face o călătorie la un loc sfânt.

– Ca Sigurd Jorsalfar? continuă Joakim. El a călătorit la Ierusalim. De aceea a primit numele de „Călătorul la Ierusalim“.

Părinţii se priviră întrebători unul pe altul.

– Aţi învăţat la şcoală despre Sigurd Jorsalfar? întrebă mama.

Joakim negă din cap. Înţelese că era mai potrivit să vorbească despre permisul de conducere. Se uită la tata şi întrebă:

– Ţi-ai găsit permisul de conducere?

– Nici urmă de el, spuse tata supărat.

– L-am găsit eu, spuse Joakim.

Se ridică de pe scaun şi merse în camera lui. Se întoarse cu permisul şi-l dădu tatălui, zâmbind cu subînţeles.

Tatălui aproape i se opri mâncarea în gât. Se încruntă şi spuse:

– Joakim, unde l-ai găsit? Doar nu cumva…

Joakim se grăbi să-l întrerupă ca să nu spună ceva ce ar putea regreta apoi:

– L-ai uitat la librărie când am cumpărat calendarul de advent.

Tatăl avea o figură de parcă un înger din ceruri i s-ar fi arătat în plină zi. Într-un fel aşa şi era, numai că îngerul îl trimisese pe librarul cu părul alb în loc să vină chiar el.

– Librarul a fost aici înainte să veniţi voi de la lucru, explică Joakim. A spus că ne-a găsit adresa în cartea de telefon.

Mama şi tata înţeleseră ce se întâmplase.

– Da, ce om cumsecade! spuse tata.

Se întoarse spre mama:

– Ştii, aşa ceva mai rar!

– Şi tu eşti un dezordonat cum rar întâlneşti! spuse Joakim.

5 DECEMBRIE

…pentru că timpul vine şi se duce, iar un neam trece, altul vine…

Joakim se bucura că nu găsise figurine din ciocolată sau din plastic în calendarul de advent. Tata făcuse o greşeală când spusese că în compartimentele calendarului erau numai desene.

În calendarul misterios care costase pe vremuri doar 75 de bani era o poveste uimitoare despre Elisabet, care o pornise după mielul cu clopoţel, care era în drum spre Bethleem, unde s-a născut Iisus acum două mii de ani. Îi trebuiau 24 de zile ca să citească întreaga istorie, pentru că era împărţită în 24 de capitole, unul pentru fiecare zi. În fiecare zi se mai adăuga un pelerin la convoiul pelerinilor.

Ziua de 5 decembrie cădea într-o sâmbătă. Mama şi tata dormeau sâmbetele ceva mai mult. Joakim se trezi, ca de obicei, pe la şapte. Se ridică în pat, în picioare, şi privi atent desenul de pe calendar.

Vedea pentru întâia oară că unul dintre păstori ţinea un toiag într-o mână, la fel ca Iosua.

Cum de nu observase asta ceva mai devreme?

De fiecare dată când studia mai atent calendarul descoperea ceva nou. Dar cum era posibil să vezi că apare mereu ceva în plus? Nu era un fel de vrăjitorie?

Joakim trase adânc aer în piept şi clătină uimit din cap.

Poate că tocmai asta făcea calendarul de advent atât de misterios! Desenul de deasupra nu părea terminat şi, pe măsură ce deschidea uşiţele şi citea poveştile, se completa de la sine.

Oare era într-adevăr cu putinţă să existe un astfel de desen?

Joakim ştia că un cozonac nu era gata dacă nu stătea la dospit, întâi pe masă, apoi în cuptor. Ştia că era ceva în legătură cu drojdia, pentru că îi ajutase de multe ori pe mama sau pe tata la frământatul

cozonacilor. Când era mai mic, îşi închipuise că bebeluşii în burta mamei trebuie să arate ca nişte cozonaci puşi la dospit.

Şi nu era, în fond, lumea întreagă un desen magic ce se desena de la sine? Pentru că lumea se transforma mereu. Şi transformarea asta nu se încheia niciodată.

Joakim, frământat de aceste gânduri, părea ca paralizat, cu privirea fixă şi corpul nemişcat. Dacă Dumnezeu crease o întreagă lume ce se putea la rândul ei crea singură în cel mai mic detaliu, nu putea şi el să creeze o poză care se developa de la sine chiar în faţa ochilor lui, ca în desenul acela?

În fine, răsuflă uşurat. Nu încăpea îndoială că păstorul de pe desenul cel mare era acelaşi păstor pe care-l întâlnise Elisabet pe drumul spre Bethleem. Se punea întrebarea dacă ţinea sau nu un toiag în mână, acolo, la librărie, când Joakim primise calendarul de advent.

Poate că nu va avea vreodată un răspuns la asta, dar oricum desenul era atât de iscusit, că mereu descopereai ceva nou în el. Şi desenul, şi întregul calendar erau atât de ingenioase!

Privi la desenele mici dinăuntrul calendarului. Întâi desenul lui Elisabet în magazin cu mieluţul. Apoi al îngerului în pădure, al maşinii de epocă şi al păstorului cu toiag.

Joakim deschise uşiţa cu cifra cinci pe ea. Astăzi desenul înfăţişa o barcă cu vâsle. În ea erau un păstor, o fetiţă şi nişte oi. Joakim ştia cine erau şi era preocupat mai mult de hârtiuţa cea subţire. O despături şi citi:

A treia oaie

Elisabet, mielul, îngerul, oaia şi păstorul treceau în goană prin Suedia pe poteci şi drumuri nepietruite pentru căruţe şi cu iarbă crescută pe margini, printre câmpii aurii şi păduri dese, până ce zăriră un oraş la malul mării. Bătea un vânt puternic şi valurile se izbeau de chei. În largul mării se vedea o corabie cu trei catarge înalte. La marginea oraşului se vedea un castel grandios.

– Suntem în Halland, spuse îngerul Efiriel. Cetatea se numeşte Halmstad şi vântul bate dinspre Kattegat. Ceasul meu arată că au trecut 1.789 de ani de la naşterea Mântuitorului.

– Suntem încă în Suedia? întrebă Elisabet.

Efiriel aprobă:

– Da, dar nu de multă vreme locul ăsta a fost o parte din Danemarca.

Păstorul Iosua le ceru să se grăbească şi acum treceau printr-un ţinut ce devenea din ce în ce mai plat pe măsură ce ajungeau spre sud. Printre pajişti şi păşuni se vedeau sate cu câte o bisericuţă şi câteva căsuţe.

Trecură printr-o pădure deasă. Iosua se opri şi îngenunche sub un mesteacăn, pentru că acolo era o oaie căzută într-o capcană.

– Capcana a fost, cu siguranţă, pusă pentru un iepure sau o vulpe, spuse el. Dezlegă sfoara de la piciorul oii şi continuă:

– Şi oaia asta va merge cu noi la Bethleem.

Îngerul Efiriel clătină hotărât din cap:

– Pentru că şi ea este una de-ale noastre.

Şi de parcă oaia ar fi înţeles şi ar fi răspuns, se auzi:

– Bee!... Beee!

Şi porniră iar la drum. Mielul şi cele două oi înainte, păstorul după ele, Elisabet Hansen şi îngerul la urmă.

Intrară într-un alt orăşel şi se opriră în faţa unei biserici vechi cu două turnuri înalte la intrare.

Îngerul spuse că se aflau în ţinutul Skåne, oraşul se numea Lund şi biserica era o veche catedrală. Privi ceasul:

– Suntem în 1745. Această frumoasă catedrală este deja veche de mai multe secole. În toată lumea s-au construit biserici şi catedrale. Toate astea au început o dată cu naşterea pruncului Iisus, la Bethleem. De parcă ai fi aruncat în pământ un bob de grâu şi din el a crescut un lan întreg. Slava cerească se răspândeşte, de fapt, foarte uşor.

Elisabet se minună de cuvintele îngerului.

– Putem să intrăm? întrebă ea.

Îngerul încuviinţă şi intrară cu toţii în biserica cea mare. Oile înainte, păstorul după ele, Elisabet Hansen şi îngerul la urmă.

Acolo, înăuntru, auzi Elisabet cea mai frumoasă muzică pe care o ascultase vreodată. Din orga cea mare se revărsau nişte sunete atât de dulci şi fermecătoare, încât o podidiră lacrimile.

Îngerul o privi şi spuse:

– Da, plângi, copila mea! Această muzică minunată este compusă de Johann Sebastian Bach. El locuieşte în Germania acum, iar muzica lui s-a răspândit în toată Europa. Muzica lui pare ruptă din slava cerească.

Oile care behăiau şi mielul cu clopoţel la gât, ţopăind, stânjeneau muzica divină.

Un bărbat îmbrăcat în negru se desprinse din cor. Era pastorul.

– Ieşiţi afară cu toţii! spuse el autoritar. Catedrala din Lund nu este o iesle de oi.

Îngerul se apropie atunci de preot, mişcă aripile şi spuse:

– Pastorul să nu se teamă! Şi să nu uite că Iisus s-a născut într-o iesle. De aceea mai este numit şi „păstorul cel bun“.

Pastorul se opri brusc şi, deşi era preot într-o catedrală atât de veche, nu era obişnuit cu îngeri şi lucruri de astea. Căzu în genunchi şi-şi împreună mâinile.

– Slăvit fie Domnul în toată măreţia lui! izbucni el.

Îl lăsară acolo îngenuncheat. Îngerul le făcu semn să se retragă.

– Momentele astea nu trebuie să fie prea lungi, spuse el. Poate că omul nostru va scrie un raport episcopului. Ori se va uita totul, ori se vor auzi zvonuri despre minunea de la Lund. În orice caz, episcopul va trebui să-i amintească pastorului că „pastor“ înseamnă nici mai mult, nici mai puţin decât „păstor de oi“.

Iosua lovi cu toiagul în peretele bisericii:

– La Bethleem! La Bethleem!

Trecură printr-o grădină verde în care răsunau triluri de păsărele. Câţiva soldaţi veniră spre ei călare şi, când dădură cu ochii de ciudatul convoi, strigară:

– Staţi!

Se apropiară în galop. Dar în momentul în care se aplecară de pe cai să-l prindă pe păstorul Iosua, dispărură cu toţii ca roua în dogoarea soarelui.

Elisabet rămase uimită, pentru că erau încă pe acelaşi loc pe care sosiseră soldaţii călare.

– Au dispărut! exclamă ea.

Îngerul râse.

– Într-un fel, da. Dar, de fapt, noi am dispărut pentru ei. Cred că s-au înspăimântat atât de tare că au căzut de pe cai.

Elisabet arăta foarte uluită, aşa că îngerul trebui să-i explice:

– Călătorim pe două drumuri deodată. Un drum este spre sud, pe hartă, spre Bethleem în Iudea. Celălalt merge prin istorie spre cetatea lui David în timpul în care s-a născut Iisus. Acesta este un fel de a călători foarte neobişnuit, mulţi vor spune că este cu neputinţă, dar nimic nu este cu neputinţă pentru Dumnezeu. Pentru că timpul vine şi se duce, iar un neam trece, altul vine. Drumul spre Bethleem este, cu toate acestea, acelaşi.

Elisabet ascultă tulburată cuvintele îngerului şi le ascunse în inima ei.

– E bine să evităm toate primejdiile, continuă Iosua. Când nu putem să ne dăm la o parte din faţa preoţilor morocănoşi şi a soldaţilor furioşi, facem un pas înapoi în timp. E destul un sfert sau o jumătate de oră.

Cu aceste cuvinte porniră iar la drum. Străbătură câmpii întinse şi cătune. În depărtare se vedea marea şi în curând erau pe o plajă pustie.

– Acesta este Øresund, spuse Efiriel. Ceasul arată 1703 de ani de la naşterea lui Iisus. Trebuie să ajungem în Danemarca înainte de sfârşitul secolului al XVII-lea.

– Aici este o barcă, spuse Iosua.

Se urcară cu toţii în ea. Întâi oile, apoi Elisabet şi Efiriel. Păstorul Iosua o împinse pe apă şi se aruncă şi el în barcă în ultima clipă.

Îngerul Efiriel vâsli puternic şi apa înspumată se revărsă în barca ce se legăna pe valuri şi făcea să sune clopoţelul de la gâtul mielului.

Iosua stătea în spate. Arătă înainte şi spuse:

– Iată Danemarca!

„Iată Danemarca!“

Joakim se gândi că şi el poate să vadă cu ochii minţii puţin din Danemarca.

Era ciudată călătoria lui Elisabet înapoi în timp. Şi era ciudat să se gândească la faptul că au trecut două mii de ani de la naşterea lui Iisus. Toate istorisirile astea despre Iisus străbătuseră două mii de ani şi ajunseseră până la Joakim.

Elisabet călătorise într-un fel în sens invers. Nu era încă şi mai greu de înţeles?

Când s-au trezit părinţii, Joakim le arătă desenul bărcii în care erau Elisabet, Efiriel, Iosua şi cele trei oi. Dar nu spuse nimic despre ceea ce se întâmplase în grădina cea verde. Nici că vizitaseră catedrala din Lund. Atunci ar fi început să-l întrebe cum de ştia cum arată o catedrală şi el se decisese să nu sufle o vorbă despre hârtiuţele din calendar. Totul era ascuns în scrinul secret adus de bunica din Polonia.

După micul dejun plecară în oraş să cumpere cadouri de Crăciun. Unele trebuiau trimise la Trondheim şi unele în sudul ţării. De aceea trebuiau să le pună la poştă de pe acum ca să ajungă la timp.

S-au dus la un mare magazin. La raionul de jucării, la etajul doi, îi veni în minte Elisabet din misteriosul calendar de advent.

Poate că de aici, din magazinul ăsta, a luat-o la fugă după miel? În orice caz, acolo era o scară rulantă cam veche. Oare câtă vreme trecuse de când Elisabet se luase după mielul care, plictisit de hărmălaie, o zbughise din magazin?

Privi în sus spre mama şi spuse:

– Magazinul ăsta e cu siguranţă vechi de vreo patruzeci de ani.

Ea îl privi mirată.

– E posibil să fie chiar mai vechi, răspunse ea.

Deci aşa. Poate că de aici fugiseră cei doi. Îi înţelegea aşa de bine, pentru că nici lui nu-i plăcea să meargă la cumpărături în marile magazine. Şi pe deasupra, zgomotul ăsta supărător al caselor de bani!

Sâmbăta i se păru şi mai lungă pentru că se gândi mereu ce se va întâmpla cu Elisabet şi îngerul Efiriel după debarcarea lor în Danemarca. Şi mai greu îi veni când sosi momentul să se vâre în pat. Deasupra lui atârna calendarul cel plin de mistere.

Şi să dormi lângă ele era ca şi cum ai locui într-o prăvălioară plină de ciocolată din care n-ai voie să guşti măcar o bucăţică.

6 DECEMBRIE

…o cămilă se poate mişca din loc în loc la fel ca un turn pe o tablă de şah…

Când veni duminică dimineaţa, lui Joakim i se păru că abia se culcase, pentru că nu se trezise nici măcar o dată în timpul nopţii. Apoi îşi aminti că a visase ceva şi de îndată înţelese că noaptea a fost totuşi destul de lungă.

Visase că în misteriosul lui calendar de advent erau mici figurine de ciocolată care se transformau în animale adevărate de îndată ce-i deschidea uşiţele şi le scăpa din captivitate. Ca să nu evadeze, le închisese în scrinul lui secret, iar în seara de Ajun le redase din nou libertatea. Atunci, cele 24 de animale se strecuraseră pe fereastră şi o luaseră la goană pe câmp. Mergeau la Bethleem, la Bethleem, pentru că acolo s-a născut Iisus. În vis, lui Iisus, care a iubit atât de mult oamenii, îi plăcea şi ciocolata.

Când se trezi de-a binelea şi înţelese că totul era doar un vis, se porni pe râs. Îşi aminti şi că a fost în oraş cu o zi înainte şi a fost poate chiar în magazinul din care dispăruse Elisabet cu mult, mult timp în urmă.

Se ridică în picioare, în pat, şi deschise cea de-a şasea uşiţă a calendarului. Astăzi descoperi înăuntru desenul unui turn rotund. Se va uita mai atent la el după aceea. Întâi va citi povestea de pe hârtioară.

Gaspar

Barca în care erau Elisabet, îngerul Efiriel, păstorul Iosua şi cele trei oi fu întâmpinată cu multă solemnitate de un om cu pielea neagră care îi aştepta pe malul danez al strâmtorii Øresund. Elisabet îl văzuse prima. Îngerul vâslise stând cu spatele spre uscat, iar Iosua păzise oile.

– E un om negru acolo! spuse ea.

Îngerul aruncă o privire în spate şi spuse:

– E unul de-ai noştri!

Omul cel negru purta o mantie neagră cu nasturi de aur, pantaloni mulaţi din tricot şi încălţări din piele de oaie. Veni spre ei, apucă zdravăn de barcă şi o trase la mal. Oile săriră repede din ea şi într-o clipă erau cu toţii pe plajă.

Omul înveşmântat în frumoasele straie se înclină şi luă mâna lui Elisabet:

– Slavă ţie, copila mea, şi bun venit în Seeland. Eu sunt Gaspar, regele Nubiei.

– Încântată! Elisabet! spuse ea şi făcu o reverenţă.

Era aşa de emoţionată că nu ştia cum să se comporte. Ar fi trebuit poate să spună că se numea Elisabet Hansen şi că venea din Norvegia, dar ar fi fost caraghios dacă spunea asta imediat după ce el spusese că este regele Nubiei.

– El este unul dintre cei trei magi de la Răsărit, şopti Efiriel solemn.

– Sau unul dintre cei trei crai de la Răsărit, aprobă Iosua.

Informaţiile astea n-o ajutară pe Elisabet deloc, pentru că nu înţelese din ele mai nimic. Dacă trebuia să spună şi ea ceva cu aceeaşi autoritate, atunci putea să spună că era prinţesa de Toten sau cam aşa ceva. Şi poate că sfântul crai ar fi crezut atunci că locul ce se numea Toten era un vast şi puternic regat.

Regele cel negru se înclină din nou şi spuse:

– Plăcerea este de partea mea, a strâmtorii Øresund. De fapt, am stat aici şi am aşteptat aşa de mult că de la o vreme m-am apucat să joc şotron între anii 1701 şi 1699.

Elisabet se frecă la ochi să vadă dacă e trează, atât de bizar suna ceea ce auzea. Puteai să joci şotron pe asfalt, dar cum s-o faci între ani diferiţi?

El explică mai amănunţit:

– Când am sosit aici în anul 1701, au venit şi nişte pescari care au rămas uluiţi când au dat ochi cu unul dintre cei trei crai şi a trebuit să fac un pas înapoi. Aşa am ajuns la 1700. M-am aşezat şi priveam în zare peste Øresund, când au venit nişte soldaţi călare de la cetatea din Copenhaga. Şi ei s-au înspăimântat când au dat cu ochii de un rege negru. Pentru că sunt pentru moment singurul rege negru din Danemarca, să nu mai vorbim că sunt şi singurul crai sfânt. Chestiile astea atrag atenţia, dragii mei. Pentru că năravurile vechi sunt greu de îndreptat, şi e greu să-ţi faci obiceiuri noi. Aşa

că m-am întors degrabă la anul 1699 şi de atunci aştept aici. N-am întâlnit nici om, nici necuvântător şi nu m-am ascuns nici de soare, nici de lună şi nici de stelele de pe cer. Pentru că oricum stelele de pe cer sunt aşa de aproape de Dumnezeu şi din această cauză nu au prea multe de sporovăit împreună despre viaţa omului pe pământ.

Elisabet nu înţelegea totul, dar era clar că vorbea cu un înţelept adevărat. El era aşa de înţelept, şi era clar că înţelepciunea lui o zăpăcea de-a binelea!

De aceea se simţi uşurată când păstorul lovi cu toiagul în pământ şi spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Şi micul convoi de pelerini se puse iar în mişcare. Cele trei oi înainte, Iosua şi Gaspar, craiul cel negru, după ele, Elisabet şi îngerul Efiriel, la urmă.

Alergau pe străzile pavate cu pietre ale unui mare oraş. Efiriel spuse că este Copenhaga, „Oraşul regelui“. Era dimineaţa devreme şi nu era nici ţipenie de om pe drum.

Fetiţei i se păru o adevărată binecuvântare că într-un oraş aşa de mare nu se vedea nici o maşină. Şi străzile pline de balegă de cal n-o deranjau deloc. Aşa era şi la Toten, când mergea acolo în vizită la verişoara ei.

– Ceasul arată 1648, anunţă îngerul Efiriel. Este ultimul an de domnie al lui Christian al IV-lea. El a devenit rege în Danemarca şi Norvegia când era doar un copil, dar asta a fost cu mult timp în urmă.

– Şi în Norvegia? întrebă Elisabet.

– Da, şi în Norvegia. Pentru că pe atunci Norvegia era o parte din Danemarca. Christian al IV-lea a întemeiat oraşele Kristiansand şi Kongsberg. El a dat şi numele de Cristiania oraşului Oslo de mai târziu. Iubeşte Norvegia foarte mult şi de aceea a vizitat-o foarte des.

Ajunseră în scurt timp în centrul capitalei daneze. Se opriră în faţa unei biserici cu o turlă rotundă într-o parte.

– Este Turnul Rotund pe care tocmai l-au construit din porunca regelui Christian la noua biserică Sfânta Treime, spuse Efiriel. După părerea lui, un turn, deşi este o construcţie frumoasă la privit, n-are rost să stea acolo dacă nu este şi folositor la ceva. Turnul Rotund a devenit astfel o turlă de biserică, dar şi un turn de observaţie pentru astronomii care, în linişte şi tihnă, puteau urmări

mişcarea planetelor şi poziţia stelelor pe cer. Pentru că în acele zile tocmai se inventau primele lunete.

– Ce coincidenţă ciudată! spuse Elisabet.

Simţea că trebuia să spună şi ea ceva interesant din când în când. De data asta, însă, n-o nimeri prea bine, pentru că înţeleptul clătină din cap.

– Şi stelele sunt făcute de Dumnezeu, spuse el. Când observi mişcarea lor pe cer, este ca şi cum ai participa la o slujbă divină. Dar pe aici nu sunt nici deşerturi şi nici cămile.

Elisabet îl privi nedumerită şi el continuă:

– Magii sunt de părere că stelele pot fi studiate cel mai bine când stai pe spinarea unei cămile în deşert. La fel ca şi cum ai sta într-un turn, iar în plus, o cămilă se poate mişca din loc în loc la fel ca un turn pe o tablă de şah. Numai un singur lucru e greu pentru o cămilă: să treacă prin urechile acului.

Elisabet privi iar, şi mai încurcată, spre bărbatul cel înţelept. Nu era deloc sigură că spinarea unei cămile se poate asemui cu un turn de observaţie. Şi chiar mai puţin sigură că un deşert ar fi comparabil cu o tablă de şah.

Gaspar îşi drese glasul de câteva ori:

– Dezavantajul turnului de observaţie este că stă mereu pe loc. Am văzut turnuri care au stat pe acelaşi petic de pământ mai mult de o mie de ani. Până şi pereţii se satură de acelaşi peisaj! Pe de altă parte, au fost martori la perindarea oamenilor şi poate că le-au şi lăsat impresii.

Elisabet clătină din cap şi Gaspar însuşi observă imediat. Cu o mişcare sigură de mână, se îngriji să fie linişte, pentru că încă mai avea de povestit:

– Poţi deveni înţelept numai pe două căi. Prima este să străbaţi pământul în lung şi-n lat şi să vezi cât poţi de mult din minunăţiile create de Dumnezeu. A doua este să stai bine înfipt într-un loc şi să iei seama foarte atent la tot ce se întâmplă în jur. Problema e că lucrurile astea două nu le poţi face în acelaşi timp.

Elisabet era impresionată şi de astă dată de înţeleptele cuvinte ale magului. Se trezi bătând din palme, şi îngerul şi păstorul o imitară. Gaspar se molipsi şi el. Bătu şi el din palme pentru că era aşa de mulţumit de cuvintele pline de duh ce fuseseră spuse.

Fetiţa se gândi că era plăcut să ai gânduri atât de înţelepte încât celorlalţi să le vină să bată din palme.

Magul parcă i-ar fi citit gândurile când spuse:

– Să ai gânduri înţelepte este de parcă ai fi la circ. Şi nu mă gândesc la un circ cu clovni şi elefanţi, ci la un circ de gânduri. Lăsaţi-mă să spun o dată pentru totdeauna: mii de mulţumiri pentru atenţie tuturor clovnilor şi elefanţilor!

Iosua lovi cu toiagul în pietrele pavajului:

– La Bethleem! spuse el. La Bethleem!

Convoiul de pelerini se puse în mişcare. Oile înainte, păstorul, înţeleptul, îngerul şi Elisabet la urmă. Prin oraş, apoi printre lanuri de grâu şi păduri de foioase. Fetiţa constată că Danemarca este o ţară cu relief plat aşa cum ştia de dinainte. Ba i se părea şi mai plată pentru că nu se vedeau deloc clădiri înalte. Singurele siluete ce se ridicau în peisaj erau bisericile pe lângă care treceau. Erau cu toate înălţate în cinstea unui prunc ce se născuse odată, de mult, la Bethleem.

Marea se vedea strălucind în depărtare şi ei ajunseră la un orăşel. Efiriel spuse că se numea Korsør şi că era aşezat lângă Beltul Mare, o strâmtoare largă între insulele Seeland şi Fionia.

Oamenii pe care îi întâlniră în orăşel erau aproape să leşine de spaimă când dădeau ochi cu ciudatul convoi. Groaza lor dura numai o clipă, pentru că în momentul următor convoiul se mişca o săptămână sau două înapoi, în timp şi în istoria oraşului. Şi atunci alţi oameni îi vedeau pentru o secundă sau două. Astfel că în zilele acelea se vorbea adesea despre îngeri şi minuni.

Iosua arătă o barcă la malul apei.

– Trebuie să ne îmbarcăm, spuse el. Grăbiţi-vă! În curând ceasul va fi 1600 după Hristos!

Apoi se apucă să-şi urce oile în barcă.

Elisabet îl întrebă pe înger dacă asta nu însemna cumva că furau barca. Îngerul îi aminti atunci că şi Iisus împrumutase catârul pe care intrase călare în Ierusalim.

Ceva mai târziu erau în strâmtoarea Beltul Mare. Îngerul şi regele negru Gaspar erau la vâsle. Craiul se străduia din răsputeri să vâslească la fel de repede ca Efiriel.

Când mama intră să vadă calendarul, Joakim uită că nu trebuia să vorbească despre poveştile pe care le găsea scrise pe bucăţelele de hârtie.

Ea se aplecă peste desen:

– Trebuie să fie turnul din Babilon.

Joakim clătină din cap:

– Nici pomeneală! Este Turnul Rotund din Copenhaga.

Mama îl privi mirată.

– De unde ştii?

– Habar n-am, răspunse el, deoarece aşa obişnuia şi ea să spună când nu ştia ce să răspundă la întrebările lui. Şi pe deasupra e imposibil să joci şah cu un turn ca ăsta, pentru că e imposibil să-l muţi din loc. Şi dacă eşti sus în turnul ăla te poţi plictisi să vezi mereu aceeaşi privelişte. În schimb, din ceea ce vezi, poţi învăţa o grămadă de lucruri.

Mama îşi împreună mâinile. Joakim se gândi că spusese ceva inteligent şi aştepta părerea ei.

Dar ea spuse cu totul altceva:

– Joakim, dragule! De unde scoţi toate astea?

7 DECEMBRIE

…în cer, noi am considerat întotdeauna asta ca o uşoară exagerare…

Joakim se gândi toată după-amiaza la Gaspar, craiul negru, care-i aşteptase în Danemarca pe Elisabet, pe îngerul Efiriel şi pe păstorul Iosua, care traversaseră strâmtoarea Øresund.

Cum ştia el că ei vor veni? Oare, îngerul Efiriel şi regele Nubiei se înţeleseseră mai demult să se întâlnească acolo în 1699? Nu păreau să se fi întâlnit întâmplător. „E unul de-ai noştri," spusese îngerul de cum îl văzuse pe bărbatul tuciuriu.

Toată povestea începea o dată cu fuga mieluţului cu clopoţel din magazinul de jucării, pentru că se plictisise de toată hărmălaia făcută de cumpărători şi de zgomotul caselor de bani. Să fi fost planul cuiva ca Elisabet trebuia s-o ia la goană după el, dar atunci însemna că îngerul din pădure ştia că mielul va veni, nu?

Şi apoi, librarul cu păr alb! El a spus că acela era un calendar de advent confecţionat manual, şi Joakim era întru totul de acord cu asta. Arăta de parcă cineva ar fi decupat şi lipit totul pe masa din bucătărie. În orice caz, nu era făcut de fabrică. Numai în astfel de calendare făcute manual puteai găsi bucăţele subţirele de hârtie pe care erau scrise lungi poveşti. Dacă l-a făcut Johannes, atunci e sigur că fetiţa din poveste a primit numele de Elisabet, numele femeii din fotografie. Cu ce intenţie să fi făcut asta? De ce să confecţioneze un calendar plin de mister pe care să-l abandoneze într-o librărie fără ca să ştie ce se va alege de el?

Seara, la culcare, închise toate uşiţele calendarului ca să poată privi din nou foarte atent la desenul cel mare. Şi din nou se întâmplă acelaşi lucru curios. De data asta cu unul dintre magii ce îngenunchează lângă iesle. Era negru la faţă ca şi Gaspar, regele cel tuciuriu, dar Joakim nu observase asta până atunci! Nu mai ştia

de câte ori privise calendarul cel misterios, dar niciodată până atunci nu văzuse că unul dintre magi avea pielea neagră.

Cum de nu descoperise asta?

Era, oare, calendarul acela colorat cu nişte vopsele vrăjite care se transformau încontinuu? Sau erau aşa de multe de studiat pe desenul cel mare, încât Joakim nu putea să cuprindă cu privirea totul dintr-o dată?

Avea din nou impresia că desenul devenea din zi în zi tot mai clar.

Înainte de a stinge lumina, aruncă o ultimă privire pe desen la îngerii şi la păstorii de pe câmp, la Iosif, la Maria şi la pruncul Iisus. Trebuie să fi fost formidabil, se gândi Joakim, să te afli în Bethleem chiar în clipa în care s-a născut Iisus.

Elisabet era pe drum spre Bethleem, şi într-un fel şi Joakim era cu ea.

Când se trezi în dimineaţa următoare, deschise cel de-al şaptelea compartiment al calendarului şi dădu cu ochii de un desen ce înfăţişa o oaie păscând iarbă în faţa unor ziduri înalte. Culese hârtioara, o despături şi citi ce era scris pe ea.

A patra oaie

Îngerul Efiriel şi regele cel negru, Gaspar, traversaseră strâmtoarea Beltul Mare, vâslind la o barcă în care se aflau Elisabet Hansen, păstorul Iosua şi cele trei oi.

– Suntem acum din nou pe uscat, spuse Efiriel. Insula se numeşte Fionia şi sunt exact 1.599 de ani de la naşterea lui Iisus la Bethleem.

Se îndreptară spre un castel măreţ aşezat pe o înălţime între ziduri întărite şi înconjurat de şanţuri cu apă. Îngerul spuse:

– Este castelul Nyborg. Suntem în faţa celui mai vechi castel regal din Nord.

Elisabet arătă spre un zid:

– Uite, acolo, o oaie!

Îngerul spuse:

– E şi ea una de-ale noastre!

Şi escaladară zidul cu toţii. Oile înainte, păstorul Iosua şi Gaspar, regele cel negru, după ele, Elisabet şi Efiriel la urmă.

Un soldat ieşi în goană dintre clădiri. Ridică o suliţă şi strigă:

– Hoţii la oi! Hoţii la oi!

Imediat veniră în fugă mare alţi trei sau patru soldaţi. Toţi aveau suliţe, iar unul avea un fel de flintă. Atunci Efiriel făcu un pas spre ei. Uluiţi, se aruncară la pământ şi-şi acoperiră faţa cu mâinile.

– Nu vă temeţi! spuse îngerul cu voce blândă. Pentru că vă voi da o veste mare. Această oaie va merge cu noi la Bethleem, în Ţara Sfântă în care se va naşte pruncul Iisus.

Doar unul dintre soldaţi avu curajul să-l privească. Era cel care îi numise hoţi.

– Aveţi îndurare pentru noi şi luaţi oaia cu voi dacă vreţi, strigă el.

Oaia se amestecase deja cu celelalte de parcă locul ei ar fi fost în turma lor. Iosua lovi cu toiagul în perete şi spuse:

– La Bethleem! La Bethleem!

Şi merseră mai departe traversând insula cea verde. Cele patru oi înainte, Iosua, Gaspar, Efiriel şi Elisabet după ele.

Trecură de un oraş cu străzi înguste şi case joase aşezat pe malul unui râuleţ. La marginea lui era o biserică veche de piatră, cu o turlă pătrată.

– Aceasta este catedrala din Odense, spuse Efiriel. A primit numele după Knut cel Sfânt, care a fost ucis aici în anul 1086.

Elisabet căută cu privirea pe braţul îngerului. Aurul şi perlele aruncau în jur sclipiri.

– Cât arată ceasul tău de înger?

– 1537 de ani după Hristos. De acum încolo Biblia va fi tipărită în toate limbile lumii pentru ca toţi să citească despre Iisus. Chiar în timpurile astea se pune la punct arta tipografiei. Mai înainte de asta, cărţile se scriau de mână şi numai preoţii puteau citi Biblia. Nu sunt încă prea mulţi cei care au învăţat să citească. Abia acum se va hotărî ca toată lumea să meargă la şcoală.

Gaspar, regele negru, ascultă cuvintele îngerului, apoi spuse:

– Acum câţiva ani s-a auzit despre un polonez, cititor în stele, pe nume Copernic. El a spus că pământul este rotund ca o bilă şi că se roteşte pe o traiectorie în jurul soarelui. Pentru înţelepţii vremii nu era o noutate, dar pentru oamenii obişnuiţi era ceva nou şi interesant. Marinarii au încercat atunci să călătorească în jurul lumii şi astfel a ajuns Columb în America, în 1492. După el au venit conchistadorii spanioli care s-au purtat foarte urât cu indienii. După părerea celor trei magi, ar fi făcut mai bine dacă ar fi rămas acasă pe lângă cămilele lor din deşert, care sunt, în fond, tot nişte

corăbii, dar nişte corăbii ale deşertului. Pentru că un animal mai plin de pace decât o cămilă în deşert nu există. Iar pacea este mesajul Crăciunului.

Elisabet înţelese doar pe jumătate ceea ce spunea înţeleptul. Înainte să aibă vreme să se gândească la jumătatea pe care n-o înţelesese, Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem! La Bethleem!

Treceau peste culmea unui deluşor care le oferea o frumoasă privelişte peste Fionia. În vale vedeau, din când în când, câte un cal înhămat la plug sau câte un bou înjugat la car.

– Aici nu mai este aşa de plat, spuse Elisabet în vreme ce alerga. Dar suntem tot în Danemarca, nu-i aşa?

Îngerul clătină din cap:

– Da, iar danezii sunt foarte mândri de dealurile lor, deşi nu sunt mai înalte de o sută de metri deasupra nivelului mării. Colinele pe care le vedem acolo jos, la stânga, le-au numit Alpii din Fionia. Un alt deal l-au botezat Muntele Cerului. În cer, noi am considerat asta ca o uşoară exagerare.

Convoiul se opri o clipă şi Gaspar se amestecă din nou în vorbă:

– Important este ca omul să fie mulţumit cu ceea ce are. Oricât de puţin ar fi ceea ce are, înseamnă infinit mai mult decât dacă n-ar avea nimic.

Elisabet se gândi un pic înainte de a spune:

– Dacă globul pământesc ar fi rotund ca o minge şi n-ar fi fost nici măcar un munte pe el, atunci şi o simplă grămadă de pietre ar fi fost la fel de grozavă ca muntele cel mai înalt din ţara mea, Galhøppiggen, dacă ar fi fost singura grămadă de pietre de pe pământ.

– Vezi, ce-ţi spuneam? aprobă Gaspar.

Elisabet ridică din umeri. Nu prea pricepea ce voia el să spună.

– Poţi vedea acum cât de uşor se răspândesc vorbele înţelepte, continuă magul. Ai fost alături de un înţelept doar un timp foarte scurt şi ai şi priceput deja ceva din înţelepciunea cerească. Bravo!

Era bucuroasă că spusese şi ea, în sfârşit, ceva de duh. Se simţi încurajată să continue:

– Şi dacă globul pământesc ar fi la fel de mic cât luna, nimeni nu s-ar fi gândit să se vaiete că n-a fost creat mai mare.

Gaspar o mângâie pe creştet.

– Foarte adevărat. Chiar dacă pământul n-ar fi fost mai mare decât un bob de mazăre, el ar fi fost o enigmă tot aşa de mare. Pentru că de unde venea bobul acela de mazăre? Şi el trebuia, la urma urmei, să fie creat de Dumnezeu, nu-i aşa? Pentru că, de fapt, nu este mai uşor să creezi un bob de mazăre decât să creezi un întreg sistem solar. Nu cred că e nevoie de mai puţin efort. Ba dimpotrivă!

Elisabet era de părere că acum chiar era vorba de o exagerare. Pentru că, dacă pământul ar fi fost mic cât un bob de mazăre, cum ar fi avut atunci loc pe el Adam şi Eva?

Înţeleptul, de parcă s-ar fi temut de protestele ei, se grăbi să spună:

– Chiar de-ar fi fost numai o singură stea pe cer, ea ne-ar fi părut la fel de misterioasă ca toate celelalte stele la un loc. N-am auzit pe nimeni văicărindu-se că nu este decât o lună. Dimpotrivă, dacă ar fi existat şi o sută de Luni, s-ar fi încurcat unele cu altele. Crearea a miliarde de stele pe cer a fost o faptă cam exagerată. Prisosul poate doar să te orbească. Astfel este posibil să mergem sub cerul plin de stele şi să nu vedem stele separate, ci doar o ceaţă de stele.

Asta era foarte adevărat, se gândi Elisabet. Ea a privit adesea cerul înstelat fără să poată descoperi o stea anume.

Gaspar continuă:

– După părerea celor trei magi, Dumnezeu i-a răsfăţat pe oameni când a creat prea multe lucruri deodată. A creat mult prea multe ciudăţenii astfel încât oamenii, privindu-le, au ajuns să nu-l mai vadă pe Domnul. Dar în felul acesta el s-a ascuns de ei. Pentru că n-ar fi reuşit asta de-ar fi fost doar patru oameni, trei copaci, două oi şi opt cămile în toată Creaţia. Dacă ar fi existat doar un singur peşte în ocean, atunci oamenii, privindu-l, şi-ar fi dat seama cât de perfectă este această vietate. Şi atunci poate că s-ar fi întrebat cine a fost cel care a creat-o.

Se opri un moment şi privi împrejur. Elisabet se gândi că el aşteaptă aplauze pentru vorbele lui înţelepte şi începu să aplaude. Ceilalţi bătură şi ei din palme.

– Ei, ei, spuse Gaspar. N-am spus cine ştie ce lucru important!

Apoi, de parcă şi-ar fi adus aminte de ceva, spuse:

– Dar, desigur, înseamnă infinit mai mult decât nimic.

Convoiul coborî într-un oraş aşezat într-o strâmtoare.

– Strâmtoarea se numeşte Beltul Mic şi orăşelul Middelfart, spuse Efiriel. Ceasul arată 1504 după Hristos.

Înainte ca Elisabet să apuce să întrebe cum vor traversa strâmtoarea, Iosua se şi îndreptase spre chei unde era o barcă. În ea era un bărbat care trăgea un năvod cu peşte. Cum îi văzu, scăpă năvodul din mână şi se aruncă cu faţa pe fundul bărcii.

– Nu te teme, spuse Efiriel. Suntem pelerini în drum spre Ţara Sfântă, în care se va naşte pruncul Iisus. Poţi să ne treci dincolo de strâmtoarea Beltul Mic?

– Amin! răspunse omul. Amin, amin!….

Îngerul ştia că răspunsul acesta însemna da. Cele patru oi şi restul convoiului se urcară în barcă. Barcagiul vâslea şi privea întruna la îngerul Efiriel. Era cu siguranţă prima dată în viaţă când vedea un înger. Regelui negru, Gaspar, nu-i aruncă nici măcar o privire.

Elisabet studie atentă situaţia.

Dacă îngerul n-ar fi fost cu ei, atunci pescarul s-ar fi uitat doar la Gaspar. Şi dacă nici Gaspar n-ar fi fost cu ei, atunci poate că s-ar fi uitat la ea. Astfel era şi în lume, iar ei i se părea asta destul de nedrept.

Când ajunseră pe malul celălalt şi oile săriră îmbulzindu-se din barcă, mulţumiră frumos cu toţii şi-şi luară rămas bun de la barcagiu. Iar el le răspunse repetând ceea ce spusese deja de multe, multe ori:

– Amin, amin…

Joakim terminase de citit când mama intră în cameră. Făcu hârtia cocoloş în mână, dar mama văzu că ascundea ceva:

– Ce ai în mână? întrebă ea.

– Nimic, spuse. Aer!

– Să văd!

Joakim strângea hârtioara aşa de tare în mână, că i se albiseră încheieturile.

– Este un cadou de Crăciun, spuse el.

A fost ca şi cum ar fi spus un cuvânt vrăjit. În orice caz, asta o făcu pe mama să zâmbească larg şi să întrebe:

– Pentru mine?

Joakim încuviinţă, pentru că era adevărat.

– Atunci nu trebuie să văd, spuse mama. Trebuie să fie foarte mititel.

– Este infinit mai mare decât nimic, răspunse el.

Mama se duse apoi la baie.

Joakim era de părere că tot ce avea de-a face cu Crăciunul avea un farmec deosebit. Crăciunul era unul dintre cele mai misterioase lucruri din lume.

Cât despre mama, ea greşise într-un singur punct. Ceea ce ţinea el în mână nu era nici pe departe un dar *mititel.*

8 DECEMBRIE

…câte ceva din splendoarea cerului se revărsase pe pământ…

Pe opt decembrie, dimineaţa, mama intră în cameră să-l trezească pe Joakim. El se trezea de obicei primul, dar astăzi mama i-o luase înainte.

Îi ciufuli puţin părul şi spuse:

– Trezeşte-te, Joakim. E şapte şi jumătate şi azi începi orele devreme.

El se ridică. Primul lucru la care se gândi era calendarul care atârna deasupra patului.

Mama parcă îi citi gândurile, pentru că spuse:

– Ai, totuşi, destul timp să deschizi calendarul.

Joakim gândi repede. Atât de repede că gândurile i se învălmăşiră în minte înainte ca mama să spună din nou:

– Nu-l deschizi? Sunt curioasă să văd ce desen este astăzi.

Nu! se gândi Joakim.

Nu *putea* deschide calendarul misterios când mama era acolo. Pentru că atunci ar fi descoperit cum din el cădea o hârtioară subţire şi împăturită şi el nu voia ca ea să vadă asta. El trebuia să adune toate hârtioarele astea misterioase şi să le împacheteze, apoi să le ofere mamei şi tatei în dar de Crăciun. Cel mai grozav dar de Crăciun!

– Cred că nu te-ai trezit încă bine, spuse mama. Îmi dai voie să deschid eu calendarul azi?

– Nu! spuse Joakim tare şi atât de răspicat că mama, auzindu-l, aproape înmărmuri.

Era primul cuvânt pe ziua de azi. Pe celelalte doar le gândise.

– Vreau să-l deschid când mă întorc de la şcoală. Pentru că atunci… am timp mai mult.

Se grăbi să se dea jos din pat ca să fie sigur că mama nu va deschide calendarul.

– Faci cum vrei, sigur, spuse ea.

Plecă apoi la bucătărie şi Joakim începu să se îmbrace.

Când se întoarse de la şcoală în ziua aceea, văzu un bărbat necunoscut în faţa porţii. Nu ştia cine este, aşa că se făcu că nu-l vede. Deschise, intră în curte şi închise poarta după el. Omul se apropie atunci şi întrebă:

– Tu eşti Joakim?

Joakim se opri pe poteca pe care tata curăţase cu o zi înainte toată zăpada şi se întoarse spre el. Era un bărbat în vârstă şi părea a fi un om cumsecade. Totuşi, lui Joakim nu-i plăcu că un necunoscut îi ştia numele. Dar trebuia să-i răspundă.

– Da, spuse el. Eu sunt!

Omul clătină din cap. Veni spre poartă şi se aplecă peste ea. Pe cap avea o pălărie de fetru verde.

– Mi-am închipuit eu.

Vorbea puţin stricat. Poate că nu era norvegian de origine:

– Ai primit un calendar de advent foarte frumos, ştii?

Joakim tresări. Oare cum de ştia el asta?

– Un calendar *fermecat*, răspunse Joakim.

Bătrânul încuviinţă:

– Da, un calendar fermecat, aşa este, care a costat odată 75 de bani… Numele meu este Johannes. Sunt vânzător de flori în piaţă.

Joakim rămase nemişcat şi nu scoase o vorbă. În calendarul de advent citise despre oameni care au văzut, deodată, din senin, un înger. I se părea acum că el însuşi se afla în faţa unui înger.

Întâlnirea cu vânzătorul de flori era un moment solemn şi voia să spună ceva isteţ, dar nu reuşi să scoată din gură decât o întrebare:

– Cum aţi aflat unde locuiesc?

Bătrânul Johannes râse ca pentru sine. Spuse apoi:

– Bună întrebare, băiete! Trec des pe la librărie, înţelegi, îmi place acolo. Aşa că am vrut să ştiu unde a nimerit vechiul calendar.

Joakim dădu din cap în semn că înţelege şi bătrânul continuă:

– A fost, de fapt, foarte bine că tatăl tău a uitat permisul de conducere la librărie. Fără asta ar fi fost mult mai greu pentru mine să te găsesc. Cred, însă, că tu ai fi venit la mine în piaţă mai devreme sau mai târziu. Nu crezi?

Joakim aprobă. Se gândise deja să facă asta.

Rămaseră tăcuţi o vreme. Apoi Joakim întrebă:

– Ştiţi că am găsit nişte hârtiuţe misterioase în calendar?

Bătrânul zâmbi enigmatic.

– Dacă cineva pe lume ştie lucrul ăsta, atunci eu sunt acela. Acum şi tu ştii asta.

Joakim privi în sus la el şi puse încă o întrebare:

– E făcut manual?

Johannes râse din nou înfundat.

– Da, e lucrat de mână, da, şi foarte vechi. Dar şi povestea e la fel de veche. L-ai deschis azi?

Joakim clătină din cap.

– Trebuie să-l deschid când părinţii mei nu sunt lângă mine, pentru că nu vreau să afle ceva despre hârtiuţele dinăuntru. Am să le împachetez la sfârşit şi să li le ofer în dar de Crăciun.

Johannes împreună mâinile:

– Grozav! Dar ieri l-ai deschis? Pentru că tocmai au luat cu ei o oaie de la vechiul castel din Fionia şi îngerul Efiriel a trebuit să spună „nu vă temeţi“ la toţi paznicii de acolo.

Băiatul aproape că se sperie când auzi că Johannes ştia toate astea.

– Dumneavostră l-aţi făcut? întrebă el.

– Şi da, şi nu …

Deodată, Joakim se temu că omul vrea să plece şi de aceea se grăbi să-l întrebe:

– S-au întâmplat toate astea cu adevărat sau le-aţi inventat?

Faţa lui Johannes deveni serioasă.

– E bine că întrebi… numai că nu e întotdeauna prea uşor de răspuns la întrebări.

Joakim spuse:

– Mă întreb dacă Elisabet din calendarul misterios este una şi aceeaşi persoană cu Elisabet din fotografia de la librărie.

Johannes suspină adânc:

– Deci librarul ţi-a vorbit şi despre fotografie? Ei, acum chiar că nu mai am nimic de ascuns. Sunt prea bătrân ca s-o mai fac. Dar încă nu este Crăciunul şi e bine să vorbim despre Elisabet altă dată.

Făcu un pas înapoi.

– Sabet… Tebas… murmură el ca pentru sine.

Joakim nu înţelese ce voia să spună cu asta, dar poate că intenţia lui era tocmai ca el să nu audă. Apoi spuse desluşit:

– Acum trebuie să plec. Ne vom vedea iarăşi în curând, pentru că povestirea asta veche a făcut ca noi, oamenii, să ne legăm unii de alţii.

Se îndepărtă cu paşi repezi şi în scurt timp dispăru.

Băiatul regretă că nu avusese timp să-l întrebe mai multe. În orice caz, ar fi trebuit să-l întrebe cum se făcea că desenul cel mare pe calendar se transforma pe măsură ce citea povestirea.

Intră grăbit în casă şi deschise cea de-a opta uşiţă. Era poza unui păstor care avea un miel în spinare. Despături hârtioara cea subţire şi citi:

Iacob

Într-una dintre ultimele zile ale anului 1499 după Hristos, patru oi, un păstor, un mag, un înger şi o fetiţă din Norvegia coborâră dintr-o barcă ce îi trecuse prin strâmtoarea Beltul Mic, pe peninsula Iutlanda. La vâsle fusese un barcagiu care spusese încontinuu un singur cuvânt, „amin“.

Spusese asta de nenumărate ori. Mai înainte de asta, convoiul străbătuse două strâmtori mai late, Beltul Mare şi Øresund.

– În sfârşit! exclamă Gaspar de cum puseră piciorul pe uscat.

– Da, va trece multă vreme până ce vom mai merge pe apă, răspunse Iosua.

Îngerul spuse şi el:

– Adevărat vă spun eu vouă că numai o singură dată vom mai trece pe mare înainte de a ajunge la Bethleem.

Părea evident că cei trei erau perfect de acord, în schimb pentru Elisabet era foarte clar că ea n-avea habar despre ce vorbeau.

– Nu-i aşa că mai e foarte mult până ajungem la Bethleem? întrebă ea.

– Da, aşa e, explică îngerul, drum lung şi multe sute de ani încă. Numai o singură dată, însă, de acum încolo vom mai trece pe mare, şi asta va fi când vom ajunge la Marea Neagră.

Şi o luară din nou la goană, oile în faţă, Iosua şi regele negru, Gaspar, după ele, la urmă îngerul Efiriel şi Elisabet Hansen, o fetiţă din Norvegia. Au ajuns la un oraş aşezat într-un fiord. La marginea lui, se zărea o cetate.

– Oraşul se numeşte Kolding şi este aşezat în sudul peninsulei Iutlanda, spuse îngerul. Acesta a fost deja multe sute de ani un târg renumit. Cetatea se numeşte Casa Kolding şi a fost locuită adesea de regii danezi. Ceasul arată 1488 de ani după Hristos.

Păstorul Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem, la Bethleem!

De pe vârful unui deal se vedea o privelişte minunată. Câmpul era plin de flori. Trebuia să fie la începutul verii.

Elisabet arătă spre câmpie:

– Uite, acolo, ce flori frumoase! spuse ea.

Îngerul clătină din cap cu o mină enigmatică.

– Câte ceva din splendoarea cerului s-a revărsat pe pământ, spuse el. În cer este de fapt atâta splendoare şi ea se poate răspândi uşor.

Fetiţa se gândi la ce spusese îngerul şi ascunse cu grijă cuvintele lui în inima ei.

Deodată păstorul se opri şi spuse arătând spre mica turmă de oi:

– A dispărut o oaie!

N-a trebuit să spună mai mult, pentru că toţi observară că mieluţul care evadase de la magazinul de jucării pentru că se plictisise de toată hărmălaia de acolo parcă intrase în pământ.

– Unde e? ţipă Elisabet, deşi păstorul tocmai spusese că a dispărut.

Iosua clătină din cap:

– Mieii sunt aşa de drăguţi cu blăniţa lor albă şi moale că abia-ţi poţi lua ochii de la ei. Dar sunt şi zburdalnici şi nu-i poţi prinde prea uşor. Nu ajută prea mult nici să le pui clopoţei la gât. Când te uiţi după unul, îl pierzi din ochi pe altul. Şi când l-ai găsit pe-al doilea îţi dai seama că a dispărut altul din turmă. Meseria de păstor nu-i tocmai uşoară. Darămite să duci o turmă de oi până la Bethleem! Aşa cum stă scris, va trebui acum să le las pe celelalte şi să caut oaia rătăcită.

Fetiţei aproape îi dădură lacrimile de supărare. Nici nu terminase bine de vorbit Iosua, că un om apăru pe coasta dealului. Era îmbrăcat la fel ca Iosua. În spinare ducea mielul.

– E unul de-ai noştri, spuse Efiriel.

Omul puse mielul la picioarele lui Elisabet. Întinse mâna spre Iosua şi spuse:

– Eu sunt Iacob, ciobanul şi al doilea păstor pe câmp. De acum încolo voi păzi turma voastră de oi. Merg şi eu la Bethleem să mă închin împăratului cel nou ce se va naşte în cetatea lui David.

Elisabet bătu din palme. Iosua lovi pământul cu toiagul şi spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Micuţa turmă o luă la fugă. După ea cei doi ciobani, iar la urmă Gaspar, regele negru, îngerul Efiriel şi Elisabet.

Pe drumul ce ducea spre vechiul târg Flensburg, îngerul zise:

– Este anul 1402 după Hristos. Vom trece în curând graniţa cu Germania şi ne vom afla în plin Ev Mediu.

Joakim rămase pe gânduri. Îngerul Efiriel spusese că şi florile de pe câmp erau un strop din splendoarea cerului ce se revărsase pe pământ. Pentru că acolo în cer era atât de multă minunăţie şi nu era greu să se răspândească. Numai un vânzător de flori ar fi putut spune asta.

Nu le spuse părinţilor nici o vorbă despre vizita lui Johannes. Atunci ar fi trebuit să le dezvăluie şi secretul hârtiuţelor din calendar.

Acum avea o grămadă de secrete că simţea aproape că-i va plesni capul în curând.

9 DECEMBRIE

…au încălcat o făgăduială solemnă…

Johannes este un bătrân vânzător de flori care intră din când în când în librărie şi cere să bea un pahar de apă. Vara, când este cald, îşi toarnă uneori puţină apă pe cap şi pleacă apoi la florile lui în piaţă. De câteva ori s-a întâmplat să arunce câţiva stropi şi pe librar.

Câteodată lasă câţiva trandafiri pe tejghea, drept mulţumire. Altă dată a pus în vitrină fotografia unei tinere femei pe nume Elisabet. Cine este tânăra femeie? Mai trăieşte?

Într-o bună zi a ascuns un vechi calendar de advent printre cărţi. Un calendar fermecat care a costat pe vremuri 75 de bani.

Joakim îl găseşte şi îl primeşte gratis de la librar. Înăuntrul calendarului sunt nişte hârtioare subţiri, împăturite, şi pe ele este scrisă o poveste uimitoare despre un convoi de pelerini în drum spre Bethleem.

Joakim l-a întâlnit pe bătrânul vânzător de flori şi şi-a dat seama că el ştie mai multe despre calendar decât vrea să spună. Despre Elisabet vom vorbi altă dată, a spus el. Pentru că n-a venit Crăciunul încă.

Ce murmurase însă bătrânul, doar ca pentru sine?

Joakim se gândi toată după-amiaza la asta. „Sabet… Tebas“

Cine sau ce erau Sabet şi Tebas? Aveau cuvintele astea ciudate vreo legătură cu calendarul de advent?

Înainte de culcare scrise cuvintele într-un carnet ca să nu le uite până a doua zi. Atunci descoperi un lucru curios: SABET devenea TEBAS dacă citeai invers. Şi, natural, TEBAS devenea SABET.

Era ceva mistic în asta, aşa că scrise cuvintele în felul următor:

S
A
TEBAS
E

Poate că aceste cuvinte magice îl vor face într-o zi să înţeleagă mai mult din misterul calendarului.

Deodată îşi aminti vorbele librarului. Oare nu spusese el că vânzătorul de flori era un pic cam ţicnit? Lui Joakim nu i se păruse deloc ţicnit. E adevărat că nu oricine toarnă altora apă în cap. Lui Joakim i-ar fi putut trece, totuşi, asta prin minte destul de uşor.

Când se trezi pe 9 decembrie, se ridică din pat şi se gândi la întâmplările zilei trecute. Îl întâlnise pe Johannes! Nu le pomenise de asta părinţilor pentru că ar fi trebuit atunci să le dezvăluie secretul hârtioarelor din calendar.

Se grăbi să deschidă calendarul înainte ca mama şi tata să se trezească. Înăuntru era un desen ce înfăţişa un om ce cânta din fluier, iar după el venea un şir de copii, unii mai mari, alţii mai mici.

Joakim privi lung desenul şi într-un târziu luă hârtia care căzuse din calendar. Se aşeză în pat şi începu s-o citească:

A cincea oaie

Este anul 1378 după Hristos. Trei oi şi un miel intră în goană în târgul Hamburg. După mica turmă aleargă doi păstori în cămăşoaie albastre. Unul dintre ei ţine într-o mână un toiag de felul celor pe care le vezi uneori în ţările din sud. După ei vine un rege cu pielea neagră, elegant îmbrăcat. În spatele lui aleargă o fetiţă cât de repede o ţin picioarele ei mititele. La urmă vine un înger ce parcă pluteşte la câţiva milimetri de sol.

Este devreme duminică dimineaţa. Oamenii, puţini, doar câţiva, merg pe străzi la biserica Sfântul Iacob, la slujbă. Cum văd convoiul de pelerini, îşi împreună mâinile de uimire. Alţii îşi acoperă ochii cu mâinile şi strigă:

– Dumnezeu fie binecuvântat!

Ceva asemănător se mai întâmplase în oraşul Hanovra cu câţiva ani în urmă, în anul 1351, la puţin timp după îngrozitoarea ciumă care secerase multe vieţi omeneşti în Germania şi în restul Europei. Este într-o zi de luni şi în piaţă se vor deschide tarabele. Ţărani în straie grosolane de pescari şi cumetre cu fuste aspre de postav încep să-şi întindă marfa pe tarabe. Toţi au pierdut pe cineva drag în cumplita epidemie de ciumă. Este înainte de răsăritul soarelui şi o nouă zi începe.

Şi deodată o turmă de oi năvăleşte în piaţă, în mare goană. Una dintre oi răstoarnă o tarabă cu zarzavaturi. În urma oilor vine un convoi bizar. Doi păstori şi un bărbat în veşminte străine. Are pielea neagră ca negrii din Africa. În spatele lui, o siluetă cu straie albe şi aripi pe umeri. La urmă de tot, o fetiţă care se împiedică de un căruţ cu varză şi rămâne acolo întinsă, în vreme ce pelerinii au trecut deja de piaţă.

Elisabet plângea cu sughiţuri când descoperi că îngerul şi ceilalţi dispăruseră. Era a doua oară în timpul călătoriei ei spre miazăzi când cădea şi se lovea. Prima dată pierduse mielul care evadase de la magazinul de jucării pentru că se plictisise de larma cumpărătorilor şi a caselor de bani. Acum pierduse tot convoiul de pelerini şi era înconjurată de oameni necunoscuţi. De data asta nu numai că era într-o altă ţară, dar era şi-ntr-un alt secol.

Oamenii din piaţă sunt înspăimântaţi de ceea ce au văzut. Se strâng grămadă în jurul lui Elisabet şi un bărbat o împinge cu piciorul de parcă i-ar fi frică s-o atingă. Strâmbă din nas şi scoate un fel de horcăit scârbos. Una dintre cumetre o ia pe fetiţă în braţe şi încearcă s-o liniştească. Elisabet nu înţelege limba pe care-o vorbeşte femeia.

– Merg la Bethleem, spune fetiţa.

Şi cumătra răspunde:

– Hameln? Hameln?

– Nu, nu! spune Elisabet printre sughiţuri de plâns. La Bethleem, la Bethleem!

Şi dialogul continuă cam în felul acesta. În clipa următoare un înger din ceruri se coborî asupra pieţei. Elisabet întinde mâinile spre el şi strigă:

– Efiriel! Efiriel!

Oamenii din piaţă se aruncă cu faţa la pământ. Îngerul o ridică pe Elisabet în aer, zboară peste turla bisericii celei noi de lângă piaţă şi dispare.

O aşază apoi cu grijă jos pe un drum de ţară, în afara oraşului. Acolo aşteptau oile, păstorii şi regele Gaspar cel negru. Cei trei bărbaţi bătură din palme.

Iosua zâmbi:

– Ce v-am spus? Când o oaie se rătăceşte, păstorul lasă turma şi merge s-o caute.

Lovi apoi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem! La Bethleem!

După o vreme ajunseră la un târg aşezat pe malul unui râu.

– Acesta este Hameln, spuse Efiriel. Râul se numeşte Weser şi ceasul arată 1.304 ani după Hristos. Acum câţiva ani în locul acesta a avut loc o întâmplare groaznică. Da, chiar aşa… dar, într-un fel, a fost vina locuitorilor de aici. Pentru că au încălcat o făgăduială şi asta nu trebuie să faci niciodată.

Elisabet privi spre Efiriel:

– Ce s-a întâmplat?

– Târgul era de multă vreme plin de şobolani. Şi într-o bună zi a venit acolo un om care a spus că poate să-i scape de ei. El a început să cânte dintr-un fluier fermecat şi toţi şobolanii s-au luat după el ca vrăjiţi. Şi aşa i-a dus până la râu şi acolo s-au înecat.

– Şi n-a făcut bine?

– Ba da, numai că localnicii îi promiseseră omului o plată bunicică dacă îi va scăpa de şobolani. Dar după ce i-a scăpat de ei, şi-au luat făgăduiala înapoi şi n-au mai vrut să-l plătească.

– Şi el ce-a făcut?

– A început iar să cânte din fluierul fermecat. Şi de data asta toţi copiii din oraş au ascultat ca vrăjiţi cântecul lui şi l-au urmat. Au dispărut cu toţii, împreună cu cântăreţul din fluier, în inima unui munte, şi de atunci nimeni nu i-a mai văzut.

Elisabet se gândi că femeia din piaţă crezuse, poate, că ea era una dintre copiii care fuseseră răpiţi de cântăreţul din fluier din Hameln.

Tocmai se pregăteau s-o pornească la drum mai departe prin Europa şi încă şi mai departe prin istorie, când o oaie veni în goană înspre ei şi se alătură celorlalte. Acum turma număra cinci oi.

Păstorul Iosua lovi cu toiagul:

– La Bethleem, la Bethleem!

Joakim deschise scrinul cu cheia şi puse foaia subţire de hârtie acolo alături de celelalte. Puţin mai târziu, când mama intră în cameră, el privea desenul de pe calendar.

Mama se aplecă asupra lui:

– Ia uite! Un cântăreţ din fluier…

Joakim o privi.

– E un om care i-a scăpat de şobolani pe locuitorii din Hameln, spuse el. Ei nu şi-au respectat cuvântul şi n-au mai vrut apoi să-l răsplătească pentru asta. Atunci el i-a luat cu el pe toţi copiii din

oraş. Oamenii de acolo au încălcat, de fapt, o promisiune, şi asta nu trebuie să faci niciodată.

Veni şi tata.

– Ce povesteşti aici? întrebă el.

Abia atunci Joakim îşi dădu seama că uitase că nu trebuia să flecărească despre povestea scrisă pe hârtioarele din calendar.

– Inventez, spuse el. Ceva ce mi-a trecut prin minte.

Vocea tatălui deveni un pic autoritară:

– Nu, nu-i adevărat, Joakim! Ai povestit despre un om din Hameln care a scăpat oraşul de şobolani, şi asta este o veche poveste germană. Cine ţi-a spus-o?

Ce să răspundă? Trebuia să iasă din încurcătură.

– Ingvild, spuse el. Era învăţătoarea lui. Sau altcineva din clasă, nu mai ştiu exact cine.

Minţea. Dar nu era, oare, voie să minţi când era vorba de un dar de Crăciun? Nu era singurul motiv din lume care-ţi dădea voie să minţi cât de mult pofteşti?

După orele de şcoală trebuia să meargă în oraş cu mama şi să-şi cumpere o jachetă. La întoarcere îi ceru mamei să treacă prin piaţă. Voia să vadă ce se vindea acolo, spuse el.

Iarna nu erau mulţi oameni în piaţă, ca vara. Unii vindeau coroniţe din crenguţe de brad care se agaţă pe uşile de la intrare în preajma Crăciunului, alţii lumânări decorative, alţii cadouri.

– Să fii în stare să stai aici în miezul iernii, se zgribuli mama. Uite chiar şi un vânzător de flori acolo!

Joakim zâmbi în sinea lui.

– Pentru că florile sunt un strop din splendoarea cerului ce se revarsă pe pământ, zise el.

Mama îl trase de mână ceva mai puternic:

– Ce tot spui tu?

– El vinde flori acum în miezul iernii pentru că ceva din splendoarea cerului s-a revărsat pe pământ, continuă Joakim. În cer este atâta splendoare şi ea se poate răspândi uşor.

Mama clătină din cap şi oftă resemnată. Era clar că nu-i plăceau cuvintele ciudate pe care le rostea băiatul ei.

Johannes stătea în spatele unei tarabe pline de flori. Îi făcu complice semn cu ochiul lui Joakim şi flutură discret cu mâna.

Trecuseră de el şi Joakim întoarse capul. Îl văzu pe Johannes care se făcea că suflă într-un fluier imaginar.

10 DECEMBRIE

…ceea ce Elisabet crezuse că este o pasăre se ridică şi zbură în rotocoale deasupra convoiului de pelerini…

Joakim se trezi şi deschise cea de-a zecea uşiţă a calendarului. Astăzi desenul înfăţişa un înger pe turla unei biserici. O hârtioară împăturită căzu; Joakim o luă, o despături şi începu să citească.

Umuriel

Toate acestea s-au întâmplat la Paderborn la sfârşitul anilor 1200. Într-un mic orăşel, la jumătatea drumului dintre Hanovra şi Köln, au intrat în goană o turmă vioaie de oi urmată de doi păstori, un rege negru, o fetiţă cu jachetă roşie şi pantaloni albaştri şi un înger cu aripile întinse.

Era dimineaţa foarte devreme înainte ca oraşul să se trezească la viaţă şi pe stradă se zăreşte doar un om de strajă. El strigă cu voce aspră după cei doi păstori care-şi goneau turma prin oraş. În clipa următoare dădu cu ochii de îngerul ce parcă plutea deasupra pietrelor de pavaj. Îşi ridică atunci braţele spre cer şi strigă:

– Aleluia! Aleluia!

Se retrase apoi deoparte şi lăsă strada liberă sfântului pelerinaj.

Ei se opriră în faţa bisericii din centrul oraşului.

– Aceasta este biserica Sfântul Bartolomeu. A fost construită prin anii 1000 şi este numită aşa după unul dintre cei doisprezece ucenici ai lui Iisus. Se spune că Sfântul Bartolomeu a călătorit până în India şi a dus acolo vestea despre Iisus.

Elisabet văzu deodată ceva ciudat. Arătă cu mâna spre turla bisericii.

– Uitaţi-vă, e o pasăre albă, acolo, sus! spuse ea.

Un zâmbet trecu pe faţa îngerului.

– Ar fi bine să fie aşa cum spui, suspină el.

Peste câteva clipe ceea ce Elisabet crezuse că este o pasăre se ridică şi veni zburând în rotocoale deasupra convoiului de pelerini. Înainte ca să ajungă la ei, Elisabet înţelesese că totuşi nu era vorba de o pasăre. Era un înger. Şi îngerul ăsta nu era mai mare decât ea.

Îngeraşul coborî pe pământ chiar în faţa fetiţei.

– Minunat! spuse el vesel. Numele meu e Umuriel şi merg şi eu cu voi la Bethleem.

Se învârti puţin în jurul lor, se uită cu băgare de seamă la Gaspar şi la cei doi păstori şi arăta un pic cam zăpăcit. Apoi spuse privind la Efiriel:

– Vă aştept de un sfert de veşnicie, zău aşa!

Gaspar, după ce se gândi puţin, îşi drese glasul şi se vedea clar că are ceva de spus:

– Un sfert de veşnicie, începu el. Adică, în jur de 66.289 de ani… sau 156.498 de ani… sau şi mai exact 439 de milioane, 811 mii, 977 de ani şi 4 secunde… sau poate chiar un pic mai mult. Nu e deloc uşor să spui exact cât durează un sfert de veşnicie. Mai întâi trebuie aflat cât durează întreaga veşnicie, apoi s-o împarţi la patru. Cât de lungă este însă întreaga veşnicie este extrem de greu de aflat. Indiferent ce cifre luăm în calcul, vom observa că veşnicia este încă şi mai lungă. Chiar putem spune că un sfert de veşnicie este la fel de lung cât o jumătate de veşnicie. Iar, la urma urmei, a mia parte din veşnicie înseamnă exact la fel de mult timp ca restul veşniciei. Toate astea sunt foarte greu de înţeles şi socotelile astea cu jumătăţi şi veşnicii întregi stau sub puterea Celui de Sus.

Îngerul Umuriel privi încruntat şi jignit la înţeleptul care corectase spusele lui.

– Oricare ar fi socoteala cu veşniciile, am aşteptat multe ore acolo, pe turla bisericii, spuse el.

Gaspar îşi drese iar glasul:

– E foarte posibil să ai dreptate, dar multe ore nu-s acelaşi lucru cu un sfert de veşnicie.

Şi ca să-i oprească pe cei doi să nu se ia la ceartă, o ceartă de-a binelea şi nu doar pe sfert, păstorul Iosua lovi cu toiagul în parapetul podului şi spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Şi o luară din nou la goană prin oraş, ieşiră din el şi urmară drumuri şi poteci şerpuite. Umuriel alerga în faţa oilor. Aşa că pelerinii aveau îngeri de pază şi în faţă, şi în spate.

Au văzut multe oraşe şi sate, dar nu s-au oprit înainte de oraşul Köln, o veche colonie romană aşezată pe malul Rinului. Efiriel le explicase că itinerarul lor prin Europa era astfel alcătuit ca să nu atragă atenţia oamenilor prea mult şi deci să fie zăriţi de ei cât mai puţin posibil.

– Ceasul de înger arată 1272 după Hristos, spuse el şi arătă la o catedrală în construcţie. Se vede că au început să construiască domul din Köln, dar nu va fi terminat decât peste câteva sute de ani.

Păstorul Iosua lovi iar cu toiagul:

– La Bethleem, la Bethleem!

Convoiul de pelerini abia se pusese în mişcare din nou când se auzi o voce subţirică din faţă. Era Umuriel care spunea:

– Minunat, minunat! Vom străbate acum faimoasa vale a Rinului. Acolo sunt cetăţi şi castele, dealuri cu viţă-de-vie, catedrale gotice, păpădii şi rubarbă.

Trecură grăbiţi de-a lungul Rinului, cel mai mare râu pe care Elisabet Hansen îl văzuse vreodată. Glomma, cel mai mare râu din Norvegia, părea doar un pârâiaş pe lângă el.

Valea devenea din ce în ce mai îngustă, iar munţii din ce în ce mai înalţi. Alergau printre orăşele şi sate. Pe râu treceau un fel de plute.

În vreme ce străbăteau locuri cu splendide peisaje, Elisabet îl întrebă pe Efiriel dacă îl ştia pe Umuriel mai demult.

Îngerului i se păru amuzantă întrebarea şi râse.

– Toţi îngerii din ceruri se ştiu unii pe alţii de-o veşnicie.

– Sunteţi foarte mulţi?

– Da, o oştire întreagă.

– Cum e posibil atunci să-i cunoşti pe toţi?

– Avem o veşnicie la dispoziţie să ne cunoaştem între noi şi, cum am spus, asta înseamnă grozav de mult.

Elisabet trebuia să se gândească la spusele lui ca să priceapă ceva. Îngerul se explică însă în continuare:

– La o petrecere care durează trei ore nu-i bine să inviţi mai mulţi de cinci, şase oameni, ca să apuce să vorbească toţi unii cu alţii. Dar dacă petrecerea durează trei zile întregi, poţi foarte bine să inviţi şi cincizeci de inşi sau mai mulţi.

Elisabet înţelegea foarte bine pentru că mama îi spunea şi ea la fel ori de câte ori avea invitaţi de ziua ei de naştere.

– Da? mai spuse ea.

Îngerul împreună mâinile:

– Petrecerea cerească durează o veşnicie.

Elisabet începuse să înţeleagă câte ceva despre viaţa din ceruri şi voia acum să ştie şi mai mult:

– Au toţi îngerii nume?

– Bineînţeles! Altfel n-am putea să ne strigăm unul pe altul. Şi nici să fim nişte persoane.

Apoi începu Efiriel să înşire numele de îngeri unul după altul:

– Îngerii din cer se numesc: Ariel, Beriel, Curusiel, Daniel, Efiriel, Fabiel, Gabriel, Hamurabiel, Imanuel, Ioachiel, Cacaduriel, Luxuriel, Mihael, Nariel…

– Ajunge! spuse Elisabet. Cât ar trebui să vorbeşti ca să-i spui pe toţi?

– O veşnicie!

Elisabet clătină din cap:

– Atunci e într-adevăr grozav să înveţi toate numele pe dinafară.

– Cu toată veşnicia la dispoziţie nici nu-i prea greu.

Elisabet simţi că o cuprinde ameţeala. Dar nu se lăsă:

– Cred că este în orice caz grozav să găseşti atât de multe nume care să se sfârşească toate cu „-el.“

Îngerul Efiriel încuviinţă:

– Imaginaţia Domnului e atât de necuprinsă pe cât de necuprinsă e mulţimea stelelor pe cer. Nici un înger nu-i la fel cu altul, cum nici doi oameni nu sunt la fel. Se pot fără îndoială construi mii de maşini identice. Ele sunt uşor de făcut şi chiar un om reuşeşte să le construiască. Dar cu oamenii nu este la fel!

La sfârşit spuse câteva cuvinte care îi merseră fetiţei drept la inimă:

– Fiecare om pe pământ este o creaţie unică.

Joakim zâmbi în sinea lui. Fusese amuzant să citească despre toţi îngerii. Deodată o auzi pe mama pe coridor. N-apucă să ascundă hârtiuţa în scrin. Se grăbi s-o vâre sub pernă.

Mama se aplecă peste pat ca să se uite în calendar.

– Un înger! spuse ea. Pe turla unei biserici!

Şi iar se întâmplă ceva atât de neplăcut că trebui să se gândească apoi la gafa asta tot restul zilei. Pentru că uită din nou că nu trebuia să vorbească despre ceea ce era scris pe hârtia cea subţire, poate din cauză că încercase să-şi amintească toate numele de îngeri. Spuse:

– E îngerul Umuriel.

Mama se uită la el:

– Umuriel?

Joakim încuviinţă. Era un nume cam nepotrivit pentru un înger aşa de hazliu, atât de nepotrivit că-l spuse de mai multe ori în gând înainte de a i-l spune mamei.

– Stă pe turla bisericii Sfântul Bartolomeu. A stat acolo un sfert de veşnicie, dar acum mai are puţin înainte de a se ridica şi a zbura în rotocoale spre Elisabet şi ceilalţi.

Mama nu zise nimic la spusele lui Joakim. În schimb îl strigă pe tata. Când intră în cameră, tata îi ceru să-i repete şi lui cum se numea biserica de pe desen.

Of! Abia acum îşi dădu seama Joakim că a spus prea multe.

– Biserica Sfântul Bartolomeu, spuse el. Sfântul Bartolomeu a călătorit în India şi a dus vestea despre Iisus acolo. Biserica este însă în Germania, la Paderburg, sau cam aşa ceva.

Mama şi tata se uitară unul la altul.

– Mă duc să mă uit în lexicon, spuse tata. Să vedem dacă aşa este.

Când se întoarse, era alb la faţă ca o stafie. Sau în orice caz arăta de parcă ar fi întâlnit un înger sau doi pe coridor.

– Totul este adevărat! Oraşul se numeşte Paderborn. Şi acolo este într-adevăr o veche biserică ce se numeşte Sfântul Bartolomeu.

Se uitară la el exact cum se uitaseră atunci când mâncase cu două zile înainte de Crăciun toate prăjiturile pregătite pentru masa de Crăciun. Anul trecut sau acum doi ani, nu mai ţinea minte prea bine.

Tata luă calendarul misterios din perete şi-l cercetă pe toate părţile. Apoi îl agăţă la loc.

De data asta m-au prins! se gândi Joakim.

– Şi unde ai auzit tu de Sfântul Bartolomeu, băiatul meu? întrebă tata. Şi de Paderborn, dacă nu-i cu supărare?

– La şcoală, spuse el.

– Sigur, absolut sigur?

Era sau nu era voie să minţi când era vorba de cadourile de Crăciun?

– Da, şopti Joakim.

Era însă deja prea târziu şi nu mai era timp de vorbit despre Sfântul Bartolomeu, Umuriel sau Paderborn. Nici nu apucară să-şi mai pregătească pachetele cu sendvişuri pe care obişnuiau să le ia cu ei.

Reuşita cea mai mare a acestei dimineţi era că apucase să ascundă hârtiuţa în scrin înainte de a o zbughi la şcoală. Cheia o ascunse pe raftul de cărţi.

Când se întoarse de la şcoală, mama era acasă şi deschisese scrinul lui secret!

EA DESCHISESE SCRINUL LUI SECRET! Mama făcuse ceea ce promisese că nu va face niciodată. Încălcase o făgăduială solemnă. Făcuse ceva ce era la fel de urât cum era să deschizi scrisorile altor oameni.

Pe masa din bucătărie erau înşirate cele zece hârtiuţe subţiri pe care Joakim le găsise în calendarul misterios.

Era furios. Era aşa de supărat pe mama că aproape că-i venea s-o lovească.

– Mi-aţi *promis* că scrinul este doar al meu şi că nu-l veţi deschide *niciodată*, spuse el. Şi acum minţiţi. Şi mai şi furaţi.

După puţin timp se întoarse acasă şi tata. Vorbise cu mama la telefon. El îi spusese să găsească cheia şi să deschidă scrinul secret. Pentru că era timpul să afle cum de ştia Joakim atât de multe denumiri şi cuvinte folosite în general de adulţi.

Joakim le spuse că n-ar fi trebuit să aibă voie să devină părinţi. Pentru că cei ce-şi mint copiii pot dintr-o dată şi să înceapă să-i bată, mai spuse el. Şi asta era, în orice caz, strict interzis. Oricum, puteau să aştepte până ce venea el de la şcoală şi atunci să-i ceară voie să deschidă scrinul. La sfârşit spuse că ascunsese toate hârtioarele alea misterioase pentru că voia să le adune, să le împacheteze şi să le dea lor în dar de Crăciun. Spuse şi că vrea să arunce calendarul fermecat la gunoi. După care începu să plângă. Se repezi în camera lui şi trânti după el uşa cu toată puterea.

Pentru nimic în lume nu-i va ierta! Şi niciodată nu-i va mai asculta. Niciodată nu-i va mai crede! Niciodată!

Joakim se aşeză pe pat şi privi spre calendarul magic, dar ochii erau plini de lacrimi şi culorile se amestecau unele cu altele că nu mai putea distinge îngerii de păstorii de pe câmp. Acum se stricase *totul*, calendarul devenise la fel de obişnuit ca toate celelalte calendare, sau în orice caz nu mai era deloc misterios.

După un moment destul de lung începu să-i răsune în urechi un fel de refren, un cântec ce suna cam aşa:

SABET-TEBAS-SABET-TEBAS-SABET-TEBAS…

Cântecul acesta era atât de mistic, încât înţelese deodată că poate nu era aşa de tragic că mama şi tata descoperiseră hârtiile subţirele

din calendar. Poate că secretele calendarului erau mai multe, şi la urma urmei ajungeau pentru toată familia.

Şi încă nu le spusese că-l întâlnise pe Johannes. Doar el singur ştia asta.

Se auzi o bătaie în uşă. Joakim nu răspunse, iar tatăl deschise uşa după o clipă, cu mare băgare de seamă.

– Ştii, Joakim, ai dreptate când spui că am făcut o prostie, spuse el.

Mama apăru şi ea.

– *Poţi* să ne ierţi? întrebă ea.

Joakim privi în podea.

– Depinde…

Nimeni nu spuse nimic.

– Aţi citit ce scrie pe hârtiuţele secrete? întrebă Joakim.

Mama se uită când la tata, când la Joakim.

– Eu trebuie să mărturisesc că am citit, spuse ea. Dar nu ştiu care hârtie a fost prima. Poate ne poţi arăta… poate că poţi citi totul pentru tata?

Joakim se gândi un pic apoi spuse:

– Bine, de acord!

Se simţi deodată şi puţin uşurat faţă de ceea ce se întâmplase. De acum încolo nu trebuia să mai ascundă nimic. Şi mai mult, putea să le pună întrebări dacă citea ceva ce nu înţelegea.

De acum încolo calendarul misterios era al întregii familii.

11 DECEMBRIE

…mulţi oameni se înspăimântă îngrozitor când li se arată unul dintre îngerii Domnului…

Restul după-amiezii au stat aplecaţi deasupra hârtiuţelor care căzuseră în fiecare dimineaţă, rând pe rând, din calendarul misterios. Joakim trebuia să le aşeze în ordine corectă ca mama şi tata să poată citi istoria lui Elisabet, care a luat-o la fugă după mieluţul ce evadase de la magazinul de jucării pentru că nu mai suportase hărmălaia caselor de bani.

Când au terminat de citit, tatăl a spus:

– N-am întâlnit ceva mai ciudat… trebuie să cercetăm mai de-aproape… Mă întreb câte calendare de felul ăsta au fost făcute…

Mama spusese şi ea:

– Nici eu n-am mai văzut aşa ceva… şi tocmai voi aţi dat peste calendarul ăsta, Joakim!

Când a venit seara şi era vremea de culcare, Joakim rămase aşezat pe pat mult timp privind calendarul misterios. Şi iar se întâmplă ceva.

DIN NOU SE ÎNTÂMPLĂ CEVA! Pe desenul cel mare erau desenaţi mai mulţi îngeri care coborau din cer. Asta văzuse şi înainte. Dar abia astăzi observă că unul dintre ei era un îngeraş.

Era absolut sigur că îngeraşul Umuriel nu fusese pe desen mai înainte! Joakim nu-l văzuse acolo pe desen înainte de a citi că a coborât zburând în rotocoale de pe turla bisericii.

– Mama! strigă el tare. Tata!

Părinţii sosiră în cameră ca o vijelie. Se vedea clar că s-au speriat că s-a întâmplat ceva groaznic cu el. Chiar şi el era puţin înspăimântat.

– Acum pot să-l văd pe îngerul Umuriel! spuse el.

Ei se întoarseră. Poate credeau că un înger intrase în cameră, dar Joakim le ceru să privească desenul cu atenţie.

– Vedeţi ceva ce n-aţi văzut înainte? întrebă el.

Ei se aplecară deasupra desenului.

Tata spuse că el poate nu a observat totul când au primit calendarul de la librar. Fusese un pic cam surprins şi de aceea îşi uitase probabil permisul de conducere pe tejghea. Nu văzuse de pildă că unul dintre păstori ţinea un toiag în mână.

– Nici eu nu cred că l-am văzut mai înainte pe îngerul cel mititel, continuă mama.

– Sigur că nu! spuse Joakim. Pentru că n-a fost acolo mai înainte. Şi pentru că acesta este un calendar fermecat.

– Haideţi, să nu exagerăm acum! se împotrivi tata.

Da, sigur că da, el trebuia întotdeauna să pară cel mai rezonabil!

Ultimul lucru la care Joakim se gândi înainte de a adormi era că unul dintre îngerii din cer se numea Joakiel, un nume ce semăna cu al lui.

În dimineaţa următoare deschise cea de-a 11-a uşiţă a calendarului. Despături hârtia subţire şi văzu desenul unui călăreţ pe cal.

Se vârî sub plapumă şi citi ce scria pe ea. Astăzi nu mai era cazul să se teamă că mama sau tata îl putea lua prin surprindere, pentru că de acum încolo hârtiile secrete nu mai erau deloc secrete.

Baltazar

Cinci oi, doi păstori, un mag şi o fetiţă din Norvegia treceau în mare goană prin valea Rinului în anul 1199 de la naşterea lui Iisus. Turla unei biserici abia se zărea pe malul celălalt al râului. Efiriel povesti că era domul din Mainz.

Se opriră să se sfătuiască puţin.

– Trebuie să trecem râul, spuse Iosua. Păcat că va trebui iarăşi să înspăimântăm vreun sărman barcagiu şi să-i explicăm că suntem pelerini în drum spre Ţara Sfântă.

– Să încercăm s-o facem cu blândeţe, zise Efiriel.

Deodată unul dintre ei începu să se agite, şi nu era altul decât îngeraşul Umuriel.

– Văd o barcă acolo jos! izbucni el.

Şi în clipa următoare se ridică sus în aer şi bătu din aripi în direcţia bărcii.

Restul convoiului după el. Umuriel, însă, intrase deja în vorbă cu un om ce stătea pe malul râului:

– Poţi să ne treci dincolo pe mal? Mergem tocmai la Bethleem şi ne grăbim să ajungem înainte de naşterea Mântuitorului Iisus. Avem o misiune sfântă, aşa că nu suntem nişte oarecare.

Efiriel clătină nemulţumit din cap şi-i urmă. Îi ceru scuze barcagiului cu o mişcare din cap, iar când se apropie de Umuriel, spuse:

– De câte ori să-ţi amintesc că primul lucru pe care-l spui trebuie să fie „nu te teme“?

Dar barcagiul, care era neobişnuit de frumos, îmbrăcat într-o pelerină roşie, nu se temuse de îngeraş.

Se întoarse în schimb spre Elisabet şi spuse:

– Numele meu e Baltazar, cel de-al doilea dintre magi şi regele din Saba. Merg pe acelaşi drum cu voi.

– Atunci eşti şi tu unul de-ai noştri, spuse Efiriel.

Apoi îl muştrului puţin pe Umuriel:

– De data asta a mers bine, din fericire. Trebuie, însă, întotdeauna să spui „nu te teme“. Mulţi oameni se înspăimântă îngrozitor când li se arată unul dintre îngerii Domnului, în orice caz când fâlfâim din aripi.

– Vă rog să mă iertaţi! spuse Umuriel.

– Bine, bine, răspunse Efiriel.

– Dar nu-i bizar că se înspăimântă tocmai când văd un înger? obiectă Umuriel. În ceea ce mă priveşte, n-am făcut rău nici măcar unei pisici. Dimpotrivă: nici nu mai ţin minte de câte ori am ajutat câte-o pisicuţă să se dea jos din vreun copac înalt. Pisicile ar trebui de fapt să se înveţe minte o dată pentru totdeauna să nu se mai caţere prea sus în pomi, totuşi, când venim şi le ajutăm, nu se sperie deloc. Numai oamenii sunt teribil de fricoşi.

Cei doi magi se îmbrăţişau.

– Ce multă vreme a trecut, spuse unul.

– Şi ce departe, foarte departe de Rin a fost, răspunse celălalt.

– Mă bucur foarte, foarte, foarte mult să te revăd!

Aşa îmbrăţişaţi cum stăteau, nu-ţi puteai da seama care dintre ei vorbeşte şi nu puteai şti ce spunea fiecare. Apoi întregul convoi se urcă în barcă. Magii se aşezară la rame şi începură să vâslească pe râul cel mare, ce părea un petic de ocean.

Pe partea cealaltă Efiriel le arătă impunătorul dom. Arăta cam nefinisat, şi nu avea turle aşa de înalte ca alte biserici pe lângă care trecuseră, deoarece era foarte vechi.

– Ceasul arată 1186 după Hristos. Munca la biserica asta a început deja cu mai mult de două sute de ani în urmă. Pe vremea aceea trecuseră aproape o mie de ani de când primul grăunte de grâu a fost sădit în pământ şi din el avea să răsară un lan întreg de biserici şi catedrale în întreaga lume.

– Un lan întreg de catedrale şi biserici! îl îngână Umuriel. Ar fi fost amuzant să socotim câte kilograme de piatră şi de lemn s-au folosit ca să sărbătorească naşterea Mântuitorului. Ca să nu mai vorbim de cât de multe prăjituri au trebuit să pregătească şi câte daruri au fost frumos împachetate. Seara de Crăciun este cea mai mare sărbătoare de aniversare din lume pentru că la ea sunt invitaţi toţi oamenii. De aceea petrecerea durează multe mii de ani.

Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem, la Bethleem!

Pelerinii treceau mai departe în goana mare pe malul de apus al Rinului. Era dimineaţa foarte devreme şi astfel evitau să-i întâlnească şi să-i sperie pe oamenii care ar fi văzut, preţ de o secundă sau două, cinci oi, doi păstori, doi magi, doi dintre îngerii Domnului şi o fetiţă îmbrăcată în nişte haine care nu se potriveau deloc cu Evul Mediu.

Când pătrunseră în fugă în oraşul Worms în anul Domnului 1162, întâlniră totuşi un om călare. Poate că era un soldat care abia îşi terminase rondul de noapte.

Îngerul Umuriel zbură repede direct spre el, flutură aripile şi spuse răstit:

– Nu te teme! Nu te teme! Nu te teme!

Deşi zumzăi în jurul lui ca un bondar ameţit şi spuse „nu te teme“ unul după altul de îngrozitor de multe ori, omul se sperie teribil. Dădu pinteni calului şi o luă rapid la galop printre nişte clădiri joase. Nu mai apucase să zică nici „aleluia“, nici „slavă ţie, Doamne!“.

Efiriel clătină deznădăjduit din cap şi trebui să-i dea îngeraşului din nou poveţe:

– Trebuie s-o spui numai o dată. Şi atunci trebuie s-o spui cu voce blândă şi duioasă.

„Nuuu te teeeme“ trebuie să spui. E bine şi să ridici mâinile. Ca să arătăm că nu purtăm arme.

Magul Baltazar arătă în sus la un dom cu şase turle.

– Peste tot şi în toate timpurile oamenii şi-au ridicat braţele spre Dumnezeu, spuse el. Şi turlele bisericii se îndreaptă spre cer, numai

că ele stau aşa timp mult mai îndelungat.

Păstorii se înclinară în semn de adânc respect faţă de înţeleptele cuvinte şi Elisabet le repetă în sinea ei ca să fie sigură că a înţeles ce-a vrut el să spună.

Iar Iosua spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

În oraşul Basel pe malul de sud al Rinului, se opriră din nou în faţa unei biserici.

– Ceasul arată că au trecut 1.119 ani de la naşterea lui Iisus, anunţă Efiriel. Această biserică cu cinci naosuri are vârsta de o sută de ani. Basel a fost timp de multe sute de ani un centru important pentru cei care au traversat munţii Alpi între Italia şi Europa de Nord. Vom merge pe acelaşi drum prin trecătoarea Saint Bernard.

– La Bethleem! spuse păstorul Iosua şi lovi cu toiagul în pământ. La Bethleem!

Şi-şi continuară drumul printre dealurile elveţiene.

Joakim rămase în pat gândindu-se la ciudatul convoi de pelerini spre Bethleem. După puţin timp, mama şi tata intrară în cameră. Amândoi trebuiră să citească hârtioara din calendar.

Ieri vorbiseră toată după-amiaza despre calendarul misterios, iar acum tata spuse:

– Cred că este într-adevăr o minune că librarul ne-a dat calendarul ăsta, Joakim! Cum crezi că a fost făcut?

– Cred că Johannes l-a făcut, spuse Joakim.

– Librarul a spus ceva despre cineva pe care îl cheamă Johannes, da, aşa e!

Joakim se gândi că ar trebui poate să le spună părinţilor că-l întâlnise pe Johannes. Dar n-o făcu. Se gândea că putea să aibă un mic secret numai al lui. Pentru că mai era ceva: SABET… TEBAS… SABET… TEBAS.

Tata spuse:

– Dacă un vânzător de flori a făcut calendarul ăsta, atunci este într-adevăr un om cu fantezie.

Mama era absolut de acord:

– Aşa-i, nu-i lipseşte imaginaţia!

Joakim se ridică în pat.

– Şi despre mine spuneaţi că am multă imaginaţie când povesteam despre Elisabet şi Efiriel, spuse el. Dar, de fapt, doar

citisem hârtioarele care erau în calendarul de advent.

– Şi acum spunem că omul care a confecţionat calendarul ăsta are multă imaginaţie, spuse mama. E într-un fel acelaşi lucru.

Joakim clătină din cap.

– Nu e sigur că are atât de multă imaginaţie dacă întreaga povestire e adevărată.

Tata râse:

– Doar nu crezi că e cu putinţă să alergi până la Bethleem şi pe deasupra prin istorie înapoi, în timp?

– Nimic nu este cu neputinţă pentru Dumnezeu, spuse Joakim.

Nimeni n-a protestat. Tata era de părere că trebuiau să caute un atlas în care să poată urmări pe hartă călătoria lui Elisabet. Avea şi un atlas istoric cu hărţi, unde scria cum se numeau ţările şi locurile în timpuri de demult. Pentru că aceeaşi ţară şi acelaşi oraş au avut adesea mai multe nume, explică el.

Mama scoase pe neaşteptate o exclamaţie şi-şi duse repede mâna la gură.

– Dacă sughiţi, trebuie să bei apă, spuse Joakim. Ar fi ajutat, desigur, şi o mică vizită a unui înger.

Ea nu răspunse. În schimb, se întoarse spre tata:

– Îţi aminteşti istoria aceea de demult? Într-adevăr a *fost* o fetiţă care s-a pierdut de mama ei când erau la cumpărături de Crăciun. Cred că o chema Elisabet.

Tata încuviinţă.

– A fost după război. Aşa o chema? Elisabet?

– Aşa cred, spuse mama. Dar nu sunt foarte sigură.

Îl uitaseră cu totul pe Joakim. Erau preocupaţi să vorbească doar unul cu altul.

– Poate că el s-a gândit la vechea istorie şi a inventat restul, propuse tata. Dacă vânzătorul de flori *este* cel care a confecţionat calendarul.

Joakim încercă să ia cuvântul:

– Puteţi afla dacă fetiţa se numea Elisabet?

– Oh, desigur, răspunse tata. Dar nu are nici o importanţă cum se numea.

Joakim insistă înainte de a se duce să servească micul dejun:

– Eu cred că are totuşi destul de mare importanţă, spuse el. Pentru că şi tânăra femeie din fotografie se numea Elisabet.

12 DECEMBRIE

...**pentru că-i aiurea să crezi în ce este drept dacă asta nu te face să ajuţi oamenii care se află la nevoie…**

Când tata veni de la lucru în ziua de 11 decembrie, reluară imediat discuţia începută la micul dejun. De cum intră în hol, fu asaltat de mama şi de Joakim.

– Ai aflat cum o chema? întrebă Joakim.

El se gândise la o poveste veche care zdruncinase oraşul, odată, cu multă vreme în urmă. O fetiţă dispăruse fără urmă de lângă mama ei în magazinul cel mai mare al oraşului şi de-atunci nimeni n-o mai văzuse.

– Lăsaţi-mă, mai întâi, să-mi trag sufletul! se văită tata. Da, o chema Elisabet. Elisabet Hansen, chiar. Întâmplarea s-a petrecut în decembrie 1948.

Mama pregătise mâncarea şi se aşezară la masă.

– Am fost şi pe la librar, continuă tata. Am fost cu el în depozit…

Mama făcu ochii mari:

– În depozit? De ce?

– … a găsit acolo o fotografie pe care vânzătorul de flori o pusese odată în vitrină, drept mulţumire pentru un pahar de apă. O am în servietă.

– Vrei s-o aduci, te rog? spuse mama.

Şi el o aduse. Puse fotografia pe masă. Joakim o trase spre el şi mama se aplecă deasupra lui.

Fotografia arăta o femeie cu păr blond, lung. La gât avea o cruciuliţă de argint cu o pietricică roşie. Era aplecată spre portiera unei maşini şi în spate pe fotografie se vedea o cupolă. Într-un colţ, în josul fotografiei, scria Elisabet.

– Nici un nume de familie, nimic, spuse tata. Iar numele e destul de comun, totuşi e scris în norvegiană. În multe alte ţări numele

Elisabet se scrie altfel.

Mama se uită la el.

– Crezi că e norvegiană?

– Nu ştiu, spuse el. Uită-te bine la poză!

Mama nu înţelese ce voia el să spună, iar el continuă:

– Pe fundal este cupola bisericii Sfântul Petru din Roma. S-a oprit pe un drum ce merge în piaţa Sfântul Petru. Maşina este de la sfârşitul anilor cincizeci.

– Mi se face puţin frică, şopti mama. Oare în ce ne-am vârât?

Tata îşi puse amândouă mâinile pe masă:

– Un mic mister, zău aşa! N-avem, totuşi, nici un motiv să credem că fetiţa care a dispărut în 1948 este una şi aceeaşi persoană cu femeia din fotografie.

Privi apoi undeva în aer.

– El nu era în piaţă, spuse.

Joakim înţelese imediat, dar mama trebui să întrebe:

– Cine? Acum vorbeşti în parabole.

– Vânzătorul de flori… Johannes… cel cu apa. Aş fi dat mult să pot vorbi cu el. Pentru că un lucru trebuie să ne fie clar: el a făcut calendarul cel bizar. Numai că şi el acum parcă a intrat în pământ.

Şi discuţia se încheie aici. Joakim se gândi atât de mult la toate astea că nu mai voia acum decât să doarmă devreme ca să nu mai rămână mult timp până se face din nou dimineaţă. Atunci va afla iarăşi mai multe despre Elisabet Hansen şi despre îngerul Efiriel.

Când s-a trezit în dimineaţa zilei de 12 decembrie, mama şi tata se aflau deja în camera lui chiar înainte ca el să deschidă bine ochii. Asta era ceva neobişnuit pentru că era sâmbătă, şi sâmbetele el se trezea, de obicei, înaintea părinţilor.

– Deschide calendarul, spuse tata. Hai, grăbeşte-te!

Se vedea clar că i-ar fi plăcut să-l deschidă chiar el.

Desenul arăta un bărbat într-un fel de tunică roşie. În mână ţinea o pancartă mare.

Părinţii se aşezară pe pat. Joakim culese din calendar o hârtie subţire împăturită de mai multe ori. O despături şi citi cu voce tare scrisul cu litere mărunţele.

Quirinius

Cele cinci oi tocmai trecuseră de culmea unui deal şi coborau spre un ţinut cu pământuri fertile. În jurul micii turme se rotea zburând Umuriel şi în spatele oilor şi al îngeraşului Umuriel

veneau Iacob şi Iosua, Gaspar şi Baltazar, Efiriel şi Elisabet. Erau pe drum spre Bethleem ca să întâmpine venirea pruncului Iisus în lume.

Au trecut de un lac ce se numea Biel şi de alte lacuri. Cel mai mare şi mai frumos era lacul Geneva. Era unul dintre cele mai sclipitoare lucruri pe care Elisabet le văzuse vreodată. Atât de sclipitor de parcă o bucată de cer a căzut pe pământ. După ce mai întâi privi cerul şi nu descoperi nici o gaură, fu sigură de faptul că cerul se reflecta în lacul cel mare ca într-o oglindă.

Şi iar o luară pe un vechi drum printr-o vale adâncă de-a lungul unui râu. Efiriel spuse că râul se numea Ron şi că apele lui aduse din Alpi se vărsau mai întâi în lacul Geneva şi de acolo mai departe în Marea Mediterană.

Alergară peste un pod şi se opriră pe malul celălalt al râului în faţa unei mănăstiri ce se numea Saint Moritz. De jur împrejur se ridicau Alpii cu zăpadă pe creste.

– Ceasul arată 1079 după Hristos, spuse Efiriel. Aici, între munţii aceştia înalţi, au locuit călugări care l-au lăudat pe Domnul şi creaţia Lui încă de prin anii 1600. Mănăstirea e clădită în jurul mormântului Sfântului Moritz care-a fost omorât aici în anul 285 pentru că a refuzat să se închine la zeii romani.

Abia terminase de vorbit că un călugăr veni dinspre mănăstire. Salută cu o mică plecăciune:

– Gloria Dei! spuse el.

– La fel! spuse Elisabet care nu înţelegea ce spusese călugărul, dar credea că se cuvenea să răspundă.

Călugărul descoperi îngerii în aceeaşi clipă, îngenunche degrabă pe câmp şi spuse:

– Aleluia! Aleluia!

Se vedea clar că nu erau obişnuiţi cu vizite de îngeri, deşi mănăstirea se găsea sus în munţii Alpi şi era vecinul cel mai apropiat al îngerilor din cer.

Umuriel se ridică la o jumătate de metru de sol, bătu din aripi în jurul călugărului şi spuse cu voce catifelată:

– Nu te teme şi nu te înspăimânta câtuşi de puţin! Noi suntem în drum spre Bethleem ca să întâmpinăm naşterea pruncului Iisus.

Regele Gaspar din Nubia se apropie de călugăr şi spuse:

– Pacea să fie cu tine şi cu lăcaşul acesta. Aşa cum a spus îngerul, suntem în drum spre Ţara Sfântă ca să ne închinăm împăratului împăraţilor la Bethleem, în cetatea lui David.

Şi cu aceste cuvinte se porniră din nou la drum. Ajunseră la un loc numit Martigny. Acolo era un teatru roman.

– Şi romanii au mers tot pe drumul ăsta peste Alpi, explică Efiriel. Mult mai târziu, şi Napoleon cu armata lui a trecut tot pe-aici.

– La Bethleem! strigă Iosua şi se îndreptară cu toţii spre munţii înalţi. Aerul era atât de rarefiat şi limpede, că Elisabet trebui să se întrebe dacă nu cumva erau în drum spre cer.

Vedeau din când în când câte un iepure, o marmotă sau o capră sălbatică. În aer se roteau corbi şi vulturi, iar din tufişuri ţâşnea câte un cocoş de munte.

Pe culmea cea mai înaltă a pasului era o clădire mare.

– Ceasul arată 1045 după Hristos, spuse îngerul Efiriel. Clădirea pe care-o vedeţi este un fel de casă de oaspeţi pentru cei care traversează Alpii. Este nouă-nouţă şi este înălţată de un oarecare Bernard din Menthon. Începând de acum încolo călugării benedictini vor locui aici sus şi se vor îndeletnici cu salvarea celor ce s-au rătăcit în munţi. Pentru asta primesc mult ajutor de la inteligenţii câini Saint-Bernard.

– Adevărat! spuse îngeraşul Umuriel. Pentru că Iisus a vrut să-i înveţe pe oameni să se ajute unul pe altul când se află la nevoie. O dată a povestit despre un om care se afla pe drum de la Ierusalim la Ierichon. Nişte tâlhari l-au atacat din senin. A rămas întins mai mult mort decât viu la marginea drumului şi nu avea putere să se ridice. Şi preoţii treceau unul după altul pe acolo, dar nici unul nu s-a aplecat să-i dea o mână de ajutor bietului om care se zbătea între viaţă şi moarte. Iisus a spus atunci că degeaba sunt preoţi dacă îşi închid inima faţă de fratele lor în nevoie. Ar fi fost mai bine să dea atunci uitării şi rugăciunile lor cele cucernice.

Elisabet încuviinţă şi Umuriel continuă:

Şi tot atunci a venit un samaritean şi samaritenii nu erau prea îndrăgiţi, în special în Iudeea. Asta, din cauză că aveau o credinţă diferită de a evreilor. Dar samariteanul era milostiv şi-l ajută pe nefericitul om care scăpă astfel cu viaţă. Aşa! Pentru că-i aiurea să crezi în ce este drept dacă asta nu te face să ajuţi oamenii care se află la nevoie.

Din nou Elisabet încuviinţă, şi cuvintele îngerului îi merseră drept la inimă.

La un moment dat pasul se bifurcă şi la răscruce stătea un om cu o pancartă în mână. Era îmbrăcat într-o tunică roşie. Dacă nu s-

ar fi mişcat, ai fi crezut că nu-i decât un roman împietrit acolo de pe vremea imperiului.

Pe pancartă era scris cu litere mari „LA BETHLEEM“. Era şi o săgeată care arăta în ce parte să te îndrepţi.

– Un indicator viu! exclamă Elisabet.

Efiriel încuviinţă:

– Adevărat îţi spun eu ţie că şi pancarta asta trebuie să fie una de-ale noastre.

Umuriel deveni plin de zel, zbură drept spre om şi strigă la el:

– Nu te teme! Nu te teme! Nu te teme!

Dar omul cu pancarta nu părea câtuşi de puţin înspăimântat. Făcu un pas spre Elisabet, îi întinse mâna şi spuse:

– Felicitări… nu, nu,… nu-i prea corect. Vreau să spun: La dispoziţia voastră, prieteni! Înainte de toate trebuie să nu uit să-mi spun numele… pentru că şi mie mi s-a dat voie să fac parte din acest calendar de advent… numele meu este Quirinius, dregător în Siria… înfăţişare frumoasă, ar dori să vă cunoască… ce mai la deal la vale, important este să fii bun şi cumsecade. Dixi!

Elisabet râse pentru că el vorbea atât de ciudat. De parcă doi inşi ar fi vorbit deodată, pentru că se tot întrerupea şi sărea de la una la alta tot timpul. El îi întinse pancarta pe care poate că o ţinuse acolo o veşnicie în timp ce vântul îi flutura toga. Şi spuse:

– Şi asta… vă atrag atenţia, dragii mei… am aici de fapt tot ce poate fi mai bun… vreau să spun că bucăţica asta e pentru tine. Dixi!

Elisabet îl privi mirată:

– Îmi dai mie pancarta?

Şi Quirinius răspunse:

– Numai pe-o parte… vreau să spun că trebuie s-o întorci… adică s-o răsuceşti, înţelegi? Dixi!

Elisabet nu înţelegea de ce spunea el tot timpul „dixi“ pentru că nu erau prin apropiere nici un câine şi nici o pisică. Îngerul Efiriel îi şopti însă că „dixi“ era un cuvânt pe latineşte şi însemna că terminase ceea ce avea de spus.

Elisabet răsuci pancarta şi descoperi, spre marea ei uimire, că ceea ce avea în mână era un calendar de advent cu 24 de uşiţe. Peste ele era pictată o femeie tânără cu păr blond. În spatele ei se vedea cupola unei biserici.

– Primele douăsprezece, spuse Quirinius. Vreau să spun că poţi deschide primele douăsprezece uşiţe… pentru că este exact…

momentul la care am ajuns. Dixi!

Ea se aşează pe o piatră şi deschise primul compartiment. Înăuntru era desenul unui miel. În cel de-al doilea descoperi un înger, iar în cel de-al treilea, o oaie. Şi urmară desenele cu un păstor, din nou o oaie, un mag, o oaie, un păstor, o oaie, un îngeraş şi iar un mag. Elisabet înţelese că erau desenele celor care formaseră convoiul de pelerini în această lungă călătorie prin Europa. Dar cine era femeia cea blondă?

– Mulţumesc foarte mult! spuse ea.

Quirinius clătină din cap:

– Dimpotrivă! E greşit ce spui… pentru că nu tu trebuie să mulţumeşti… ci eu. Mulţumescu-ţi ţie şi la toţi cei de aici… pentru că şi un bătrân roman ca mine… se poate alătura acestei sfinte adunări… care este pe drumul cel bun spre Bethleem. De fapt nu eu am fost… ci tu ai fost… cea care s-a luat după mielul binecuvântat… care pur şi simplu n-a mai suportat toată pălăvrăgeala din templul cumpărăturilor. Dixi! Dixi! Dixi!

Elisabet privi în sus la Efiriel şi râse.

– N-ai deschis cea de-a douăsprezecea uşiţă, spuse îngerul.

Elisabet o deschise şi descoperi înăuntru un desen mititel al aceluiaşi calendar pe care-l ţinea în mână. Pentru că şi acolo era desenul unei femei cu păr blond şi, în spatele ei, o cupolă mare de biserică.

Iosua lovi cu toiagul într-o bornă:

– La Bethleem, la Bethleem!

Se priveau acum unii pe alţii. Apoi Joakim începu să râdă şi spuse:

– Sper că-l vor lua şi pe Quirinius la Bethleem.

Mama şi tata cercetau cu atenţie hârtia subţire.

– Astăzi apare şi femeia cea tânără din piaţa Sfântul Petru în povestirea despre micuţa Elisabet, spuse tata.

Mama clătină resemnată din cap:

– Şi, pe deasupra, a introdus un calendar micuţ înăuntrul calendarului cel mare de advent.

Tata încuviinţă:

– Desigur că vrea să spună ceva cu asta.

– Credeţi că ar putea fi încă un calendar şi mai mic în calendarul cel mic? întrebă Joakim.

– Cine poate şti? zise mama. Cine poate şti?

13 DECEMBRIE

…de parcă ar fi fost un fulger pe cer ce umple locul de lumină doar câteva secunde…

Tata a aflat că fetiţa care dispăruse dintr-un mare magazin într-o zi de decembrie din 1948 se numea într-adevăr Elisabet Hansen. Elisabet Hansen era şi numele fetiţei despre care citea Joakim în misteriosul calendar de advent. Ea este, împreună cu îngerul Efiriel, în drum spre Bethleem. Călătoresc nu numai de-a lungul Europei, ci şi de-a lungul istoriei. Pentru că, de fiecare dată când Joakim deschide calendarul, ei se află cu încă o sută de ani înapoi, în timp şi în istorie.

Acum a primit şi Elisabet un calendar de advent. Pe una dintre feţe este scris „LA BETHLEEM“. Pe cealaltă e desenată o femeie cu părul blond.

Este oare aceeaşi femeie care fusese fotografiată în faţa bisericii Sfântul Petru din Roma? Şi ea se numea tot Elisabet, dar era oare aceeaşi Elisabet care dispăruse când se afla cu mama ei la cumpărăturile de Crăciun?

Se pare că vânzătorul de flori Johannes era cel care confecţionase calendarul. Tata încercase să dea de el în piaţă, dar vânzătorul dispărut fără urmă.

Când se trezi, pe 13 decembrie, părinţii erau deja în camera lui. Înţelese că ei erau la fel de nerăbdători ca şi el să vadă ce va urma în calendarul de advent.

– Poţi să-l deschizi, băiatul meu, spuse tata.

Joakim se ridică în pat şi scoase hârtia împăturită. Desenul înfăţişa un curcubeu. Se aşeză pe pat între mama şi tata. Amândoi se aplecară asupra calendarului. Mama citi ce scria pe hârtie:

A şasea oaie

Cinci oi coboară pe coastele abrupte ale Alpilor şi ajung în trecătoarea Saint Bernard. După oi vin doi păstori, doi magi, doi îngeri, un dregător roman şi o fetiţă cu jachetă roşie şi pantaloni albaştri. Se arată în fiecare loc doar o fracţiune de secundă pentru că nu coboară numai printre abruptele piscuri spre valea Aosta din nordul Italiei, ci se lasă purtaţi şi prin istorie. Au plecat din Norvegia şi sunt pe drum spre Bethleem, în cetatea lui David. Dar sunt şi pe drumul din secolul douăzeci după Hristos spre începutul erei creştine. Astfel drumul din Norvegia până la Bethleem nu este prea lung. De parcă te-ai lăsa purtat de vânt sau ai coborî în fugă pe o scară rulantă în mişcare.

Câţiva călugări ce tocmai urcau din valea Aosta într-o zi de iunie a anului 998 îi zăresc doar o clipită de parcă ar fi fost un fulger pe cer ce umple locul de lumină doar câteva secunde.

– Uitaţi-vă acolo! exclamă unul dintre ei.

– Ce este? întrebă al doilea.

– Mi s-a părut că am văzut o adunătură ciudată mergând la vale. Oameni şi animale. La urmă de tot alergau o fetiţă şi un înger.

Cel de-al treilea călugăr aprobă:

– Şi eu i-am văzut. Erau ca un fel de oştire cerească.

Călugărul care nu văzuse nimic clătină din cap.

– Sunteţi siguri că suportaţi bine aerul ăsta rarefiat de aici de sus?

Spuse asta pentru că el se aplecase să privească un trandafir alpin tocmai când convoiul de pelerini trecuse pe acolo.

Cu patru ani mai devreme li se arătase unor negustori din Milano exact acelaşi convoi pe care îl văzuseră şi cei doi călugări. Doar că se aflau câţiva kilometri mai jos, în vale.

Sfântul convoi se opri o clipă să admire priveliştea frumoasei văi Aosta. Efiriel arătă spre Mont Blanc şi spre vârful ascuţit al muntelui Matterhorn, dar Elisabet era preocupată mai mult să studieze calendarul de advent pe care-l primise de la dregătorul Siriei.

Arătă în compartimentul al doisprezecelea desenul unui calendar de advent ce semăna perfect cu cel pe care-l ţinea în mână, se întoarse spre Quirinius şi întrebă:

– Se pot deschide uşiţele şi în calendarul cel micuţ?

Quirinius clătină din cap:

– Îmi pare rău. Calendarul ăsta este pecetluit cu şapte peceţi. Dixi!

Gaspar însă tuşi uşor. La fel şi Baltazar.

– Noi, însă, înţelepţi cum suntem, putem să spunem ce este înăuntru totuşi, spuse magul. E scris ceva mistic cu litere mititele de tot.

Elisabet privi în sus, spre el.

– Atunci, povesteşte-ne!

– În primul compartiment e scris Elisabet, începu Gaspar. În cel de-al doilea scrie Lisabet, iar în cel de-al treilea scrie Isabet. Apoi vine Sabet, Abet, Bet şi Et. Astea sunt primele şapte compartimente.

Elisabet zâmbi larg:

– Şi mai departe?

Cel de-al doilea mag răspunse acum:

– Mai departe scrie: Te, Teb, Teba, Tebas, Tebasi, Tebasil şi Tebasile. Au mai rămas încă zece compartimente.

Elisabet râse:

– Şi acolo ce scrie?

Gaspar continuă:

– Acolo scrie Elisabet, Lisabet, Isabet, Sabet, Abet, Bet şi Et.

Elisabet numărase atentă.

– Mai sunt încă trei compartimente, spuse ea.

Gaspar încuviinţă solemn:

– În compartimentul numărul 22 este scris Roma, la numărul 23 este Amor şi în compartimentul numărul 24 …

– Da?

– Acolo scrie Iisus cu litere frumoase, minunate. Prima literă e roşie, a doua e portocalie, a treia aurie, a patra albastră şi a cincea violetă. Toate la un loc sunt culorile curcubeului. Pentru că Iisus a fost ca un brâu al cerului.

– Cum aşa?

– După ce-a plouat cu găleata şi soarele străbate printre nori întunecaţi, atunci se arată pe cer curcubeul. De parcă în aer s-ar arăta ceva din însuşi Iisus. Pentru că el a fost ca un curcubeu între cer şi pământ.

Iosua ridică toiagul, lovi puternic într-o piatră şi ecoul răsună în munţii dimprejur:

– La Bethleem! spuse el. La Bethleem!

Şi de parcă munţii ar fi răspuns:

– Tlehem, tlehem, tlehem …

N-a trecut mult timp şi au ajuns în câmpia Padului. Este numele unui ţinut fertil care se întinde de-a lungul râului Pad, ce izvorşte

din Alpii italieni şi curge spre est şi se varsă în Marea Adriatică. Efiriel le spuse că vor urma cursul râului.

Merseră prin ţinutul acela roditor până ce râul Pad se întâlni cu un alt mare râu, Ticino. Era chiar lângă târgul Pavia. Efiriel spuse că ceasul arăta 904 şi că la Pavia exista deja o şcoală superioară care era vestită în întreaga Europă.

Iosua lovea cu toiagul în pământ, semn că vrea să spună ceva, iar Elisabet era cât pe-aci să zică şi ea ceva. Dar păstorul Iacob luă cuvântul înaintea lor. Arătă spre o plută ce se legăna la mal şi spuse:

– Să luăm pluta asta.

Şi cu asta, întregul convoi de pelerini se urcă la bord.

Tocmai când o împingeau de la mal, veni un om alergând spre ei cu o oaie în braţe.

– Primiţi modesta mea ofrandă! spuse el.

Aşa că erau acum şase oi ce trebuiau încărcate pe pluta cea îngustă.

Când erau în larg, Quirinius îi spuse lui Elisabet să deschidă cel de-al treisprezecelea compartiment al calendarului. Acolo era desenul unui om ce purta o oaie pe braţe.

Mama termină de citit, iar întreaga familie şedea acum tăcută pe marginea patului.

– Tlehem, tlehem, tlehem! spuse mama în sfârşit, de parcă ar fi cântat.

– Sabet… Tebas, spuse Joakim.

Făcu ochii mari. Din nou asta! Johannes murmurase pur şi simplu jumătate din numele lui Elisabet. Cum de nu se gândise la asta! Şi spusese aceeaşi jumătate de la coadă la cap.

Dar de ce să fi făcut asta?

Tata trebui să spună şi el ceva:

– Dacă aş putea să dau de acest „vânzător de flori“, poate că am putea afla cum a fost confecţionat calendarul. Sau şi mai bine zis, „*de ce*“. Eu aş fi curios să ştiu ce-ar putea să-l facă pe un om în toată firea să decupeze, să lipească şi să se joace cu literele în felul ăsta.

– Sigur că a vrut să răspândească câte ceva din splendoarea cerească, spuse Joakim. Cred că misteriosul calendar este o mică parte din această splendoare cerească ce s-a revărsat pe pământ. Acolo sus sunt atâtea lucruri minunate şi nu e deloc greu să se răspândească.

Părinţii râseră. De-abia după ce citiseră toate hârtioarele împăturite din calendar începuseră să înţeleagă cum de spunea Joakim atât de multe lucruri ciudate în ultima vreme.

– Mă gândesc la cei trei călugări din valea Aosta, spuse mama.

Tata şi Joakim priviră spre ea. Ea continuă:

– Cum stăm aşa aici, suntem şi noi ca ei, zău. Ţinem în mâini un calendar misterios despre care nu ştim ce să credem.

Lui Joakim i se păru totul atât de bizar şi de captivant că nu mai fu în stare să ţină secretul despre întâlnirea cu Johannes. Era de parcă taina asta mititică alerga captivă prin capul lui şi se ruga s-o elibereze. Aşa că spuse:

– Johannes era în faţa porţii noastre într-o zi când am venit de la şcoală, spuse el. Librarul i-a dat adresa noastră.

Tata se ridică de pe pat şi lovi puternic cu mâna în uşa dulapului.

– Şi nu ne-ai spus *asta*?!?

– Nu m-am gândit că-i aşa de important… a vrut numai să ştie cine sunt.

Tata era nerăbdător, aproape supărat.

– Da, da. Dar ce-a *povestit*? A spus desigur ceva despre calendarul de advent!

– A spus că încă n-a venit Crăciunul. Şi că-mi va povesti mai multe despre Elisabet altă dată.

Tata clătină din cap.

– Dau o fugă până în piaţă. Pentru că acum vreau să-l *întâlnesc* pe acest Johannes… chiar de-ar fi să-l aduc aici legat…

Când s-a întors acasă, a pocnit dezamăgit din degete.

– Dispărut! spuse el. De parcă l-a înghiţit pământul.

Joakim se plimbă întreaga după-amiază repetând în gând două nume: Elisabet… Tebasile… Elisabet.

Un nume era oglindirea celuilalt. Dar când el însuşi se privea în oglindă, nu se vedea decât pe sine, deşi figura din oglindă era, nu-i aşa, inversă.

Putea asta să fie un mesaj secret despre cele două Elisabet care erau una şi aceeaşi persoană? Pentru că şi Tebasile suna ca un nume adevărat.

Putea să fie şi cineva care se numea Tebasile?

În seara aceea Joakim rămase întins multă vreme şi privi în tavan înainte de a-şi găsi liniştea. Apoi se ridică şi scrise ceva în carneţelul de notiţe. Ceva ce îi trecuse deodată prin cap care arăta aşa:

SABET

A	E
B	B
E	A

TEBAS

14 DECEMBRIE

…înainte ca degetul copilului să apuce să se întindă ca lumea…

Pe 30 noiembrie, Joakim şi tatăl său merseseră în oraş să cumpere un calendar de advent, dar erau epuizate peste tot. Într-un târziu, găsiseră într-o librărie micuţă un calendar vechi cu desene decolorate. Pe el scria „Calendar fermecat. Preţul: 75 de bani“.

Era probabil vânzătorul de flori, Johannes, cel care îl confecţionase. Tata a încercat de mai multe ori să dea de el în piaţă, dar era de negăsit.

În compartimentele calendarului sunt nişte hârtiuţe împăturite. Pe ele este scrisă o poveste despre Elisabet Hansen care se luase după un mieluţ cu clopoţel ce fugise din oraş pentru că nu mai suporta hărmălaia cumpărătorilor. Mielul şi cei ce i se alăturaseră pe parcurs merg la Bethleem.

În anul 1948 dispăruse într-adevăr din oraş o fetiţă pe când se afla la cumpărături cu mama ei. Dacă mai este în viaţă, ar trebui să aibă peste cincizeci de ani. E oare cu putinţă ca ea să fie aceeaşi Elisabet care fusese fotografiată odată în faţa bisericii Sfântul Petru din Roma? Fotografia este de prin anii ’60 şi arată o femeie cu păr blond, lung, care poartă la gât o cruciuliţă de argint. Părea să fi avut pe atunci în jur de douăzeci de ani.

Joakim e convins că Johannes a ascuns un mesaj în calendarul misterios şi că cele două Elisabet ar fi una şi aceeaşi persoană. Dar din ce cauză să-i fi scris numele pe dos? Cu câteva zile înainte voise să spună asta, dar s-a abţinut de frică să nu spună prostii.

Pe 14 decembrie se trezi înaintea părinţilor. Se ridică în pat. Mai erau doar zece zile până la Crăciun.

Oare ce se va întâmpla cu Elisabet, îngerul Efiriel şi toţi ceilalţi care mergeau la Bethleem?

Nu apucase să deschidă calendarul când mama şi tata apărură în dormitor.

– Dă-i drumul, spuse tata.

Sub braţ avea două atlase.

Joakim deschise compartimentul cu numărul 14. În pat căzu hârtia împăturită şi ei văzură înăuntru desenul unei plute pe care erau oameni, animale şi îngeri.

– O plută! spuse mama.

Se aşezară pe marginea patului. Astăzi era rândul lui Joakim să citească.

Isaac

La sfârşitul anilor 800 o ambarcaţiune ciudată plutea pe râul Pad spre est, spre Marea Adriatică. Ţara prin care treceau se numea Lombardia. Pe plută, o turmă de câteva oi behăie iritate pentru că nu sunt lăsate să bea din apa râului. Cea mai mititică n-are deloc astâmpăr şi clopoţelul de la gâtu-i cu blăniţă moale sună necontenit. Doi păstori păzesc oile să nu cadă în apă.

Doi magi arată cu mâna de jur-împrejur şi spun cuvinte de laudă despre frumoasa ţară pe care o străbat. Unul are pielea neagră, celălalt albă. După o discuţie mai lungă despre binecuvântatele portocale şi curmale, ajung la concluzia că Dumnezeu n-ar fi putut crea lumea mai desăvârşită, în orice caz nu în şase zile.

În partea din spate a micii plute stă un bărbat în straie romane şi ţine cârma. N-a trecut multă vreme de când straiele acelea erau la modă. El stă de vorbă cu o fetiţă care ţine o pancartă de carton în mâini. Pe una dintre feţe scrie „LA BETHLEEM“, pe partea cealaltă este desenată o femeie cu păr lung, blond.

Cel mai tare, însă, atrag atenţia cei doi îngeri care stau în faţă pe plută şi flutură din aripi ca să ţină cârma. Pentru că la timpul acela nu existau bărci cu elice.

Din când în când îngeraşul Umuriel se întoarce spre ceilalţi şi strigă admirând natura:

– Minunat! strigă el. Câtă splendoare şi ce plăcere să priveşti în jur! La fel ca în a cincea zi a facerii lumii când Dumnezeu a stat şi s-a uitat la ceea ce crease. Şi a văzut că toate erau bune!

Se mai întâmplă din când în când de pe uscat să-i zărească cineva. Pluta li se arată atunci doar o fracţiune de secundă. Pentru că ei nu navighează doar prin valea Padului. Navighează şi prin

istorie. Prin ale timpului valuri. Când un copilaş de pe mal vrea să-i arate cu degetul părinţilor, ei au şi dispărut, înainte ca degetul copilului să apuce să se întindă ca lumea.

Să fi fost, oare, doar o vedenie?

Trec de vechi poduri şi clădiri romane, teatre, temple şi apeducte. Îngerul Efiriel le povesteşte despre toate bisericile pe care le întâlnesc în cale.

– Am fost pe aici adesea în tinereţe, spune Quirinius, în timp ce afundă vâsla în apă. A trecut grozav de multă vreme de atunci… sau invers, natural… vreau să spun că mai este încă până atunci. Dixi!

Elisabet înţelese că el vorbea despre timpul acela în care soldaţii romani erau răspândiţi aproape în lumea întreagă.

– Cum arătau toate astea pe atunci? întrebă ea.

– Teatrele romane încă mai sunt aici. Şi la fel portocalii şi macii roşii de pe malul apei. Dar pe vremea aceea nimeni nu auzise de Hristos. Bisericile şi mănăstirile sunt noi, preoţii şi călugării, la fel. Dixi! Dixi!

Iosua arătă spre uscat:

– Să tragem la mal, acolo!

Quirinius încercă să îndrepte pluta spre mal şi primi ajutor de la cei doi îngeri care ţineau cârma bătând din aripi. În timp ce Iosua agăţase toiagul de un copac ca să aducă pluta la mal, îngerul Efiriel se apucă să-i dea poveţe lui Umuriel:

– Dacă vom întâlni cumva oameni, ai grijă să spui „nu te teme“ cu voce blândă ca să nu-i sperii. Suntem aici doar în vizită şi este important să ştim să ne purtăm frumos.

Şi cu asta toţi pelerinii părăsiră pluta, cei cu două picioare ca şi cei cu patru şi cei ce aveau aripi pe spate. Trecură pe lângă o biserică într-un sat şi traversară alte ţinuturi.

Oraşele nu erau prea mari în timpurile acelea, dar în curând aveau să ajungă într-unul dintre cele mai mari, şi anume Padova.

Chiar înainte de a intra pe porţile lui dădură cu ochii de un om într-o cămeşoaie albastră. Stătea pe o piatră ţinându-şi capul în mâini. Părea că a stat acolo multă, multă vreme.

Umuriel zbură spre el, pluti în aer deasupra lui, fâlfâi din aripi şi spuse:

– Nu te teme şi nu te înspăimânta câtuşi de puţin. Numele meu este Umuriel şi sunt unul dintre îngerii Domnului ce au primit o sfântă misiune.

Cuvintele lui se pare că au avut efect pentru că omul nici nu se aruncă la pământ, nici nu-şi acoperi faţa cu mâinile. Nu spuse nici „aleluia“ şi nici „gloria Dei“. Se ridică doar şi veni spre ei.

– Atunci este unul de-ai noştri, spuse Efiriel.

Omul îi întinse mâna lui Elisabet:

– Sunt păstorul Isac şi vreau să merg şi eu cu voi.

Era acum mult mai uşor să conduci cele şase oi prin Padova. Erau urmate de trei păstori, doi magi, doi îngeri, un dregător şi o fetiţă din Norvegia. Erau în total cincisprezece suflete.

Treceau în goana mare, iar oamenii pe care îi întâlneau nu apucau să-şi dea seama că i-au văzut doar după ce ei erau deja departe. Şi tot la fel se întâmpla şi cu pelerinii, abia dacă apucau să-i vadă pe localnici. De-abia apucau să arunce o privire vreunui om matinal şi omul dispărea aproape în aceeaşi clipă şi uneori era înlocuit de un altul.

Elisabet avea impresia că au fost în oraş doar o jumătate de minut, dar în realitate convoiul cel ciudat de pelerini a străbătut oraşul Padova în şapte, opt ani. Pentru că jumătatea de minut era alcătuită din treizeci de secunde care se împărţeau la rândul lor în cei şapte, opt ani.

Din scrierile vechi aflăm că niciodată nu s-a vorbit mai mult despre îngeri în Padova decât în misterioşii ani dintre 804 şi 811. Unii spuneau din când în când că au văzut lucruri ciudate pe străzi. Să fi fost, oare, un convoi de îngeri ce trecuse în goană prin oraş?

La marginea zidurilor cetăţii se opriră în faţa unei mănăstiri micuţe.

– Ce ciudat să văd din nou un oraş roman, spuse Quirinius. Mă întreb cine-o fi împărat aici, în timpurile astea?

Efiriel îşi privi ceasul:

– Este exact anul 800 după Hristos. În prima zi de Crăciun a acestui an Carol cel Mare va fi încoronat împărat la Roma.

– Înseamnă că în curând începe un nou secol, spuse păstorul Iosua.

Lovi apoi cu toiagul în peretele mănăstirii:

– La Bethleem, la Bethleem!

Tata deschise atlasul şi arătă Padul, pe care găsi apoi oraşul Padova. Răsfoi înapoi şi înainte şi încercă să urmărească cu degetul lungul drum pe care îl străbătuseră pelerinii.

– Aici e Halden, începu el. Apoi au ajuns la lacul cel mare din Suedia… trebuie să fi fost Vänern. De acolo au ţinut-o în jos prin Suedia până la Kungälv, Göteborg, Halmstad şi Lund. Au traversat insula Seeland şi au vizitat Copenhaga. Da, am găsit totul. Au ajuns în Fionia şi au trecut în goană prin Odense. De la Middelfart au navigat prin strâmtoarea Beltul Mic spre peninsula Iutlanda. Aici au trecut prin oraşele Kolding şi Flensburg …

– Au călătorit şi înapoi în istorie, spuse mama.

Tata continuă să urmărească cu degetul pe hartă drumul parcurs:

– Aici e Hamburg. Şi Elisabet s-a împiedicat şi a căzut în piaţa din Hanovra… da, aici. Şi tot aici Hameln, oraşul în care locuitorii au încălcat o făgăduială solemnă faţă de cel ce i-a scăpat de şobolani.

– Şi voi aţi încălcat o promisiune solemnă, întrerupse Joakim. Pentru că aţi deschis scrinul meu secret…

Tata continuă:

– Aici jos în sudul Germaniei este Paderborn, şi aici îngerul Umuriel a coborât zburând în rotocoale de pe turla bisericii. De aici au pornit spre Köln şi au continuat prin valea Rinului. Iar Umuriel a avut perfectă dreptate, acolo este uimitor de frumos.

– Era prin secolul al treisprezecelea, spuse mama.

– Stai puţin, spuse tata. Vreau să am tot itinerarul, înţelegi. La Mainz l-au întâlnit pe Baltazar… apoi au urmat Worms şi Basel. Astăzi Basel se află în Elveţia…

– Elisabet a fost acolo prin secolul al unsprezecelea, spuse mama din nou.

Tata continuă cu degetul:

– Aici este lacul Biel… şi lacul Geneva. Aici este şi mica localitate Martigny… ce hartă bună! Prin trecătoarea Saint Bernard, da… astăzi sunt numai tunele peste tot. Apoi în jos prin valea Aosta… spre Lombardia şi câmpia Padului.

– Bravo! spuse mama. Dar ei călătoresc şi prin istorie. Călătoria asta este şi mai ciudată dacă mă gândesc bine.

Tata ridică acum ochii de pe hartă:

– Asta e doar ceva ce şi-a imaginat el.

– Eu cred totuşi că totul este adevărat, spuse Joakim.

Mama încuviinţă:

– E posibil, cine poate şti?

Tata clătină din cap:

– Mă întreb acum ce rută vor urma mai departe …

– E ora opt! aproape că ţipă mama deodată.

Deveniră nervoşi pentru că intraseră în criză de timp. Asta numea Joakim stres şi nu ştia ceva mai neplăcut.

În timp ce alerga spre şcoală, i se învălmăşiră în cap tot felul de nume ciudate. Văzuse toate locurile pe hartă.

La şcoală începuseră repetiţiile la o piesă pe care clasa lui trebuia s-o joace în sala de teatru în ultima zi de şcoală dinaintea Crăciunului. Joakim va juca rolul celui de-al doilea păstor.

15 DECEMBRIE

…nu te teme, spuse el cu voce blândă…

Tata a căutat în nişte atlase ca s-o poată urmări pe hartă pe Elisabet, pe lungul ei drum spre Bethleem. Se aflau acum în nordul Italiei şi era curios să afle ce drum vor urma mai departe.

Mama se gândeşte la faptul că ciudatul convoi călătorea prin istorie. Au ajuns la anul 800 după Hristos.

Iar Joakim se gândeşte mereu dacă Elisabet din calendarul misterios este una şi aceeaşi persoană cu Elisabet care a apărut la Roma după mulţi ani de la dispariţia ei din magazinul cel mare din Norvegia împreună cu un miel cu clopoţel ce nu mai suportase toată larma caselor de bani.

Când Joakim s-a trezit în dimineaţa zilei de 15 decembrie mai erau încă zece compartimente nedeschise în calendarul cel misterios. Nici n-a apucat bine să se ridice în pat, că mama şi tata veniseră deja în camera lui.

Nu mai era acum supărat pe ei că umblaseră în scrinul lui secret. Au făcut ceva ce nu aveau voie să facă, dar îi iertase. Ar fi fost nemaipomenit de plictisitor să fie supărat pe ei la nesfârşit. Şi era de fapt mult mai amuzant să citească despre Elisabet când mama şi tata erau de faţă. Simţea că i se acordă atâta atenţie de parcă ar fi fost ziua lui de naştere în fiecare zi de acum încolo până la Crăciun!

– Să începem! spuse tata.

Nici mama, nici tata nu reuşiseră să ascundă faptul că misteriosul calendar era şi pentru ei la fel de interesant ca şi pentru Joakim.

Joakim se ridică în pat şi deschise uşiţa cu numărul 15. Trebuia să umble atent cu hârtia subţire şi împăturită care se putea rupe aşa uşor. Desenul arăta o mulţime de insuliţe şi de stânci pe care se zăreau nişte căsuţe şi totul era scăldat în lumina strălucitoare a soarelui.

Astăzi era rândul tatei la citit. Îşi apropie de ochi hârtia subţire, îşi drese glasul de două ori şi citi cu voce tare şi clară:

A şaptea oaie

Şase oi, trei păstori, doi magi, doi îngeri, un dregător roman şi o fetiţă din Norvegia ajunseseră în laguna veneţiană de la Marea Adriatică.

S-au oprit pe o înălţime cu vedere spre lagună şi Efiriel le arată insulele şi insuliţele înghesuite unele în altele. Pe multe dintre ele veneţienii construiseră case, pe altele chiar şi biserici. Unele insuliţe erau aşa de apropiate că se construiseră poduri între ele. Şi peste tot pluteau bărci mici de pescari.

– Ceasul arată 797 după Hristos, anunţă Efiriel. Aici este tânăra Veneţie, adică numele ce li se va da în curând celor 118 insule. Veneţienii s-au aşezat aici ca să se apere de piraţii şi de barbarii care bântuiau pretutindeni. Acum 100 de ani s-au unit sub un conducător numit Doge.

– Nu văd nici o gondolă, spuse Elisabet contrariată. Credeam şi că sunt mult mai mulţi locuitori pe-aici.

Efiriel râse:

– Pentru că nu te afli în Veneţia secolului XX. Am spus că ceasul arată anul 797 şi aici au locuit oameni doar de vreo două sute de ani. Veneţia se va popula atât de mult cu timpul că insulele abia de se vor mai putea distinge unele de altele.

Pe când stăteau acolo şi priveau spre insule, se apropie de ei o mică ambarcaţiune, un fel de plută. La unul din capete era încărcată cu sare, iar la celălalt erau câteva oi ce behăiau spre soarele ce se arăta la orizont.

Omul de pe plută se înspăimântă atât de tare când zări convoiul de pelerini, că-şi acoperi ochii cu mâinile, se aplecă puţin pe spate, îşi pierdu echilibrul şi căzu în apă. Elisabet îl văzu cum apăru la suprafaţa apei şi apoi cum se scufundă din nou.

– Se îneacă! ţipă ea. Trebuie să-l salvăm!

Însă îngerul Efiriel era deja pe drum. Pluti graţios deasupra apei, apucă zdravăn de omul care ieşi din nou din apă şi-l trase pe uscat. Era ud leoarcă şi apa curgea şiroaie de pe el. Efiriel trase apoi şi pluta la mal.

Omul ce fusese gata să se înece pentru că se înspăimântase la vederea îngerilor se aplecă şi tuşea din adâncul plămânilor. Îşi căpătă cu greu răsuflarea şi spuse:

– Îndurare, îndurare…

Elisabet încercă să-i explice că erau în drum spre Bethleem ca să se închine pruncului Iisus şi că nu era cazul să se sperie. Umuriel zbura deja deasupra lui:

– Nu te teme, spuse el cu voce blândă. Şi nu te înspăimânta câtuşi de puţin. Nu trebuie să umbli pe mare dacă nu ştii să înoţi. Pentru că nu întotdeauna se află un înger, sau doi, prin apropiere. Dacă vrei să ştii, noi hoinărim extrem de rar de colo până colo.

Poveţele lui Umuriel nu păreau că-i dăduseră omului prea mult curaj. Atunci îngeraşul se aşeză lângă el, îl mângâie pe obraz şi continuă să spună de multe ori „nu te teme“. După un timp se pare că asta avu efect, pentru că omul se ridică şi se îndreptă pe propriile picioare spre plută. De acolo luă un miel şi veni la ei cu el pe braţe:

– Agnus Dei, spuse el.

Aceasta înseamnă „Mielul Domnului“ şi oiţa se alătură celorlalte fără împotrivire. Iosua lovi cu toiagul în pământ şi spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Se porniră cu toţii la drum. În faţă de tot Umuriel, după el, cele şapte oi, cei trei păstori, cei doi magi, Quirinius, Elisabet şi îngerul Efiriel.

În interiorul golfului veneţian se afla aşezat oraşul roman Aquileia. În fugă, Efiriel le arătă o mănăstire:

– Ceasul arată anul 718 după Hristos. Aici, însă, au fost comunităţi creştine din vremuri străvechi.

Convoiul de pelerini a continuat drumul prin oraşul Trieste. Apoi mai jos spre Croaţia, peste munţi şi dealuri.

Tata lăsă din mâini hârtiuţa subţire şi deschise unul dintre atlasele aşezate pe masa de lucru a lui Joakim.

– Aici e Veneţia, spuse el. Şi aici Trieste, la graniţa cu Iugoslavia. Aquileia nu găsesc.

– Nu se ştie dacă oraşul ăsta mai există, explică mama. Trebuie să te uiţi şi în atlasul istoric.

Tata deschise şi atlasul celălalt. Acolo erau multe hărţi ale ţărilor din Europa, dar numele ţărilor şi ale oraşelor erau diferite de la o hartă la alta.

– Trebuie găsită o hartă pentru anii 700, spuse mama.

Tata căută atent în atlas.

– Am găsit! Aquileia, da. Oraşul cel vechi era la jumătatea distanţei dintre Veneţia şi Trieste. Absolut fantastic …

– Ce-i aşa fantastic? întrebă Joakim.

– Cred că şi Johannes a consultat hărţi ca asta. Pentru că lumea este în continuă schimbare. Istoria este ca un turn înalt de clătite, unde fiecare clătită este o nouă hartă.

Joakim îşi privi nedumerit tatăl:

– Clătite?

Tata încuviinţă:

– Nu-i destul să te întrebi *unde* se întâmplă ceva. Şi nu-i destul nici să întrebi *când.* Trebuie să întrebi întotdeauna când şi unde.

El îşi puse mâinile peste mâinile lui Joakim:

– Gândeşte-te că ai douăzeci de clătite puse unele peste altele. Dacă ştii că pe una dintre ele este o arsură pe care vrei s-o găseşti, trebuie mai întâi să afli pe care dintre cele douăzeci de clătite se află arsura, apoi să cauţi unde este exact pe clătită. Poate că va trebui să cauţi prin tot mormanul de clătite.

Joakim era de acord şi tatăl continuă:

– Călătoria cea mare spre Bethleem este o călătorie prin toate cele douăzeci de clătite. Pentru că Elisabet nu călătoreşte numai pe cea mai de sus. Ea pătrunde în tot turnul de clătite.

Abia acum înţelegea Joakim ce voia tata să spună.

– Ei călătoresc înapoi de-a lungul a două mii de ani, spuse tata în final. În atlasul acesta este o hartă care arată exact cum a arătat lumea în fiecare secol de-a lungul a două mii de ani. Cred că Johannes a răsfoit şi el o carte de clătite ca asta.

Tata îşi retrase mâinile şi râse împreună cu Joakim după ce spuse „carte de clătite“.

Mama era, însă, dintre ei trei, cea mai pricepută la prepararea clătitelor. Dar în vreme ce ei vorbiseră, ea stătea dusă pe gânduri. Abia când tata îşi pocni degetele spuse şi ea:

– Se pune întrebarea dacă într-adevăr *a existat* un bărbat care a fost salvat de un înger în Veneţia anului 797. Credeţi, oare, că putem afla?

Tata râse din nou:

– Doar nu crezi că toată istoria asta e *adevărată*? întrebă el.

Mama clipi des:

– Nu,… presupun că nu.

Ea se uită la Joakim şi apoi la tata.

– Dar dacă totuşi ar fi adevărată, atunci omul ar fi trebuit s-o povestească cuiva. Preotului, de pildă. Şi întâmplarea ar fi notată

undeva în vreo carte sau altceva. Poate că ar trebui să căutăm puţin în rafturile bibliotecii.

Tata nu prea voia să mai continue discuţia asta. Aşa că spuse altceva:

– Astăzi mâncăm pizza în oraş şi dăm apoi o raită prin piaţă. Tu ştii cum arată el, nu-i aşa, Joakim?

– Oh, da, spuse Joakim. Am să-l recunosc imediat. Vorbeşte şi un pic cam stricat, nu pare a fi norvegian autentic.

Mama îl aşteptă pe Joakim să iasă de la şcoală. Luară autobuzul spre oraş şi acolo îl întâlniră pe tata. Din restaurant puteau privi jos în piaţa din faţa catedralei.

În timp ce mâncau, tata întrebă de câteva ori:

– Îl vezi cumva, Joakim?

Sau:

– Nu-l vezi încă?

Joakim trebui să răspundă „nu“ de fiecare dată. Pentru că Johannes nu mai era în piaţă să vândă flori.

Au cumpărat apoi nişte lumânări decorative cubice, frumoase şi nişte cadouri de Crăciun. Înainte de a se îndrepta spre casă intrară în librăria în care Joakim primise calendarul cel misterios.

Bătrânul îi recunoscu pe tata şi pe Joakim. Şi o salută politicos pe mama.

– Am venit iarăşi, spuse tata. Ne întrebăm dacă nu cumva l-ai văzut pe vânzătorul acela de flori cam ciudat?

Librarul clătină din cap:

– N-a mai trecut pe-aici de mult. Se întâmplă cam rar că dispare atât de mult timp, dar de obicei în perioada asta a anului se retrage.

– Calendarul acela de advent este plin de mistere, ştii, explică mama. Am fi vrut să-l invităm acasă la noi şi să-i mulţumim ca lumea pentru el.

S-au înţeles ca librarul să-l roage pe Johannes să-i sune. El ştia de fapt şi unde locuiau. Acum va avea şi numărul lor de telefon.

Tata spuse când tocmai dădea să plece:

– Şi încă un lucru. Ştii cumva de unde este?

Librarul se gândi puţin:

– Cred că a spus că s-a născut la Damasc.

În maşină pe drumul spre casă tata bătea cu degetele darabana în volan. Se răsuci spre mama şi spuse:

– Dacă l-am fi *găsit* pe omul ăsta…

– Am aflat totuşi din ce ţară este, răspunse ea. Nu este Damasc, capitala Siriei?

16 DECEMBRIE

…ca şi cum ar suferi de un ceresc sughiţ…

Întreaga după-amiază au vorbit despre Elisabet, Johannes şi despre calendarul cel misterios. Chiar şi atunci când tăceau, ştia fiecare la ce se gândeau ceilalţi.

Tata a spus, în timp ce căuta pe jos o furculiţă pierdută, strângând resturile de la cină:

– Păcat că nu-l găsim. S-ar putea să fie o vulpe bătrână, şi vulpile bătrâne sunt extrem de greu de prins.

Mama spuse, după ce stătuse mult pe gânduri cu ziarul în poală:

– E un mare mister că sărmana fetiţă n-a fost găsită niciodată.

Joakim pusese fotografia lui Elisabet pe cămin. Şi în timp ce urmărea programul pentru copii la televizor, mai arunca câte o privire la ea. Deodată spuse:

– Poate că a fost iubita lui.

Mama şi tata auziră ce-a spus. Tata aşeză o ceaşcă de cafea pe masa din salon:

– Da, ar fi posibil.

Mama continuă:

– Pentru că în calendarul cel micuţ, ascuns în cel mare pe care Elisabet l-a primit de la Quirinius, nu era vorba numai de Elisabet şi Tebasile. Se pomenea acolo şi de Roma, şi de Amor. Amor înseamnă iubire.

Joakim închise televizorul şi ţâşni din scaunul pe care stătea:

– Înseamnă într-adevăr asta?

Mama încuviinţă:

– Aşa cum ai auzit. Amor este un vechi cuvânt pentru iubire.

– Şi este Roma citit invers, continuă Joakim. Atunci înseamnă că şi Tebasile înseamnă ceva.

Dimineaţa, devreme, pe 16 decembrie, mama şi tata au intrat în cameră şi l-au trezit pe Joakim.

– Trebuie să te scoli, Joakim, spuse mama. E doar ora şapte, dar zilele astea avem nevoie de timp în plus pentru calendar, ştii!

Joakim sări în sus în pat. Se gândi din nou că acest calendar misterios făcea ca fiecare zi să pară ca o adevărată zi de naştere. Ce-ar fi dacă ar avea un astfel de calendar pentru tot anul?

Îşi aminti apoi că visase ceva cu o fetiţă ce se târâse de-a buşilea printr-un întreg morman de clătite, căutând un obiect pierdut. Într-un sfârşit găsise ce căuta tocmai pe clătita cea mai de jos: era o păpuşică împachetată în cârpe. În vis, păpuşa era vie.

Joakim îşi frecă ochii de somn şi privi la toate uşiţele calendarului.

– Acum îl poţi deschide! spuse tata cu voce aproape aspră. Să începem odată!

Joakim se ridică şi găsi uşiţa cu numărul 16. Din compartiment căzu în pat hârtiuţa şi tata o culese rapid. Desenul înfăţişa o veche cetate.

– Eu citesc, spuse mama. Astăzi era rândul ei.

Daniel

S-a întâmplat în zilele acelea în care vechiul Imperiu Roman era împărţit în două. Dinspre partea de la apus a Imperiului Roman un convoi bizar se îndreaptă spre răsărit. Creştinismul prinde rădăcini în popor şi în apus, şi în răsărit. Dar lumea creştină era în continuare ameninţată de popoarele păgâne. Aceştia ţin pe loc construcţia de noi biserici, iau pradă aurul şi argintul, cuceresc şi distrug oraşe întregi.

Vine poruncă de la Papa de la Roma ca toţi să apere proprietatea bisericii împotriva popoarelor străine care încă nu au auzit de Iisus. Tot atunci, un convoi ciudat pătrunde prin timp şi spaţiu, spre oraşul Bethleem, din cetatea lui David. Ei vin dintr-un viitor îndepărtat.

În faţă ţopăie o mică turmă de şapte animale, cinci oi şi doi miei. În jurul lor se roteşte un îngeraş care spune mereu „nu te teme, nu te teme“. Ca şi cum ar suferi de un ceresc sughiţ.

După turma de oi aleargă trei păstori, doi magi, doi îngeri, un dregător din Siria şi o fetiţă din Norvegia.

Ei au ajuns la Salona în Dalmaţia şi se opresc în faţa ruinelor palatului unui împărat roman. La prima vedere, ruinele par pustii, dar convoiul sfânt pătrunde înăuntru printr-o poartă şi acolo descoperă un furnicar de oameni. Ca şi cum ar fi dat la o parte

scoarţa unui buştean şi ar fi descoperit acolo o grămadă de gângănii. În mijlocul ruinelor vechiului palat se ridică un orăşel.

Efiriel spune privind la toţi oamenii aceia:

– Ceasul arată 688 după Hristos. Vedem acum pereţii fostului palat al împăratului Diocleţian. Diocleţian s-a născut în acest ţinut în jurul anului 250 după Hristos. A fost de partea păgânilor în lupte şi a încercat să refacă vechiul Imperiu Roman. El a închis bisericile şi i-a pedepsit aspru pe creştini. Când a murit, a fost înmormântat aici în palatul cel mare. La puţin timp după moartea lui Diocleţian, întregul Imperiu Roman a fost creştinizat. Pe locul vechiului palat a răsărit, cu timpul, un oraş nou. Iar mult mai târziu oraşul va primi numele Split.

În timp ce îngerul Efiriel vorbea, un băieţel dădu cu ochii de ei. Era mai mult gol decât îmbrăcat. Arătă spre ei şi strigă:

– Angelos! Angelos!

Elisabet se întoarse spre Efiriel şi întrebă:

– Ce spune?

– Spune „îngeri, îngeri“. Sigur n-a întâlnit prea mulţi dintre noi până acum.

În clipa următoare toţi i-au văzut. Copiii i-au privit cu uimire, iar ceilalţi s-au aruncat la pământ murmurând „gloria“, „amin“, „aleluia“ de mai multe ori.

Umuriel zumzăia pe deasupra capetelor lor.

– Nu vă înspăimântaţi câtuşi de puţin, spunea el. Pentru că acum 688 de ani s-a născut Iisus Mântuitorul, la Bethleem, în cetatea lui David. De aceea noi alergăm acum din toate colţurile lumii, ca să ne închinăm lui.

Un om îmbrăcat în negru se apropie.

– Preotul, şopti Efiriel.

Mai zise ceva ce Elisabet nu înţelese, dar îngerul îi spuse că îl rugase să se închine pruncului Iisus şi din partea locuitorilor acestui orăşel îndepărtat.

Iosua lovi cu toiagul în vechiul perete al oraşului şi spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Au mers mai departe prin Dalmaţia. Au alergat peste munţi şi dealuri şi adesea au admirat priveliştile frumoase la Marea Adriatică. Efiriel a arătat spre un mic port:

– Ceasul arată 659. Orăşelul se numeşte Ragusa şi tocmai a fost întemeiat de grecii din Peloponez. Mai târziu va deveni un târg şi un port important şi va primi numele de Dubrovnik.

Pe o culme de pe care se vedea marea, întâlniră un păstor ce se aşezase la umbra unui pin, ferindu-se de arşiţa soarelui. Avea aceleaşi straie albastre ca Iosua, Iacob şi Isac. Când văzu convoiul de pelerini ce se apropia, se ridică şi veni spre ei.

– Slăvit fie Domnul Dumnezeu, spuse el. Numele meu este Daniel şi vă aştept de multă vreme pentru că ştiam că veţi trece prin Dalmaţia, cândva prin anii 600. Voi merge cu voi la Bethleem şi voi primi îngerii ce vor veni să ne aducă vestea despre naşterea Mântuitorului în cetatea lui David.

– Aşa este! spuse îngeraşul Umuriel. Pentru că şi tu eşti unul de-ai noştri.

Iosua lovi cu toiagul în tulpina pinului:

– La Bethleem, la Bethleem!

Ajunseră în curând la un lac mare. Pe malul lui se întindea un oraş.

– Oraşul se numeşte Scodra, la fel ca şi lacul, spuse Efiriel. Peste multe sute de ani, ţara aceasta se va numi Albania. Am părăsit acum teritoriul romano-catolic şi am intrat în altul care este condus de Bizanţ.

Elisabet era zăpăcită de toate cuvintele astea ciudate şi nu ştia ce să spună. Îngerul continuă:

– Ceasul de înger arată că au trecut 602 de ani de la naşterea pruncului Iisus. La timpul acesta şi apoi de-a lungul întregului Ev Mediu, Biserica Creştină a avut două capitale. Una la Roma, cealaltă la Bizanţ, la malul Mării Negre.

– Dar credinţa era aceeaşi, nu?

– În linii mari, da. Dar o practicau în feluri diferite. Pentru că oamenii vin şi se duc, la fel ca obiceiurile bisericii şi viaţa slujbelor religioase. Începutul a toate acestea a fost întâmplarea din noaptea aceea de Crăciun, la Bethleem, în cetatea lui David.

Umuriel flutură din aripi şi spuse:

– Aşa este! Pentru că Fecioara Maria a fost numai una şi pruncul Iisus la fel. De atunci s-au pictat şi s-au cioplit milioane de figuri ale Fecioarei Maria şi ale pruncului şi nici una nu seamănă cu alta. Pentru că, deşi pruncul Iisus a fost numai unul, oamenii şi-au imaginat chipul lui în mai multe feluri.

Elisabet păstră cuvintele acestea în inima ei. Umuriel bătu din aripi şi veni lângă ea.

– Dumnezeu i-a creat pe Adam, unul singur, şi pe Eva, una singură. La început erau doi copilaşi, ce se jucau de-a v-aţi

ascunselea şi se căţărau în pomii din grădina Edenului. Pentru că n-ar fi avut nici un rost să creezi o grădină minunată dacă n-ar exista nişte copii să se joace în ea. Aşa cum n-ar avea rost să desenezi un şotron pe trotuar dacă n-ar exista nişte copii care să sară în el. Cei doi copilaşi au mâncat din pomul cunoaşterii Binelui şi Răului şi astfel au devenit maturi. Şi uite aşa a luat sfârşit jocul în lume, dar numai pentru un scurt timp. Pentru că bărbatul Adam şi femeia Eva au făcut copii şi au avut apoi şi nepoţi. Astfel Dumnezeu s-a îngrijit ca să fie întotdeauna mulţi copii pe lume. Şi n-ar avea rost să creezi lumea dacă n-ar exista copilaşi care s-o descopere încontinuu. Astfel Dumnezeu creează lumea iarăşi şi iarăşi. Nu termină niciodată de tot, pentru că mereu apar alţi şi alţi copii care descoperă lumea întâia dată. AŞA ESTE!

Cei doi magi se priviră unul pe altul.

– Da, da… tot ce se poate! spuse Baltazar.

Iar Gaspar continuă:

– Explicaţia asta este un pic cam îndoielnică. Dar toate poveştile bune pot fi interpretate în două sau trei feluri, şi de aceea e bine să spui numai una deodată.

– Cu toate că pe pământ au trăit miliarde de copii, nici unul dintre ei n-a fost la fel unul cu altul, spuse Umuriel. Nu există nici măcar două fire de iarbă în întrega creaţie care să fie la fel unul cu altul. Din cauză că Dumnezeu în ceruri este atât de plin de imaginaţie, că din când în când dă în clocote şi se revarsă pe pământ. „Să mişune apele de vieţuitoare şi să zboare păsări deasupra pământului“, a spus pe când se străduia să facă lumea în şase zile. „Să dea pământul vieţuitoare după soiul lor, vite, târâtoare şi fiare pământeşti, după soiul lor…“

Umuriel privi la Elisabet:

– Ştiu totul pe de rost.

Elisabet bătu din palme. Îi fusese întotdeauna greu să înveţe pe de rost poveşti şi poeme vechi.

Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem, la Bethleem!

Drumul urca printre dealurile macedonene.

Când mama termină de citit, se priviră unii pe alţii şi zâmbiră.

– Vânzătorul ăsta de flori, nici el, nu-i deloc lipsit de fantezie, spuse tata.

Apoi răsfoi într-unul dintre atlase:

– Au trecut în goană prin întreaga Iugoslavie. Destul de mult pentru o singură zi.

– O sută de ani vrei să spui, spuse Joakim. Fiecare zi înseamnă o sută de ani, nu?

– Dar numai pentru noi, continuă mama. Pentru Elisabet şi ceilalţi totul se desfăşoară foarte repede. Din cauză că aleargă traversând prin istorie. Ca şi cum ar alerga cu vântul în spate sau ar coborî fugind pe o scară rulantă în mişcare.

Tata clătină din cap nemulţumit.

– Şi în plus, nu se mai numeşte Iugoslavia. Nici în anii 600 nu se numea aşa. Atunci erau acolo două ţări ce se numeau Croaţia şi Dalmaţia.

Tata continuă să studieze harta. Îi arătă lui Joakim pe unde trecuseră. În sfârşit, puse degetul pe oraşele Split şi Dubrovnik.

Când tata a venit acasă de la lucru în după-amiaza aceea, a spus:

– Astăzi am fost la poliţie.

Mama făcu ochii mari:

– Ca să-l găseşti pe Johannes?

Tata clătină din cap:

– Nu, nu. Am vrut să ştiu mai multe despre fetiţa care a dispărut în 1948. Avea numai şapte ani şi într-adevăr a dispărut fără urmă. Patrule masive de poliţie au căutat-o luni de-a rândul. Tot ce-au găsit într-un sfârşit a fost căciuliţa ei, într-o pădurice în afara oraşului. Aşa că biata fetiţă a avut o viaţă scurtă.

– Nu poţi fi prea sigur de asta, spuse mama şi clipi cu înţeles spre Joakim.

Tata continuă:

– Am încercat să intru în legătură şi cu familia ei. Am dat câteva telefoane şi până la urmă am reuşit să vorbesc cu mama ei. Este o femeie în vârstă de peste 70 de ani.

Mama şi Joakim rămaseră cu gura căscată. Apoi întrebară într-un glas:

– Şi ce-a spus ea?

– Îl cunoştea pe Johannes?

– Întrebaţi pe rând, vă rog, spuse tata. Bătrâna doamnă n-a putut să-mi spună mai multe decât poliţia. Mi-a povestit că o dată, cu foarte mulţi ani în urmă, a vorbit cu un bărbat care era de origine din Siria. Da, îl chema Johannes. Tatăl fetiţei a murit acum câţiva ani. El a fost în Siria şi în multe alte ţări. Dar…

Tata respiră adânc:

– Mama lui Elisabet *nu ştie nimic* de fotografia luată la Roma la 15-16 ani de la dispariţia lui Elisabet. I-am promis că-i voi trimite o copie.

După ce mama şi tata plecaseră la culcare în seara aceea, Joakim se aşeză puţin la masa lui de lucru.

Cine era tânăra femeie pe care Johannes o fotografiase la Roma? O chema Elisabet, sau de fapt altfel?

„Sabet… Tebas…“ a spus el. Oare de ce-a spus asta? Par aproape nişte cuvinte fermecate.

Joakim deschise carnetul său de notiţe şi privi la felul în care scrisese cele două nume înainte. Acum scrise:

```
S A B E T E B A S
A               E       A
B               B       B
E               A       E
T E B A S A B E T
E               A       E
B               B       B
A               E       A
S A B E T E B A S
```

Cu ce semăna asta? Cu o fereastră? Sau cu o cruce?

Sau poate că asta trebuia să reprezinte un calendar de advent.

17 DECEMBRIE

…s-au întâmplat multe lucruri în numele lui Iisus pe care cerul n-a pus prea mare preţ…

Vânzătorul de flori întâlnise o dată o tânără femeie la Roma. În orice caz, avea o fotografie a ei făcută în faţa bisericii Sfântul Petru din Roma. După tipul maşinii din fotografie, ne dăm seama că sunt mulţi ani de când a fost făcută. În josul fotografiei e scris Elisabet.

Dar se numea ea într-adevăr Elisabet? Sau altcineva a scris Elisabet pe poză?

Elisabet este şi numele fetiţei despre care citeau mama, tata şi Joakim în misteriosul calendar de advent. Şi, în plus, odată, de mult, o fetiţă dispăruse de lângă mama ei pe când se aflau împreună la cumpărăturile de Crăciun. Tata a vorbit la telefon cu mama fetiţei.

Mama şi tata au atâtea întrebări nedesluşite în cap şi vor să-l întâlnească pe vânzătorul de flori. Acum şi el a dispărut. Au lăsat la librărie numărul lor de telefon pentru Johannes, care trecea din când în când pe acolo să bea un pahar de apă.

Numai să nu fi plecat înapoi la Damasc…

Pe 17 decembrie Joakim se trezi primul. Apucă şi să deschidă calendarul magic înainte ca mama şi tata să se trezească. Era desenul unui lung convoi de pelerini coborând pe coasta abruptă a unui munte.

De-abia apucase să despăturească hârtia subţire, că tata intră în cameră.

– Doar n-ai deschis calendarul? spuse el.

Joakim răspunse un pic vinovat:

– Ba da. Dar n-am citit încă nimic.

– Puteai să ne aştepţi şi pe noi, se bosumflă tata.

Intră ca o vijelie în dormitor şi o trase pe mama din pat. Nici să meargă la baie nu-i dădu voie. Se aşezară apoi împreună pe marginea patului şi se aplecară peste hârtia subţire. Tata citi:

Serafiel

Este la sfârşitul anilor 500. Peste lanţul de munţi al Macedoniei trece în goană un convoi de pelerini.

Jos, pe malul râului Axios, un cioban îşi ridică ochii spre munte. Mai întâi vede cele şapte oi ce se rostogolesc la vale, ca un şirag de perle atârnate de un gât. Pe deasupra se roteşte o pasăre albă. E mare, da, e mai mare decât un vultur şi e albă ca o oaie. După oi, vin patru bărbaţi, unul dintre ei ţine un toiag în mână. În spatele lor urmează alţi câţiva.

Vedenia asta bizară durează o secundă, două, apoi dispare. Ciobanul grec se freacă la ochi şi-şi aminteşte că tatăl său îi povestise despre o vedenie asemănătoare cu mulţi, mulţi ani în urmă. Era puţin mai jos, în valea Axios. El văzuse nişte păstori care alergau după o turmă de oi. După ei veneau doi bărbaţi eleganţi, iar unul dintre ei avea pielea neagră. La urmă de tot venea o fetiţă îmbrăcată în culori vesele. Dar cel mai ciudat era că neobişnuitul convoi era condus de doi îngeri.

La mult timp după ce convoiul de pelerini dispăruse, înţelese ciobanul că pasărea cea albă nu era totuşi o pasăre. Acum şi el văzuse pe unii dintre îngerii Domnului.

Convoiul urmase cursul râului până la vărsare în golful Thermaikos, la Marea Egee. Elisabet nu-şi amintea să mai fi văzut vreodată o apă atât de albastră.

Efiriel arătă în depărtare spre culmea unui munte, la dreapta golfului:

– Priviţi acolo muntele Olimp. Grecii credeau în timpurile vechi că acolo locuiau zeii. Se numeau Zeus, Apolo, Atena şi Afrodita. Ceasul de înger arată că au trecut 569 de ani de la naşterea Mântuitorului. Astăzi nimeni nu mai crede în vechii zei.

– Se crede în Iisus acum?

Îngerul încuviinţă.

– Sunt doar câţiva ani de când Biserica a închis vechea şcoală de filosofie de la Atena. Aceasta fusese întemeiată cu aproape o mie de ani în urmă de celebrul filosof Platon.

– De ce a trebuit să închidă vechea şcoală?

Efiriel clătină din cap, apoi spuse ceva ce Elisabet puse la păstrare în inima ei:

– S-au întâmplat multe lucruri în numele lui Iisus pe care cerul n-a pus prea mare preţ. Iisus a vrut să stea de vorbă cu toţi oamenii. Şi n-a cerut niciodată ca ei să tacă. Nu mulţi ani după

aceea apostolul Pavel a venit la Atena. El a fost primul mare misionar al creştinismului şi, când a ajuns la Atena, a vrut să vorbească cu filosofii greci. El le-a împărtăşit cuvintele Domnului, dar a vrut şi să ştie părerile lor.

Şi mai multe nu s-au spus, pentru că Iosua lovi cu toiagul în pământ şi zise:

– La Bethleem, la Bethleem.

Au ajuns mai târziu la un oraş aşezat în golf. Efiriel spuse că ceasul arăta 551 şi oraşul se numea Tesalonic, iar romanii îl transformaseră în capitala Macedoniei.

– La doar 50 de ani de la naşterea pruncului Iisus, apostolul Pavel a înfiinţat aici o comunitate religioasă creştină. Şi încă suntem departe de Ţara Sfântă. Pavel a scris două epistole către creştinii din acest oraş. Ele sunt în Biblie şi le putem citi până în ziua de azi.

Elisabet medită la cuvintele îngerului. Nu s-a gândit niciodată că era posibil să păstrezi nişte scrisori atât de multă vreme.

Trecură dincolo de poarta oraşului. Era dimineaţa devreme şi nu era nici ţipenie de om pe străzi. Efiriel le arătă numeroasele biserici şi spuse că multe erau vechi de câteva sute de ani. Se opri în faţa uneia dintre ele şi le povesti:

– Şi peste o mie cinci sute de ani, această biserică ce se numeşte Sfântul Gheorghe tot aici va fi.

O luară înspre răsărit şi ajunseră în curând la un alt oraş:

– Acesta este Filipi, spuse îngerul Efiriel. Aici a ţinut apostolul Pavel prima sa predică pe pământ european. Aici a întemeiat şi prima comunitate creştină din Europa. În Biblie găsim o epistolă pe care le-a scris-o filipenilor, pe vremea când era întemniţat pentru credinţa lui.

Efiriel arătă o biserică octogonală. Deodată una dintre uşi se deschise dinăuntru. Umuriel începuse să spună „nu te teme“, când observă că din acea biserică ieşea cu paşi uşori un înger. Se apropie de Elisabet şi spuse:

– Fii binecuvântată, copila mea! Eu sunt Serafiel şi merg cu voi la Bethleem, unde voi coborî pe nouri din cer şi mă voi închina pruncului Iisus ce va veni pe lume.

Iosua lovi cu toiagul în peretele bisericii:

– La Bethleem, la Bethleem.

Au pornit-o înainte pe vechiul drum dintre Marea Ionică şi Constantinopole. Serafiel a povestit că drumul se numea Via

Egnatia.

Înaintea oilor alerga mielul care evadase dintr-un magazin de jucării pentru că nu mai suportase să audă mereu zgomotul caselor de bani. După oi veneau patru păstori, urmaţi de dregătorul Quirinius, doi magi, o fetiţă din Norvegia şi îngerii Efiriel şi Serafiel. Îngeraşul Umuriel fâlfâia din aripi ici şi colo pe deasupra lor.

Goneau mai departe spre răsărit şi spre Constantinopole. În timp ce alergau, îngerul spuse:

– Ceasul arată anul 511 după Hristos şi trebuie să fim la Constantinopole înainte de anul 500.

Tata răsfoi în atlas şi căută drumul pe care au trecut pelerinii:

– Aici este lanţul muntos macedonean. Apoi ei coboară spre râul Axios, adică aici. Şi aici este golful Thermaikos. Când stăteau acolo, puteau vedea muntele Olimp sus, la dreapta. Să vedem, aşa e? Da, aşa e!

Deschise apoi celălalt atlas. Cel în care erau trecute ţările din Europa anilor 500.

– Via Egnatia trebuie să fie pe drumul acesta. Aici vedeţi şi Tesalonic, şi Filipi.

– Există oare o hartă despre călătoriile lui Pavel ca misionar? voia mama să ştie.

Tata răsfoia de zor în atlas. Joakim era de părere că acesta era într-un fel un atlas fermecat de vreme ce arăta lumea de-a lungul unui timp dispărut. Arăta oraşe care demult fuseseră îngropate de pământ şi nisip.

– Aici! strigă tata, când găsi harta ce arăta călătoriile lui Pavel ca misionar. Pavel a vizitat Filipi şi Tesalonic în cea de-a doua lui călătorie.

Când Joakim a ajuns acasă de la şcoală, a sunat telefonul. A crezut că era mama sau tata, pentru că se întâmpla câteodată ca ei să sune şi să-i spună că întârzie, sau că putea să mănânce ceva din frigider dacă-i era foame fără să-i mai aştepte pe ei. Nu-i plăcea deloc cicăleala asta.

Ridică receptorul:

– Alo?

– Aici e Johannes, se auzi în receptor.

Oh, ce trebuia să spună acum? Joakim se gândi intens şi spuse ceea ce obişnuia să spună mama când el era pe-afară cu câte un

coleg de clasă şi venea mai târziu acasă:

– Unde aţi *fost*? întrebă el.

– Sunt departe, în pustiu, răspunse Johannes. Ne vom întâlni în curând. Vreau numai să aud cum merge cu calendarul fermecat.

– Merge foarte bine, spuse Joakim. Mă simt răsfăţat de parcă aş avea ziua de naştere în fiecare zi, pentru că acum şi mama, şi tata citesc hârtioarele. O facem de fapt împreună.

– Nu mai spune! Deci se mai pot citi încă?

Joakim nu înţelese ce voia el să spună:

– Da, le citim în fiecare zi.

– Foarte bine! Da, grozav! Unde a ajuns acum convoiul de pelerini?

– Cred că se numeşte Filipi, răspunse Joakim. Ne-am uitat pe hartă.

– Foarte bine. Aşa trebuia să fie.

– Oh…

– Joakim?

– Da?

– Ce crezi tu că a crezut ciobanul acela grec când a văzut convoiul de îngeri coborând pe valea Axios?

– Cred că s-a înspăimântat grozav de tare, spuse Joakim.

– Da, îţi poţi închipui!

– Mama şi tata vor să vă întrebe o mulţime de lucruri, continuă Joakim. Puteţi veni la noi în vizită, la o cafea?

Johannes râse. Apoi adăugă:

– Încă nu-i Crăciunul.

– Putem servi cafea şi prăjituri. Am şi pregătit deja multe prăjituri.

Deodată se temu că Johannes ar putea să încheie convorbirea, aşa că întrebă repede:

– Sunteţi sigur că femeia din fotografie se numea Elisabet?

La capătul celălalt al firului se făcu linişte. Apoi Johannes spuse:

– Sunt aproape sigur… dar, dacă nu, se numeşte Tebasile.

Acum era rândul lui Joakim să se gândească. Se gândi la calendarul misterios pe care Quirinius i-l dăduse lui Elisabet şi apoi la cuvintele pe care Johannes le spusese când s-au întâlnit în faţa porţii din curte. Şi spuse:

– Poate că se numeşte şi aşa, şi aşa. Poate că o cheamă Elisabet Tebasile.

Din nou trecu un timp până ce Johannes răspunse.

– Da, e posibil. Poate *asta*, da!

– Era norvegiană?

Johannes suspină adânc:

– Şi da, şi nu, înţelegi? Era din Palestina, dintr-un sătuc de lângă Bethleem. A spus că era refugiată din Palestina, dar era născută în Norvegia, după câte am înţeles. Totul este atât de ciudat!

– Şi a alergat ea până la Bethleem, împreună cu Efiriel şi mielul cu clopoţel? întrebă Joakim cu suflarea la gură.

Johannes răspunse:

– Oh, câte întrebări îmi pui! Dar acum trebuie să închid, înţelegi? Trebuie să învăţăm să aşteptăm, Joakim. Ai ştiut că „advent“ înseamnă „ceea ce va veni“?

Şi închise.

Joakim se tot învârti fără rost prin casă până ce veniră părinţii de la lucru. Trebui să le repete de multe ori convorbirea cu Johannes, pentru că tata voia să se asigure că Joakim nu uitase ceva important.

– Elisabet Tebasile! bombănea el. Nu cred că cineva poate avea numele ăsta.

Mai era, însă, încă ceva. Joakim ştia că un refugiat era o persoană care se vede nevoit să-şi părăsească ţara pentru că acolo este război sau alt pericol. Nu ştia, însă, că unii au trebuit să părăsească Bethleemul.

Tata trebui din nou să deschidă atlasul. El povesti că mulţi oameni din satele din jurul Bethleemului au trebuit să părăsească ţinutul pentru că acolo a izbucnit un război. Unii pierduseră tot ce avuseseră, ajunseseră în mare nevoie şi erau obligaţi să locuiască în lagăre de refugiaţi.

– Atunci trebuia să fi venit un samaritean milostiv şi să-i ajute, spuse Joakim. Pentru că Iisus i-a învăţat pe oameni să se ajute unul pe altul când sunt la nevoie. Şi trebuia să se facă pace, pentru că pacea este mesajul Crăciunului.

18 DECEMBRIE

…împărăţia lui Dumnezeu este deschisă tuturor, chiar şi celor ce călătoresc fără bilet…

Johannes l-a sunat pe Joakim şi a spus că este undeva departe, în pustiu. Când îl invită la o cafea, Johannes îi spune că mai este până la Crăciun şi că Joakim trebuie să înveţe să aştepte.

Şi mama, şi tata sunt siguri acum că Johannes a făcut calendarul misterios. Tata a spus că vânzătorul de flori este o vulpe bătrână, iar mama spune că toată povestea asta este o enigmă. Joakim este sigur că Elisabet, fetiţa care este în drum spre Bethleem să se închine pruncului Iisus, este una şi aceeaşi persoană cu Elisabet care locuise în tinereţe la Roma.

Elisabet Hansen a dispărut de lângă mama ei în 1948. Dacă pe atunci avea şapte ani, înseamnă că era o tânără femeie la începutul anilor ’60.

Cum de nu ştiuse Johannes dacă femeia din fotografie se numea Elisabet sau Tebasile? Poate că Elisabet începuse să-şi spună numele de-a-ndoaselea când a ajuns la Bethleem ca să sune un pic mai palestinian?

Tatei nu-i plăcuse că Joakim deschisese calendarul înainte ca ei să se trezească. Pe 18 decembrie, dimineaţa, intră în camera lui Joakim şi îl trezi. A spus că mai era doar o săptămână până la Crăciun şi că trebuia să se grăbească să deschidă calendarul înainte ca el să plece la lucru.

Astăzi desenul reprezenta un toiag cu o sferă aurită la unul din capete.

– Este un sceptru, explică mama. Astfel de obiecte foloseau regii şi împăraţii ca un simbol al autorităţii. Sfera simbolizează soarele.

Joakim despături hârtioara ce căzu din calendar şi citi tare pentru mama şi tata, care şedeau în dreapta şi-n stânga lui, pe marginea patului.

Împăratul Augustus

Şapte sfinte oi, patru păstori, doi crai, trei îngeri din oştirea Domnului şi o fetiţă din Norvegia au trecut în goană prin Tracia şi se îndreaptă spre Constantinopole prin strâmtoarea Cornul de Aur, dintre Marea Marmara şi Marea Neagră. Ei merg la Bethleem, la Bethleem. Au trecut 500 de ani de când pruncul Iisus s-a născut într-o iesle, a fost înfăşat în scutece şi aşezat într-o troacă de către Iosif şi de Maria, care trăseseră acolo peste noapte pentru că în casa de popas nu era loc pentru ei. O veche poveste, deja cunoscută în aproape toată lumea.

Se opriră în faţa unei porţi păzite de soldaţi. Aceştia traseră spada şi ridicară suliţele chiar înainte ca primele oi să ajungă la poartă. Atunci îngerul Serafiel zbură ocolind oile şi se puse între ele şi soldaţi.

– Nu vă temeţi, spuse el. Suntem în drum spre Bethleem să ne închinăm pruncului Iisus. Trebuie să ne lăsaţi să trecem.

Soldaţii scăpară armele din mâini şi se aruncară la pământ. Unul dintre ei le făcu semn că pot trece dincolo de poartă. Şi în clipa următoare convoiul de pelerini era în cetatea străjuită de ziduri solide.

Este dimineaţa devreme şi oraşul nu s-a trezit încă la viaţă. Convoiul de pelerini se opreşte pe un deal cu o privelişte frumoasă spre port şi spre Bosfor, strâmtoarea ce desparte Europa de Asia. Nu este prea largă şi se poate vedea până dincolo de ea. Acolo se zăreşte o biserică ce se află încă în construcţie.

– Ceasul arată anul 495, spuse Efiriel. La origine oraşul acesta s-a numit Bizanţ. În anul Domnului 330 după Hristos, a fost transformat în capitală a Imperiului Roman de împăratul Constantin. La început el a numit oraşul Noua Romă, dar la scurt timp numele i s-a schimbat în Constantinopole. După aceea oraşul îşi reia vechiul nume de Bizanţ. Peste aproape o mie de ani, în 1453, oraşul este cucerit de turci şi ei îi dau numele de Istanbul.

– Auziseră soldaţii de Iisus? vru să ştie Elisabet.

– Putem presupune că da. Deja în anul 313 împăratul Constantin a proclamat creştinismul drept religie oficială în Imperiul Roman. El însuşi a fost botezat puţin înainte de a muri. Câţiva ani mai târziu, în 380, creştinismul a devenit religie de stat în întregul Imperiu Roman.

Elisabet era uimită de spusele îngerului.

– Cum poţi să ţii minte toţi anii aceştia? întrebă ea.

– Doar ce privesc la ceasul de înger, răspunse Efiriel. De vreme ce nu ne pasă de toate secundele, minutele, orele şi zilele, nu-i prea greu atunci să urmărim anii. Un alt an pe care trebuie să-l pomenim aici este 395, adică exact cu o sută de ani în urmă. Atunci Imperiul Roman a fost împărţit în două şi Constantinopole a devenit capitala Imperiului Roman de Răsărit.

Acum se amestecă în vorbă şi îngerul Serafiel. Arătă o biserică frumoasă şi spuse:

– Biserica aceasta este o bazilică şi a fost construită în cinstea înţelepciunii Domnului Dumnezeu de împăratul Constantin. Peste câţiva ani va fi arsă până în temelii, iar pe locul acesta va fi construită biserica Sfânta Sofia. Acesta va deveni un simbol al creştinismului multe sute de ani.

Quirinius îşi drese glasul.

– Trebuie să traversăm strâmtoarea Bosfor, spuse el. De acolo mai e puţin până în Siria. Dixi!

Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem, la Bethleem!

Au alergat prin oraş şi au ajuns în curând la Cornul de Aur. Pe chei au fost întâmpinaţi de un bărbat elegant cu straie în culori vii, care ţinea un sceptru auriu într-o mână. În cealaltă avea o carte groasă.

Umuriel era deja în aer ca să-i spună „nu te teme“, dar bărbatul cel frumos nu se lăsă impresionat de îngeraş. Veni drept la ei:

– Sunt împăratul Augustus şi am să vă trec peste Bosfor. Vă poruncesc să primiţi gestul meu fără prea multe proteste.

Arătă apoi o corabie cu pânze mari. Oile se urcau deja la bord.

– Eşti unul de-ai noştri, spuse Efiriel.

Elisabet se întoarse spre înger şi spuse:

– N-am ştiut că împăratul Augustus era creştin.

Un zâmbet enigmatic trecu peste faţa îngerului:

– Acest vechi împărat roman a fost în multe sute de ani un fel de pasager clandestin prin Evanghelia de Crăciun. Şi împărăţia lui Dumnezeu e deschisă tuturor, chiar şi celor ce călătoresc fără bilet.

Elisabet era de părere că spusele îngerului făceau cerul şi mai minunat decât şi-l putea închipui. De aceea ascunse cuvintele lui în inima ei.

În curând numerosul alai trecu dincolo de Bosfor. Când ajunseră pe uscat, Elisabet îl salută pe împăratul roman şi întrebă

ce carte era aceea pe care o ţinea sub braţ. Ea se aştepta ca el să spună că este Biblia, sau, în orice caz, Psalmii. Pentru că ce altceva ar putea cerul să pretindă de la un vechi împărat care se hotărâse să meargă cu ei la Bethleem? Dar împăratul Augustus spuse:

– Este sfânta carte de înscriere.

Mai multe nu spuse. Era aşa de frumos şi de mândru şi era evident că nu voia să vorbească prea mult, oricum nu cu o fetiţă. lui Elisabet i se păru un pic cam ciudată atitudinea asta pentru că nu în fiecare zi îi era dat unui împărat roman să stea de vorbă cu o fetiţă care alergase după un miel, ce evadase de la un mare magazin din Norvegia şi care o pornise spre Bethleem pentru că nu mai suportase hărmălaia caselor de bani.

Păstorul Iosua lovi cu toiagul său în pământ şi le aminti unde trebuiau să ajungă. Dar nu alergară prea mult şi se opriră pe un deal în oraşul Calcedonia.

Jos, în oraş, mişunau preoţi ca un roi zumzăitor de albine. Elisabet se miră grozav să vadă atât de mulţi preoţi deodată, da, aproape se înspăimântă.

– Nu te teme, spuse îngerul Serafiel. Ceasul arată anul 451 după Hristos şi acolo jos se ţine cea mai mare adunare din istoria Bisericii Creştine. Oraşul se numeşte Calcedonia şi au venit aici preoţi şi episcopi din toate colţurile lumii creştine.

– Despre ce vorbesc ei? vru să ştie Elisabet.

Îngerul râse:

– Încearcă să se pună de acord care este învăţătura creştină cea adevărată.

– Şi la ce concluzie se ajunge?

– După lungi discuţii se ajunge la concluzia că Iisus a fost deopotrivă om şi fiul lui Dumnezeu. Se discută atunci şi alte lucruri. Unii dintre ei sunt atât de preocupaţi să descopere care este adevărata credinţă, că în marea grabă uită ceea ce este cel mai important.

Elisabet făcuse ochii mari:

– Şi ce este cel mai important?

– Faptul că Iisus a venit în lume ca să-i înveţe pe oameni să fie buni unii cu alţii. Nici o altă lecţie nu e pentru om mai greu de învăţat, dar nici o alta nu-i mai importantă. Nu-i tot atât de important să ştii câţi îngeri sunt în cer sau dacă Dumnezeu are un ghimpe în degetul cel mic.

– Adevărat, chiar are?

– Nu înţelegi? Nu are importanţă! E important să vezi bârna din propriul tău ochi.

Acest răspuns îi păru lui Elisabet deosebit de greu de înţeles, dar ascunse şi cuvintele astea în inima ei. Şi poate că altă dată se va gândi la ele mai mult şi le va înţelege mai bine.

Cei doi magi erau vizibil nemulţumiţi de spusele îngerului. Gaspar îşi plecă capul într-o parte şi spuse cu un calm reţinut:

– Nu e absolut deloc necesar să crezi în îngeri. Mulţi sunt de părere că ideile astea au foarte puţin de-a face cu învăţătura lui Iisus.

Îngerul Efiriel îl privi drept în ochi pe mag ca să-l facă să-şi ţină gura şi se pare că asta ajută pentru o clipă. Baltazar însă luă acum cuvântul:

– Toate istoriile astea cu îngeri sunt nişte basme. Dar învăţătura lui Iisus, care propovăduieşte ca oamenii să se iubească unii pe alţii, n-a fost un basm.

De data asta Efiriel ripostă. Cu o voce foarte calmă, spuse:

– Noi, îngerii, nu obişnuim să folosim cuvinte tari. Dar acum daţi-mi voie să spun că trăncăneala asta e una dintre cele mai mari prostii pe care le-am auzit, în orice caz în călătoria asta de pelerinaj. Să vă fie ruşine la amândoi şi ar fi trebuit să rămâneţi la Răsărit în loc să cutreieraţi prin Apus şi să rostiţi vorbe atât de neîntemeiate.

– Aşa e! continuă Umuriel. Ruşine să vă fie la amândoi. Acum chiar că mă înfuriaţi!

Şi în clipa următoare Umuriel făcu un gest pe care Elisabet nu crezuse niciodată că îngerii din cer îl pot face. El îşi duse mâna la faţa furioasă, puse degetul cel mare pe nas şi-şi flutură degetele a batjocură spre cei doi magi de la Răsărit!

– Poftim, aşa vă trebuie! spuse îngeraşul. AŞA!

O anumită nervozitate se răspândi peste convoiul cel sfânt. Îngerul Serafiel tuşi de câteva ori şi deschise aripile larg ca să arate că nu purta arme:

– Te poţi descuraja uşor dacă cei din jurul tău încetează să mai creadă în tine. Dar cu toate că putem să nu fim de acord cu aceste importante întrebări despre credinţă, nu trebuie în orice caz să ne luăm la bătaie. Acum trebuie să dăm uitării tot răul care s-a spus şi s-a arătat aici.

Păstorul Iosua era în mod evident de acord cu ultimul vorbitor, pentru că acum lovi cu toiagul în pământ şi spuse:

– La Bethleem, la Bethleem!

Şi cu asta se puseră cu toţii în mişcare prin Frigia.

Joakim oftă adânc şi lăsă hârtioara să-i cadă în poală.

– E rău când se ceartă cei mari, spuse el. Şi încă şi mai rău când îngerii din cer se iau la harţă.

Tata încuviinţă:

– Tema asta a fost întotdeauna foarte delicată. Nu este prima dată când se produce mare iritare din cauza unei discuţii despre îngeri.

– Dar, de fapt, nu au fost chiar în total dezacord, era de părere mama. Îngerii şi magii erau de acord că Iisus a vrut să-i înveţe pe oameni să se iubească unii pe alţii. Şi asta este, la urma urmei, mult mai greu de realizat decât să-i faci pe oameni să creadă în îngeri.

Tata deschise atlasul şi arătă pe hartă oraşul Constantinopole, care astăzi se numeşte Istanbul. Arătă şi strâmtoarea Bosfor, unde împăratul Augustus îi luase pe vas.

În cartea de clătite găsi şi oraşul Calcedonia, unde se strânseseră toţi preoţii să discute învăţătura creştină. Acum convoiul de pelerini ajunsese în Asia.

Când veni de la lucru în după-amiaza aceea, mama aduse un plic cu articole vechi din ziare. Fusese la bibliotecă şi fotocopiase din ziare tot ce scria despre Elisabet Hansen în 1948, anul în care dispăruse.

Familia se aşezase în salon, în jurul măsuţei de cafea, şi citea vechile articole. Priviră cu mare atenţie fotografia lui Elisabet Hansen. Mama aduse fotografia lui Elisabet pe care o aveau pe cămin şi o compară cu cealaltă.

Erau, oare, cele două fotografii ale uneia şi aceleiaşi Elisabet? Ambele au părul blond. Nu-i aşa că amândouă au şi nasul puţin cârn?

– Imposibil de spus! pufni tata.

El era preocupat mai mult de articolul în care se scria despre dispariţie. În timp ce-l studia, spuse:

– Mama ei era profesoară… iar tatăl ei era un jurnalist cunoscut… numai căciuliţa ei au găsit-o câteva luni mai târziu, când s-a topit zăpada… într-o pădurice. Alminteri, poliţia n-a avut nici un fel de urmă …

– Nu citiseră calendarul misterios, spuse Joakim.

Tata râse:

– Oricum, n-ar fi putut aresta un înger!

Înainte de a se culca în seara aceea, Joakim aprinse din nou lumina, după ce mama şi tata care tocmai îi spuseseră noapte bună ieşiseră din camera lui. Îşi dădu seama că trecuseră multe zile de când privise desenul cel mare al calendarului. Asta din cauză că aproape toate compartimentele erau deschise. Acum le închise pe toate.

ŞI IAR SE ÎNTÂMPLĂ CEVA!

Pe desen se vedeau Iosif şi Maria aplecaţi desupra pruncului Iisus din iesle. Pe fundal erau magii şi îngerii ce coborau din cer să le dea păstorilor din câmp vestea cea mare că s-a născut pruncul Iisus.

În stânga, sus, desenul înfăţişa doi bărbaţi în haine dichisite. Spre deosebire de celelalte personaje, stăteau cu spatele.

Joakim îi văzuse de multe ori mai înainte. Şi pe deasupra era sigur că era vorba despre Quirinius şi împăratul Augustus. Dar pentru prima oară vedea că împăratul ţinea în mână un sceptru auriu!

Avusese el oare un sceptru în mână când Joakim primise magicul calendar de la librar?

Sau s-o fi desenat sceptrul aşa, deodată, de la sine?

19 DECEMBRIE

…i s-a părut nemaipomenit de plăcut să le arunce oamenilor daruri pe fereastră…

Mama a fost la biblioteca cea mare şi a fotocopiat din ziarele vechi articole despre fetiţa ce dispăruse în 1948, în timpul cumpărăturilor de Crăciun. Ea se numea Elisabet Hansen, la fel ca micuţa din calendarul fermecat al lui Joakim. Mai era însă şi o altă Elisabet. Cea care, odată, prin anii ’60, s-a lăsat fotografiată în faţa bisericii Sfântul Petru din Roma. Sau se numea Tebasile? Într-un fel înseamnă tot Elisabet, deşi, pe dos.

Erau trei persoane cu numele Elisabet, sau era numai una?

Tata crede că Johannes a clădit o poveste pe vechea istorie a lui Elisabet care a dispărut şi că ar fi vorba de trei persoane cu numele Elisabet.

Mama crede că tânăra femeie din Roma ar putea fi una şi aceeaşi persoană cu Elisabet care-a dispărut din Norvegia cu cincisprezece ani mai devreme. Nu crede totuşi că ea a alergat până la Bethleem. Ea crede că sunt două Elisabet, una, cea adevărată, şi cealaltă, Elisabet din calendarul misteros.

Joakim crede că este vorba despre o singură Elisabet. El crede că Elisabet Hansen şi îngerul Efiriel au alergat la Bethleem şi că după aceea, mult mai târziu, ea ar fi luat vaporul sau avionul spre Roma. Şi poate că acolo a vrut să înceapă o viaţă nouă şi a început să-şi rostească numele pe dos.

Sau poate că, pur şi simplu, trebuia să se ascundă de cineva? Atunci, de multe ori, e bine să-ţi schimbi numele. Numai Johannes ar putea să-i lămurească mai bine. El, în orice caz, a întâlnit-o pe una dintre cele două Elisabet. Acum este însă plecat, cum singur a spus, undeva, în pustiu.

Pe 19 decembrie, găsiră în calendarul misterios un desen cu Moş Crăciun. Avea păr lung, alb şi barbă albă. Purta o mantie roşie, iar

pe cap o pălărie roşie, ascuţită. Pe piept avea o cruce mare de argint în care era incrustată o piatră roşie.

Melchior

Un convoi trece şerpuind prin Asia Mică, cândva la sfârşitul anilor 300. În frunte zboară îngerul Umuriel, după el ţopăie şapte oi sfinte. Urmează păstorii Iosua, Iacob, Isac şi Daniel, magii Gaspar şi Baltazar, dregătorul roman Quirinius şi împăratul Augustus în persoană. Împăratul ţine sus un sceptru ce străluceşte în lumina puternică a soarelui, iar sub braţ ţine cartea de înscriere. În urma împăratului şi a dregătorului plutesc la câţiva milimetri deasupra solului îngerii Efiriel şi Serafiel şi la urmă de tot micuţa Elisabet care încearcă să ţină pasul cu ei. Ea a pornit dintr-un magazin din Norvegia, în preajma Crăciunului, alergând după un mieluţ, ca să scape de hărmălaia făcută de casele de bani. Ea ţine fotografia unei femei cu păr blond într-o mână şi este pe drum spre Bethleem.

Ei străbat câmpiile înalte ale Frigiei şi trec de lacuri atât de sărate că păsările pot sta în picioare pe apă. În această lungă expediţie întâlnesc urşi, lupi şi şacali. Iar când un lup sau un urs vine ameninţător spre ei, se descurcă întotdeauna s-o şteargă o săptămână sau două la o parte din calea animalului fioros.

Urcă printr-o trecătoare în înaltul lanţ muntos Pamfilia care se întinde de la răsărit la apus pe ţărmul Mării Mediterane. La două mii de metri deasupra mării se zăreşte o siluetă înveşmântată în verde. Este un bărbat care stă ca o pancartă vie între cumpăna apelor şi drumul peste munte ce începe să coboare spre Marea Mediterană. Pare a fi un om voinic.

Gaspar şi Baltazar flutură mâinile şi încearcă să ocolească oile de îndată ce dau cu ochii de omul în verde.

– Cine este? întrebă Elisabet.

– Trebuie, în orice caz, să fie unul de-ai noştri, spuse îngerul Efiriel.

Străinul se ridică şi-i cuprinse cu braţele pe Gaspar şi Baltazar.

– Cercul se închide acum, declară el solemn.

Elisabet nu înţelese mare lucru, dar străinul se apropie şi o salută politicos:

– Bun venit în Pamfilia. Numele meu este Melchior, cel de-al treilea mag şi rege în Egriskula.

Atunci înţelese Elisabet ce vrusese el să spună cu cercul care se închide, pentru că acum erau cei trei crai de la Răsărit adunaţi cu toţii la un loc.

– Aveţi nume multe şi ciudate, spuse ea. Sunteţi magi, crai de la Răsărit şi regi şi totodată vă numiţi Gaspar, Baltazar şi Melchior.

Melchior zâmbi larg:

– Încă şi mai multe nume avem. În greceşte ne numim Galgalat, Magalat şi Sakarin. Alţii ne spun magii sau preoţii persani. Nu are importanţă cum suntem numiţi. În povestea aceasta reprezentăm oamenii din întreaga lume, ce nu sunt de obârşie din Ţara Sfântă.

Elisabet privi spre Efiriel şi îngerul încuviinţă:

– Absolut adevărat!

– Crezi cumva că nu spun adevărul? continuă Melchior. Cum să fii un rege sfânt dacă nu spui adevărul? Nici deosebit de înţelept n-ai fi atunci, ci doar obraznic.

Pentru Elisabet era amuzant să audă toate astea şi nu se putu abţine să nu râdă. Iar el continuă:

– Nu m-ar chema Melchior dacă nu mi-ar plăcea laptele, pentru că la noi „melc“ înseamnă „lapte“. Tot aşa cum şi Sakarin a primit numele ăsta pentru că îi place zahărul, pentru că „sakar“ înseamnă „zahăr“... în sfârşit, sunt atât de bucuros că am chef să cânt şi să dansez. Sau cu alte cuvinte, sunt întotdeauna bucuros în seara de Crăciun, pentru că atunci s-a născut pruncul Iisus.

– Destul! spuse păstorul Iosua şi lovi cu toiagul într-o stâncă:

– La Bethleem, la Bethleem!

Melchior luă iarăşi cuvântul:

– Mai înainte de toate să-l salutăm pe Moş Crăciun. Locuieşte chiar acolo, în vale.

Şi porniră la drum cu toţii, coborând printre crestele abrupte ale muntelui înspre Marea Mediterană. Elisabet spuse în timp ce alergau:

– E adevărat că mergem să-l întâlnim pe Moş Crăciun?

Efiriel arătă, jos, un oraş ce părea parcă cocoţat pe peretele muntelui. Dincolo de el sclipea Marea Mediterană.

– Ceasul arată 322. Oraşul se numeşte Mira şi aici a făcut apostolul Pavel un popas pe când se afla în drum spre Roma, pentru a duce vestea despre Iisus în capitala Imperiului Roman. Şi la Mira a pus bazele unei comunităţi creştine.

– Nu înţeleg ce legătură au toate acestea cu Moş Crăciun.

Îngerul continuă însă:

– La două sute de ani după vizita apostolului Pavel în Mira, s-a născut acolo un băiat al cărui nume era Nicolaus. Părinţii lui erau creştini şi Nicolaus a devenit mai târziu episcop în Mira. Tot acolo trăia o fată foarte săracă, pentru că tatăl ei îşi pierduse întreaga avuţie. Ea ar fi vrut să se mărite, numai că fără zestre era imposibil. Episcopul Nicolaus ar fi vrut s-o ajute pe sărmana fată, dar ştia că familia era prea mândră ca să primească bani în dar.

– Putea poate să depună nişte bani la bancă pe contul tatălui, propuse Elisabet.

– Nici vorbă, se înţelege că pe vremea aceea nu existau bănci şi treburi de-astea. Dar Nicolaus a făcut, totuşi, un lucru asemănător. Noaptea, s-a furişat şi a aruncat pe una dintre ferestrele deschise o pungă plină cu bani de aur. Aşa că tânăra fată a avut bani destui să se mărite, în sfârşit.

– Înseamnă că Nicolaus era un om bun!

– Şi încă nu s-a oprit aici. I s-a părut nemaipomenit de plăcut să le arunce oamenilor daruri prin ferestre şi a făcut asta de multe ori după aceea. După moartea lui, s-a vorbit mult despre el. Mai târziu a primit numele de Sfântul Nicolaus. În engleză se spune Santa Claus şi în norvegiană „Julenissen“. Pentru că „jul“ înseamnă Crăciun şi „nisse“ vine de la Nicolaus, ca şi numele Claus.

– Are mantie roşie, barbă lungă şi albă şi căciuliţă de Moş Crăciun?

– Aşteaptă şi vei vedea, spuse Efiriel.

Soarele unei noi zile nu se arătase încă la orizont. Se opriră în faţa unei bisericuţe joase din Mira. Chiar înainte ca ei să se fi oprit, uşa bisericii se deschise larg. Dinăuntru se arătă un om îmbrăcat elegant cu o mantie roşie, lungă. Avea barba albă şi o căciuliţă roşie pe cap. De gât îi atârna o cruce mare de argint cu o piatră preţioasă, roşie, incrustată la mijloc. Arăta aproape ca un Moş Crăciun, dar Efiriel îi şopti lui Elisabet la ureche că ceasul era 325 după Hristos, iar omul era îmbrăcat în straie obişnuite de episcop.

– Este episcopul Nicolaus din Mira, şopti încă o dată îngerul.

Elisabet se gândi puţin.

– Are asta ceva de-a face cu smirna, pentru că la noi „mira“ înseamnă „smirnă“?

Pe faţa îngerului alunecă un zâmbet subtil:

– S-ar putea spune că da, pentru că smirna a fost unul dintre cele trei daruri pentru pruncul Iisus. Obiceiul să oferi daruri de

Crăciun a apărut în amintirea faptului că magii i-au adus daruri pruncului Iisus şi totodată datorită bucuriei de a face daruri a episcopului Nicolaus.

Omul ţinea în mâini trei scrinuri mici. El se apropie cu paşi siguri de cei trei magi, se înclină adânc şi întinse fiecăruia un scrin. Cel primit de Gaspar era plin de bani lucitori de aur. În scrinul lui Baltazar era tămâie, iar în al lui Melchior, smirnă.

– Mergem la Bethleem, spuse Gaspar.

Episcopul Nicolaus râse în barbă:

– Ha, ha, râse tare omul în roşu. Şi trebuie să aveţi câteva daruri micuţe pentru pruncul din iesle. Neapărat, trebuie să aveţi ceva cu voi, nu-i aşa? Hi, hi!

De vreme ce avea în faţă un Moş Crăciun adevărat, Elisabet se repezi spre el ca să-i atingă mantia cea roşie. El se aplecă şi o ridică în braţe. Ea îl trase puţin de barbă să vadă dacă era adevărată, şi chiar era.

– De ce eşti aşa de bun? întrebă ea.

– Ha, ha, râse din nou omul în roşu. Cu cât dăruim mai mult, cu atât primim mai mult înapoi. Şi cu cât mai mult păstrăm pentru noi, cu atât mai săraci devenim. Acesta este nici mai mult, nici mai puţin misterul bucuriei de a dărui. Dar şi misterul sărăciei.

Îngerul Umuriel bătu din palme:

– Bine spus, episcope!

Episcopul Nicolaus continuă:

– Toţi ce-şi adună bogăţii pe pământ vor deveni într-o zi foarte săraci. Dar cei ce-au dăruit tot ce aveau nu vor fi niciodată săraci. Şi pe deasupra, a fost atât de plăcut să-i vezi cum se bucură. Ha, ha! Pentru că cea mai mare bucurie pe pământ este bucuria de a dărui.

– Se prea poate, spuse Elisabet. Mai întâi trebuie să ai ceva, ca să poţi apoi oferi.

Episcopul cel vesel râse de i se zgudui tot corpul. Elisabet simţi că-i vine ameţeală acolo, sus, la el în braţe.

– Nici pomeneală, spuse el după ce se potolise hohotul de râs ce-i acoperise toată faţa. Nu trebuie să ai deloc avere ca să simţi în tine bucuria de a dărui. Uneori ajunge un zâmbet sau un lucru mărunt pe care l-ai făcut singur.

Spunând aceste cuvinte, o aşeză pe Elisabet jos pe mozaicul din faţa bisericii.

Iosua lovi cu toiagul în pământ:

– La Bethleem, la Bethleem!

Şi în vreme ce porniseră deja la drum auziră din nou hohotele episcopului rămas lângă biserică:

– Ha, ha! Hi, hi! Ha, Ha!

Mama îşi ridică ochii de pe hârtioară şi începu şi ea să râdă. Joakim se molipsi şi izbucni şi el în râs, iar tata nu se mai putu abţine nici el. Şi chicotiră un timp cu toţii.

Apoi mama spuse:

– Cred că râsul e la fel ca florile pe câmp.

Nici tata, nici Joakim nu înţeleseră ce voia să spună cu asta. Ea continuă:

– Ambele sunt o parte din splendoarea cerului care s-a revărsat pe pământ. Lucrurile astea se răspândesc foarte uşor.

Înainte ca mama să termine de citit ce scria pe hârtioara cea subţire, tata adusese atlasul istoric. Acolo erau hărţi ale Europei pentru fiecare sută de ani din istorie. Hărţile puteau de aceea să arate ţările prin care treceau pe timpul călătoriei ce se întindea pe o perioadă de două mii de ani. Dacă ai suprapune hărţile istorice una peste alta, ar arăta ca un morman de clătite. Pentru că toţi iubitorii de clătite ştiu că nici o clătită nu e identică una cu alta.

Tata îşi ridică ochii din cartea de clătite:

– Numele se potrivesc cu ceea ce arată harta. Şi apostolul Pavel a făcut într-adevăr popas într-un orăşel numit Mira în drumul lui de la Ierusalim la Roma.

– Poate că Elisabet din fotografie a urmat acelaşi drum ca apostolul Pavel, fu de părere Joakim. Pentru că şi ea a mers la Roma.

– Şi pe deasupra şi ea a avut o cruciuliţă de argint cu o piatră preţioasă roşie, spuse mama. Şi Moş Crăciun avea la fel.

Tata râse. Şi merse în camera de zi să aducă lexiconul. Veni prin vestibul citind:

– Absolut corect, treaba asta cu episcopul din Mira. El a fost cel dintâi Moş Crăciun.

– În mod clar toată povestea asta e plină de corelaţii ciudate. De parcă nişte spiriduşi ar ţopăi de colo până colo prin toate secolele astea.

20 DECEMBRIE

…a căzut deodată ceva din cer…

Duminică, 20 decembrie, Joakim a fost trezit de soneria ceasului deşteptător din dormitorul părinţilor. Era puţin neobişnuit, deoarece ei nu puneau duminica ceasul să sune. Se temeau probabil ca el să se trezească înaintea lor şi să deschidă calendarul misterios fără ei de faţă.

Oricum, în clipa următoare erau şi mama, şi tata în camera lui.

– Să ne apucăm de treabă, spuse tata.

Joakim deschise compartimentul cu numărul douăzeci. Văzură desenul unui bărbat culcat pe câmp care privea o lumină ce cobora strălucind din cer.

– Nu vi se pare că desenul e cam ciudat? întrebă mama.

Tata părea însă nerăbdător.

– Să citim! spuse el.

Se aşezară comod. Astăzi era rândul tatei să despăturească hârtioara subţire şi să citească cu voce tare tot ce scria pe ea cu litere mititele de tot.

Cherubiel

Un convoi străbate Asia Mică. Prin anii 200, ei trec prin Pamfilia şi Cilicia la sud de înalţii munţi Taurus.

Sunt şapte oi, patru păstori, trei magi, trei îngeri din oştirea Domnului şi micuţa Elisabet Hansen din Norvegia. Traversează râuri, livezi şi câmpii. Când trec de văi şi prăpăstii străjuite de stânci, când îşi scăldă picioarele în apă şi nisipul de pe plajă sare în toate părţile, când trec prin oraşe romane ca Atalia, Seleucia şi Tarsus. În Tarsus se opresc şi privesc împrejurimile, iar Efiriel povesteşte că acesta este oraşul natal al apostolului Pavel.

Pe drum, convoiul trece dincolo de mai multe teatre romane, arene de întreceri sportive, porturi, arcuri de triumf şi temple. Din

loc în loc văd câte o construcţie ce seamănă cu o biserică creştină.

Ruta pe care trec e făcută în aşa fel ca ei să nu atragă prea mult atenţia oamenilor. Convoiul se mişcă în peisajul acela mai mult de un secol, dar nu se arată decât în lumina zorilor, înainte ca oamenii să se trezească. Din când în când, însă, înspăimântă de moarte câte un paznic de noapte sau un pescar ce merge cu plasa la pescuit.

De regulă ei gonesc mai departe, în vreme ce pescarul sau paznicul rămâne pe loc încremenit şi se freacă la ochi. Iar îngerul Umuriel le strigă să nu se teamă!

Pentru că nu se întâmplă prea des ca unui om să-i fie dat să vadă pe unul dintre îngerii Domnului şi, atunci când se întâmplă, durează doar o secundă sau două. Din cauza asta e uşor de crezut că a avut vedenii. Mai ales dacă eşti un sărman paznic de noapte care n-a închis ochii toată noaptea.

Convoiul cel misterios ocoleşte golful Alexandreta din Marea Mediterană şi continuă pe coasta ei de est drumul spre Bethleem. Ajung cu toţii la oraşul sirian Antiohia şi se opresc la porţile lui.

– Ne aflăm în anul Domnului 238, spuse îngerul Efiriel. Aici au început călătoriile de misionar ale apostolului Pavel. Trebuie să reţinem că în Antiohia s-a folosit numele de „creştin“ pentru prima dată.

– Dar ucenicii lui Iisus nu erau creştini? vru să ştie Elisabet.

– Şi da, şi nu, răspunse Efiriel. A trecut mult timp până primii creştini au început să se numească aşa şi prima dată s-a întâmplat chiar în oraşul acesta. Înainte, însă, se vorbea despre evrei. Apostolul Pavel era şi el tot evreu, dar în călătoriile sale ca misionar s-a dovedit că şi romanii, şi grecii erau atraşi de învăţăturile lui Iisus. Apostolul Pavel era convins că nu trebuie să fii evreu ca să crezi în Iisus. Şi nici că trebuie să respecţi toate vechile reguli din Legea lui Moise. Pentru că Iisus nu s-a adresat numai evreilor. Învăţătura lui era pentru toţi oamenii.

Magii se apropiară de Efiriel.

– Noi suntem cei trei crai de la Răsărit, spuse Gaspar. Şi regi în Nubia, Saba şi Egriskula. Nici unul dintre noi n-are măcar o picătură de sânge evreiesc în vine. Totuşi, noi suntem printre cei dintâi care-i vom ura pruncului Iisus bun venit pe lume.

Iosua lovi cu toiagul în peretele oraşului:

– La Bethleem, spuse el. La Bethleem!

Convoiul de pelerini se puse în mişcare. Efiriel spuse că se află acum pe drumul spre Damasc, capitala Siriei.

Deodată, Efiriel le strigă să se oprească. Treceau pe un drum roman, printr-un ţinut pustiu din Siria.

– Aici este, spuse Efiriel şi le arătă o floare de mac la marginea drumului.

Îngerul Serafiel încuviinţă şi spuse:

– Da, exact aici este locul acela.

Elisabet nu înţelese mai nimic, iar Efiriel continuă:

– Ceasul arată 235 de la naşterea lui Iisus. Acum 200 de ani aici s-a petrecut o minune care a avut mare însemnătate pentru istoria lumii.

Cei trei magi făcură, pe rând, plecăciuni adânci. Împăratul Augustus îşi înfipse sceptrul în locul pe care îl arătase îngerul ca să-i întărească spusele.

Cei trei păstori încercau să adune mica turmă de oi în jurul sceptrului. Acesta strălucea ca un soare minuscul. Quirinius, care fusese pe vremuri dregător în ţara în care se aflau acum, arătă în zare şi spuse:

– Ce bine e să fii acasă din nou! Acum o sută de ani eram dregător în Siria.

– Scuzaţi-mă că vă întreb direct, spuse Elisabet, dar eu sunt poate singura dintre voi care nu înţelege despre ce vorbiţi. După câte ştiu, Iisus nu s-a născut aici, nu?

Efiriel râse:

– În anul 35 de la naşterea Domnului nostru, Iisus Hristos, un evreu din Tarsus din Asia Mică era pe drum la Damasc. Pe latineşte se numea Paulus, iar pe evreieşte era numit Saul. În tinereţe locuise la Ierusalim şi studiase vechile scripturi ebraice. Acolo se prea poate că l-a întâlnit pe Iisus şi a ascultat spusele lui. Paulus era fariseu şi credea că oamenii trebuie să urmeze poruncile din Legea lui Moise ca să se bucure de îndurarea Domnului. El devenise unul dintre cei mai zeloşi prigonitori ai creştinilor. Din cauza lui mulţi au fost închişi, da, chiar a fost de partea celor ce l-au omorât pe Ştefan cel Sfânt.

– Atunci a fost un mare imbecil! spuse Elisabet.

Efiriel şi ceilalţi încuviinţară cu toţii. Îngerul continuă:

– Într-o zi, pe când era în drum spre Damasc ca să-i persecute pe creştinii de acolo, a avut o trăire mistică. O lumină s-a coborât din cer şi o voce s-a auzit: „Saule, Saule, de ce mă prigoneşti?“ Paulus întrebă cine vorbeşte. Şi răspunsul veni: „Eu sunt Iisus, cel pe care-l prigoneşti. Scoală-te acum şi intră în cetate şi ţi se va

spune ce trebuie să faci“. Paulus şi oamenii care-l însoţeau au rămas încremeniţi. Auziseră cu toţii glasul ce le vorbise, dar de văzut, nu văzuseră decât lumina unui fulger din cer.

Umuriel încuviinţă:

– Adevărat, chiar aşa a fost. Vocea pe care o auziseră nu spusese nici măcar „nu vă temeţi!“

– Aşa că Paulus s-a dus la Damasc şi s-a oprit la comunitatea creştină de acolo. În curând avea să devină unul dintre cei mai mari misionari creştini. Paulus era cetăţean roman, dar vorbea şi greaca, şi aramaica, limba vorbită de Iisus. În plus putea să citească vechile manuscrise în ebraică. În cele patru călătorii de misionar ale sale şi cunoscut ca apostolul Pavel, a povestit despre Iisus în Grecia şi la Roma, în Siria şi în Asia Mică.

În vreme ce vorbea Efiriel, căzu deodată ceva din cer. Se întâmplă atât de repede că Elisabet nici nu apucă să tresară. La început crezu că este vorba de o pasăre care căzuse pentru că uitase să dea din aripi. Apoi descoperi că în faţa ei apăruse încă un înger.

– Nu te teme, spuse îngerul. Numele meu este Cherubiel şi merg cu voi pe ultima bucată de drum spre Bethleem.

Împăratul Augustus ridică sceptrul ce stătuse înfipt pe locul în care apostolul Pavel auzise vocea din cer, păstorii îndemnară oile, iar Iosua strigă:

– La Bethleem, la Bethleem!

Tata lăsă hârtioara să-i cadă din mână.

– De neînţeles, spuse el.

Deschise atlasul în care se vedea cum arăta lumea în anii 200 după Hristos. Şi repetă toate denumirile în vreme ce le arăta pe hartă. De parcă le-ar fi cântat:

– Pamfilia, Cilicia, Atalia, Seleucia, Tarsus şi Antiohia.

Aveau timp destul, pentru că azi era duminică. Începuseră deja pregătirile de Crăciun. Trebuiau spălate rufele şi podelele, făcute prăjiturile şi colorate cu vopsea alimentară prăjiturile de marţipan. Astăzi părinţii erau preocupaţi să caute în atlasul cu hărţi din vechime şi în lexicon, fiindcă voiau să ştie mai mult despre locurile prin care trecuse convoiul de pelerini decât se povestea în calendarul fermecat.

– Mă simt ca o elevă de şcoală, spuse mama şi râse.

Tata începu să răsfoiască şi Biblia. Uneori citea dintr-un capitol din Biblie care se numea Faptele Apostolilor, unde se spunea despre

apostolul Pavel care se aruncase la pământ pe drumul spre Damasc când auzise vocea din cer. Şi de atunci călătorise în lung şi-n lat în ţările din jurul Mediteranei şi dusese vestea despre Iisus.

Lui Joakim i se părea ciudat că tata stătea în balansoarul lor cel verde şi citea din Biblie, pentru că nu făcea asta în mod obişnuit.

O dată, spuse după ce terminase de citit şi lăsase cartea pe genunchi:

– Cartea asta este, de fapt, la fel de ciudată ca şi calendarul nostru misterios.

Mai târziu citi unele dintre versete cu voce tare.

– Uite, aici am găsit, spuse el. „Pe drum, când s-a apropiat de Damasc, deodată a strălucit o lumină din cer în jurul lui. El a căzut la pământ şi a auzit un glas care-i zicea: «Saule, Saule, pentru ce mă prigoneşti?» «Cine eşti Tu, Doamne?» a răspuns el. Şi Domnul a zis: «Eu sunt Iisus, pe care-L prigoneşti. Scoală-te şi intră în cetate şi ţi se va spune ce trebuie să faci». Oamenii care-l însoţeau au rămas încremeniţi; auzeau într-adevăr glasul, dar nu vedeau pe nimeni. Saul s-a sculat de la pământ; şi măcar că ochii îi erau deschişi, nu vedea nimic. L-au luat de mâini şi l-au dus la Damasc. Trei zile n-a văzut şi n-a mâncat, nici n-a băut nimic.“

În timp ce Joakim îşi servea cina sună telefonul. Mama ridică receptorul şi-l dădu tatălui.

– Da, spuse el. Eu sunt… Sunt mulţi ani de-atunci… Nu, înţeleg asta… Da, este o fotografie bună… Absolut sigur… Se vede biserica Sfântul Petru pe fundal… Nici eu nu mi-aş fi pierdut speranţa… nu, nu voiam… Noi doar ce ne-am trezit în braţe cu calendarul ăsta misterios… El a dispărut… nu, eu nu l-am întâlnit niciodată… Şi ei aici spun asta… nas ascuţit, da… Nu, eu nu cred în îngeri… deloc… Ne putem, desigur, gândi că a fost răpită… nu, de unul… Nu ştiu… dar e clar că ne putem gândi şi că trăieşte...Nu e prea sigur că ea îşi aminteşte ceva… avea numai şapte ani… nu de data aceea, nu… Avem un singur băiat… nu, nu mi-aş fi pierdut vreodată speranţa… Imediat, da …Promit… Şi mulţumesc că aţi sunat!

Puse apoi receptorul la loc.

– A fost Johannes? întrebă Joakim.

Tata clătină din cap:

– A fost doamna Hansen, mama lui Elisabet. I-am trimis o copie a fotografiei. Ea a spus că tânăra fată ar putea fi fiica ei care dispăruse acum patruzeci şi cinci de ani. Dar pe atunci avea şase-

şapte ani. Ea a mai născut o fetiţă la puţin timp după aceea. Se numeşte Anna şi…

Tata se opri şi rămase pe gânduri.

– La ce te gândeşti? întrebă mama.

– …seamănă cu fata din faţa bisericii Sfântul Petru.

Înainte ca tata să spună noapte bună în seara aceea, întrebă în vreme ce stătea cu spatele spre Joakim şi privea pe fereastră, afară în întuneric:

– Unde să fie Johannes?

– Este undeva în pustiu, spuse Joakim. Dar n-a venit Crăciunul! Nu încă!

21 DECEMBRIE

…marea semăna cu un platou albastru, de porţelan,
cu margini aurite…

Mai sunt doar patru zile până la Crăciun, iar Johannes încă nu s-a arătat din ziua în care a dispărut din piaţă, cu mult timp în urmă. Tata este sigur că Johannes a confecţionat calendarul şi hârtioarele împăturite dinăuntru ce povestesc despre călătoria cea lungă spre Bethleem.

Johannes s-a născut la Damasc. Oare ce l-a determinat să vină în Norvegia cu mulţi ani în urmă? Nu putea la fel de bine să vândă flori în piaţă la Damasc?

El a întâlnit odată o tânără femeie cu numele Elisabet, poate la Roma, de vreme ce avea o poză de-a ei acolo. Iar dacă Johannes într-adevăr a întâlnit-o, cum de nu ştia dacă se numeşte Elisabet sau Tebasile?

Femeia îi povestise că era o refugiată dintr-un sătuc din apropierea Bethleemului. Dar nu spusese ea şi că se născuse în Norvegia?

Johannes a vizitat-o o dată pe mama acelei fetiţe care a dispărut fără urmă într-o zi de decembrie din 1948. Atunci a întâlnit-o probabil pe Anna, sora cea mică a lui Elisabet.

Să i se fi părut lui Johannes că Anna semăna cu tânăra femeie din faţa bisericii Sfântul Petru?

Oricum ar fi fost, se pune întrebarea de ce omul acela misterios din Siria a început să se intereseze de dispariţia din oraş a acelei copile, care avusese loc cu mulţi ani înainte ca el să ajungă în Norvegia?

Luni, pe 21 decembrie, dimineaţa, tata îl trezi devreme pe Joakim.

– Trebuie să ne grăbim, spuse el. Astăzi trebuie să fiu la lucru devreme, înţelegi? Dar şi povestea asta din calendar e importantă.

Poate mult mai importantă decât serviciul meu.

Joakim se ridică în pat şi deschise calendarul. Aproape că se întrista că se apropie Crăciunul, pentru că atunci se termina şi misterul calendarului.

Astăzi descoperi desenul unui sat, iar în mijlocul lui un lac cu apă limpede. Şi satul, şi munţii nu prea înalţi din jurul lacului păreau scăldaţi în aur.

Joakim despături hârtia subţire ce căzu din calendar când îl deschise şi citi cu voce tare.

Evangheliel

Într-o dimineaţă, în zori, pe la sfârşitul anilor 100 după Hristos, un convoi intră în mare viteză în Damasc pe malul râului Barada. Acum numără şapte oi, patru păstori, trei magi, patru îngeri din oştirea Domnului, dregătorul Quirinius, împăratul Augustus şi Elisabet.

Trec în goană pe lângă doi soldaţi ce stau de strajă la poarta dinspre răsărit şi o iau pe un drum drept ce traversează oraşul.

Soldaţii se întorc buimăciţi unul spre altul:

– Ce-a fost asta?

– A fost un vârtej de vânt dinspre miazănoapte.

– N-au fost numai vânt şi nisip. Cred că am văzut şi nişte oameni.

Cei doi soldaţi îşi amintesc o întâmplare veche de câţiva ani, care avusese loc la poarta dinspre apus a oraşului. Atunci un grup de soldaţi fuseseră trântiţi la pământ de un convoi ce trecuse ca o vijelie de-a lungul străzii principale şi ieşise prin poarta de la apus a oraşului. Erau şi oameni, şi animale, iar unul dintre soldaţi era sigur că văzuse şi nişte îngeri.

Pentru că Elisabet, Efiriel şi ceilalţi trecuseră în goană şi îmbrânciseră câţiva soldaţi romani. Soldaţii căzuseră la pământ, se ridicaseră buimăciţi şi căscaseră gura după ei. În curând, convoiul era însă la mulţi ani şi la multe mile depărtare.

Într-o după-amiază târziu, într-o zi pe la mijlocul anilor 100, ajunseră jos la lacul Tiberiadei, în Galilea. Se opriră în faţa unui sătuc şi priviră apa limpede.

Munţii nu prea înalţi îl înconjurau ca o cunună şi lui Elisabet îi păru lacul, în lumina apusului, ca un platou albastru, de porţelan, cu margini aurite.

În sat casele erau joase şi aveau un mic grajd într-una din părţi în care erau adăpostite vitele. Printre case treceau măgari cu poveri grele conduşi de bărbaţi îmbrăcaţi cu tunici lungi şi mantale. Femei în haine largi purtau urcioare pe cap.

– Ne aflăm la Capernaum, un loc pe drumul de caravane între Damasc şi Egipt, explică Efiriel. Aici şi-a găsit Iisus primii ucenici. Unul dintre ei a fost un vameş, Matei, deoarece Capernaum era un punct de graniţă important. Ceilalţi erau fraţii Simon Petru şi Andrei, care erau pescari. „Veniţi cu mine", a spus Iisus. „Pentru că vreau să vă fac pescari de oameni."

– El i-a ajutat şi să prindă peşte de-adevărat, se grăbi Umuriel să adauge. Aşa e!

Efiriel încuviinţă:

– Odată, când Iisus venise la ţărmul mării ca să vorbească unei mari mulţimi, văzu două bărci trase la mal. Una dintre ele era a lui Simon Petru. Iisus se urcă în barca lui Petru şi-i ceru s-o împingă de la mal. Se aşeză apoi în barcă şi vorbi mulţimii de acolo. Era bine pentru că acum puteau toţi oamenii care-l ascultau să-l şi vadă. Când a terminat de vorbit, îi ceru lui Simon Petru să meargă în larg şi să arunce năvodul acolo. Atunci Petru spuse că a aruncat năvodul toată noaptea fără să prindă măcar un peşte. Totuşi, ascultă porunca lui Iisus şi de data asta prinse atât de mult peşte că năvodul aproape era gata să se rupă.

– Altă dată erau în larg pe mare, turui Umuriel. Deodată a început o furtună puternică şi ucenicii s-au înspăimântat grozav că se vor îneca, în timp ce Iisus dormea liniştit. Până la urmă Iisus a poruncit furtunii să se oprească ca să-i liniştească pe ucenici.

– A vrut să le arate ce mică era credinţa lor, explică Efiriel.

Umuriel încuviinţă stăruitor:

– Aşa este! Altă dată ucenicii se aflau singuri pe mare. Şi Iisus a venit la ei, pentru că putea merge pe apă. Când au văzut cum mergea pe apă, s-au înspăimântat de moarte pentru că au crezut că era o stafie. Iar Simon Petru, când a văzut că era Iisus, a vrut să arate cât e de curajos şi a pornit pe apă în întâmpinarea lui Iisus. Un scurt moment a mers bine, dar în curând îl cuprinse teama de valuri şi începu să se scufunde. A strigat disperat la Iisus şi s-a rugat să-l salveze.

Iosua lovi cu toiagul într-o grămadă de pietre:

– La Bethleem! La Bethleem!

Şi porniră cu toţii în goană pe malul lacului Tiberiadei. După câteva clipe însă, Efiriel le strigă să se oprească. Apoi le arătă o scobitură în stâncă:

– Acolo sus Iisus a ţinut celebra lui Predică de pe munte. Cele mai importante învăţături ale sale le-a predicat de aici.

– Care erau acelea? întrebă Elisabet.

Îngeraşul Umuriel flutură din aripi, se ridică o jumătate de metru de la pământ şi spuse:

– Tatăl nostru, care eşti în ceruri! Sfinţească-se Numele Tău; vie Împărăţia Ta; Facă-se voia Ta, precum în cer, aşa şi pe pământ…

Efiriel îl întrerupse:

– Da, el îi învăţa să se roage. Dar înainte de toate învăţătura lui propovăduia ca oamenii să fie buni unii cu alţii. Voia însă să arate şi că nici un om nu este desăvârşit în credinţa pentru Dumnezeu.

– Fericiţi sunt cei milostivi… spuse Umuriel. Ci oricui te loveşte pe obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt… iubiţi-i pe vrăjmaşii voştri şi binecuvântaţi-i pe cei ce vă blestemă…

Tot ce voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi la fel …

– Mulţumesc, ajunge! întrerupse Efiriel. Ştim că ştii totul pe dinafară. Asta ar mai fi lipsit, ca unul dintre îngerii Domnului să nu ştie lucrurile astea.

Cei trei magi tuşiră uşor. Era clar că voiau să spună ceva. Gaspar şi Baltazar priviră spre Melchior şi-i lăsară lui cuvântul:

– Nu-i de ajuns să toceşti regulile astea şi să le ştii pe dinafară. Important este şi să le urmezi. Iar cel mai important este să faci ceva pentru cei care sunt la nevoie, cei bolnavi şi săraci şi cei care au fost nevoiţi să fugă din casele lor. Acesta este mesajul Crăciunului.

– La Bethleem! încercă Iosua să-i pună din nou în mişcare. La Bethleem!

De abia se puseseră în mişcare, când Efiriel se întoarse spre Elisabet şi povesti că acum treceau prin locul în care Iisus săturase doar cu câţiva peşti şi nişte pâine cinci mii de oameni.

– AŞA ESTE! strigă Umuriel. Iisus a vrut ca oamenii să împartă unii cu alţii puţinul pe care-l au. Dacă vor învăţa să împartă unii cu alţii, nimeni nu va răbda de foame şi nimeni nu va fi sărac. Şi nici bogat nu va fi nimeni. Dar e mult mai bine dacă nu vor exista oameni flămânzi şi săraci, decât dacă există unii, puţini, foarte bogaţi.

Când ajunseră în Galilea, au lăsat în urmă lacul Tiberiadei şi trecură printre nişte dealuri. În faţa unei văi roditoare cu mulţi palmieri şi pomi fructiferi era un alt sătuc. Efiriel le strigă să se oprească:

– Ceasul de înger arată că au trecut 107 ani de la naşterea Mântuitorului. Locul se numeşte Nazaret. Aici a crescut Iisus ca fiu al dulgherului Iosif. Şi tot aici unul dintre îngerii Domnului i s-a arătat Mariei în vis şi i-a spus că va purta un fiu în pântece.

Nu termină de vorbit când din cer se coborî ceva. Şi în clipa următoare încă un înger stătea faţă în faţă cu convoiul de pelerini. Într-o mână ţinea o trâmbiţă. Îngerul sună din ea o singură dată şi spuse:

– Sunt îngerul Evangheliel şi vă aduc cu bucurie o veste mare. Peste puţin timp se va naşte pruncul Iisus.

Umuriel începu să zboare în jurul lui Elisabet:

– El este unul de-ai noştri şi va merge cu noi ultima bucată de drum spre Bethleem.

Toate astea îi amintiră lui Elisabet de cuvintele unui vechi cântecel de Crăciun:

– „Îngerii din cer coboară“, cântă ea cu cea mai frumoasă voce cu putinţă.

Cei trei magi bătură din palme pentru că ea cântase aşa de frumos. Se ruşină puţin. Şi ca să scape de privirile lor, spuse:

– Înţeleg că ne apropiem de Bethleem, acum că sunt aşa mulţi îngeri aici.

Iosua lovi încetişor o oaie.

– La Bethleem! La Bethleem!

Mai erau doar o sută de ani până vor ajunge în cetatea lui David.

Tata stătea dus pe gânduri în timp ce Joakim citea sfârşitul povestirii pe hârtia cea subţire.

– Lucrurile încep să se limpezească, spuse el.

Mama se răsuci mirată spre el.

– Te gândeşti că au ajuns aproape în Ţara Sfântă?

El clătină din cap:

– Quirinius a spus ceva ieri când se apropiau de Damasc. „Ce bine e să fii din nou acasă!“, a spus el. Era desigur din cauză că dregătorul din Siria locuise poate, odată, la Damasc. Parcă aş auzi vocea lui Johannes: „Ce bine e să fii din nou acasă!“

– Crezi că Johannes a confecţionat calendarul magic şi că el este într-adevăr din Damasc? întrebă mama.

Tata încuviinţă:

– Cine este atunci Quirinius din povestea asta ciudată? El i-a dat lui Elisabet un calendar cu desenul fetei blonde. Şi apoi s-a introdus pe el însuşi în poveste alături de tânăra doamnă pe care a întâlnit-o la Roma. A introdus aceste personaje în mijlocul povestirii, pentru că despre Quirinius şi calendarul magic se povesteşte abia în capitolele 12 şi 13. Quirinius a spus mereu „dixi“ când avea ceva pe inimă. Aceasta înseamnă „am zis“ şi iar aud vocea lui Johannes. El „a zis“ şi spusele lui le-a cuprins în acest calendar misterios.

– Şi eu cred acelaşi lucru, spuse mama.

– Şi azi a apărut o informaţie interesantă, continuă tata.

– Care? întrebară mama şi Joakim aproape într-un glas.

– Bătrânul vânzător de flori a descris multe cetăţi şi locuri în această lungă expediţie spre Bethleem. Dar azi descrierea este ceva mai amănunţită. El scrie despre „un drum drept ce traversează“ Damascul de la poarta din vest spre cea din est. Numai cineva din partea locului poate scrie asta.

– Poate ai dreptate, spuse mama. Dar nu crezi că şi el a auzit despre vechea istorie cu soldaţii care au fost trântiţi la pământ de un convoi de îngeri?

Tata pufni.

– Prostii!

Totuşi mai spuse:

– Nimic nu este însă exclus. Numai dacă am putea să dăm din nou de el!

Joakim se gândea la cu totul altceva. Se uita la hârtioara subţire pe care-o citise, puse degetul pe o frază şi spuse:

– Magul a spus că este important să-i ajuţi pe cei care sunt nevoiţi să-şi părăsească casele. Ce credeţi că a vrut să spună cu asta?

Tata medită puţin:

– S-a gândit la refugiaţi şi lucruri de felul ăsta.

– Exact! spuse Joakim. Şi eu tot aşa cred.

Mama şi tata se uitară unul la altul.

– Adică? întrebă mama.

– M-am gândit că asta poate avea o legătură cu femeia din fotografie. Şi ea era o refugiată. Pe deasupra, era şi iubita lui.

Tata se ridică. Lovi puternic palmele una de alta şi spuse:

– Să ne grăbim acum! Trebuie să plec peste zece minute.

Înainte ca Joakim să se culce în seara aceea, se jucă în gând cu literele. Se gândi la Johannes care o întâlnise pe Elisabet la Roma şi că Roma devenea un cuvânt ce însemna iubire dacă îl citeai pe dos.

În fine, scrise cu litere magice în micul lui carnet de notiţe:

I se păru apoi că figura semăna cu o uşă, sau poate cu o uşă care era înăuntrul altei uşi. Dar ce să fie dincolo de uşa aceea?

22 DECEMBRIE

…se hrănea cu lăcuste şi miere sălbatică …

Joakim se trezi foarte devreme pe 22 decembrie. Mai erau trei zile până la Crăciun şi doar trei uşiţe de deschis în calendarul misterios.

Va apărea, oare, Johannes în oraş înainte de Ajunul Crăciunului? Nu-i promisese lui Joakim că va veni înapoi? Ce-o fi vrut să zică atunci când a spus că se află în pustiu?

Lui Joakim îi trecu prin cap un gând, pe care el însuşi îl consideră destul de isteţ. Librarul spusese că nimeni nu ştia de unde aducea florarul florile pe care le vindea în piaţă. Poate că se ducea din când în când în vreo oază în deşert şi culegea flori de-acolo?

Acum era miezul iernii. O perioadă în care nu prea aveai de unde culege flori, totuşi. Dar dacă pustiul ăsta nu era prea departe, da, poate într-o ţară în care era vară tot anul. Nu era Johannes de fel dintr-o astfel de ţară?

Şi încă ceva: Elisabet sărise deodată – hop! – din iarnă în vară. Asta o mirase foarte mult, dar şi ea culesese flori în miezul iernii.

Joakim era curios să ştie ce îi va fi dat să afle când va deschide ultimele compartimente ale calendarului. Nu îndrăznea să deschidă înainte ca părinţii să vină la el, oricum nu acum când mai rămăseseră doar trei uşiţe. Şi iată-i, pe amândoi. Tata părea chiar un pic emoţionat:

– Noi… în fine, hai să deschidem!

Joakim deschise uşiţa şi văzu desenul unui bărbat care stătea până la brâu în apă. Pieptul îi era acoperit de nişte straie zdrenţuite.

Mama despături hârtioara şi citi.

Stăpânul casei de popas

O sfântă adunătură trece în goana mare prin Samaria. Suntem la începutul anilor 100 de la naşterea pruncului Iisus. În faţa

convoiului zboară îngeraşul Umuriel. Apoi vin şapte sfinte oi cu păstorii Iosua, Iacob, Isac şi Daniel. După ei vin magii Gaspar, Baltazar şi Melchior, urmaţi de dregătorul Quirinius şi de împăratul Augustus. Împăratul ţine într-o mână un sceptru sclipitor ridicat spre cerul albastru şi sub braţ cartea de înscriere. La urmă vin Elisabet şi îngerii Efiriel, Serafiel, Cherubiel şi Evangheliel. Merg cu toţii la Bethleem, la Bethleem!

La ivirea zorilor într-una din zilele anului 91, se opresc pe malul râului Iordan care izvorăşte din lacul Tiberiadei şi se varsă în Marea Moartă.

– Aici este! strigă Efiriel.

Îngerul Serafiel continuă:

– Aici, în pustie, l-a botezat Ioan Botezătorul pe Iisus. Ioan era îmbrăcat în straie din păr de cămilă şi era încins cu un brâu de piele. Se hrănea cu lăcuste şi cu miere sălbatică.

– Ştiu asta, spuse Umuriel. Pentru că Ioan a spus: „Cât despre mine, eu vă botez cu apă; dar vine Acela care este mai puternic decât mine, şi căruia eu nu sunt vrednic să-i dezleg cureaua încălţămintelor. El vă va boteza cu Duhul Sfânt". Şi Iisus a venit şi s-a lăsat botezat în apa Iordanului. Eu însumi stăteam sus deasupra norilor şi băteam din palme. Eram şi emoţionat puţin pentru că era un moment de seamă.

– A fost atunci când un porumbel alb s-a coborât din cer? vru să ştie Elisabet care mai auzise odată ceva asemănător.

Umuriel flutură din aripi şi încuviinţă:

– Da, atunci a fost!

– La Bethleem, spuse Iosua. La Bethleem!

Ei porniră din nou la drum şi trecură în curând de un mare oraş. În goană Efiriel le spuse că oraşul se numea Ierichon şi poate că acesta era cel mai vechi oraş din lume.

Se grăbiră s-o ia pe vechiul drum dintre Ierichon şi Ierusalim. Pe drumul acesta îl ajutase samariteanul cel bun pe un om sărman prădat de tâlhari.

Ajunseră ca o vijelie la Ierusalim. Mai întâi se urcară pe Muntele Măslinilor. Priviră apoi spre Ghetsimani unde Iisus a fost prins de către evrei şi ucenicii lui au adormit când el le-a cerut să se roage pentru el.

Aruncară o privire peste Ierusalim, iar Elisabet nu văzu decât ruine şi clădiri dărăpănate.

Aceasta să fi fost capitala evreilor?

Efiriel explică:

– Ceasul de înger arată anul 71 după Hristos. Acum exact un an, romanii au intrat în Ierusalim şi l-au făcut una cu pământul pentru că poporul s-a răsculat împotriva puterii colonizatoare romane. Astăzi eterna capitală arată mai degrabă ca un urcior făcut ţăndări.

– Împăratul Titus a făcut asta, spuse Umuriel. Adică, nu el singur. Titus şi zece mii de soldaţi.

Efiriel continuă:

– Au distrus şi templul. N-a mai rămas din el decât peretele dinspre apus. Acesta s-a numit de atunci încoace Zidul Plângerii. Iar de atunci evreii au început să se răspândească în toată lumea.

– Asta e o mare prostie, aproape că îmi vine să plâng când mă gândesc, suspină Umuriel. Spunem mereu „pacea să fie cu voi" şi „pace pe pământ". Dar oamenii nu pricep că nu trebuie să se lupte unii cu alţii. Nici chiar când ştiu bine că Iisus a spus când a fost prins de ostaşi că cei ce trag sabia, de sabie vor muri.

Efiriel încuviinţă:

– Cei ce sărbătoresc Crăciunul trebuie să ţină minte asta pentru că mesajul Crăciunului este un mesaj de pace.

– Asta cântăm noi în fiecare noapte de Crăciun, continuă Umuriel. „Slăvit fie Dumnezeu în cer şi pace fie pe pământ!" Dar oamenii nu vor să audă cântecul ăsta! Aproape că nici nu-mi mai vine să-l cânt, zău aşa!

Iosua bătu cu toiagul în Muntele Măslinilor şi strigă:

– La Bethleem, la Bethleem!

Străbătură oraşul. Printre ruine erau oameni puţini. O femeie arunca priviri printre clădirile dărăpănate de parcă ar fi căutat ceva ce pierduse.

Convoiul trecu de ruine, ieşi prin poarta de la răsărit şi se îndreptă spre Bethleem. Mai erau doar câţiva kilometri până la cetatea lui David.

La un moment dat dădură cu ochii de un om cu un măgar. Când văzu convoiul ce se apropia, privi în sus şi flutură braţele.

– Nu te teme! Nu te teme! strigă Umuriel de departe.

Dar omul nu era nici pe departe înspăimântat.

– Atunci e unul de-ai noştri, spuse Efiriel.

Omul cu măgarul veni spre ei. Îi întinse mâna lui Elisabet:

– Eu sunt stăpânul casei de popas din ţinutul acesta. Eu sunt acela care le va spune lui Iosif şi Mariei că nu mai este loc pentru

ei în casă. Tot eu le voi da voie să se adăpostească în iesle peste noapte.

După ce spuse astea, o ridică pe Elisabet pe măgar.

– Eşti cu siguranţă obosită după această lungă călătorie, mai spuse el.

Elisabet clătină din cap:

– Am alergat prin toată Europa şi prin toată istoria. La fel de repede de parcă ai coborî fugind pe o scară rulantă în mişcare.

Omul o privi nedumerit.

– Ai spus „scară rulantă"?

Elisabet încuviinţă.

– Scară rulantă?!? spuse omul din nou. Un cuvânt hazliu. Scară rulantă ...

Iosua lovi pământul cu toiagul:

– La Bethleem, la Bethleem!

Mama puse deoparte hârtioara subţire şi îi privi cu o mină solemnă. Înclină puţin capul şi tata spuse:

– „Acolo, în pustie, Iisus a fost botezat de Ioan Botezătorul."

– Ştiu asta, spuse Joakim, la fel cum spusese îngerul Umuriel din calendarul misterios.

Continuă apoi cu mişcări largi din mâini:

– Vânzătorul de flori Johannes este şi el undeva în pustiu. Pe deasupra, şi el a vărsat apă pe capul său şi al librarului. AŞA ESTE!

– Da, nu-i deloc întâmplător, spuse tata. Şi noi nici nu ne-am gândit la numele lui, pentru că numele Johannes este de fapt Ioan!

– Apa e necesară şi oamenilor, şi florilor, continuă Joakim. În calendarul misterios se spune că strălucirea florilor pe câmp este un pic din splendoarea cerului care s-a revărsat pe pământ. Cu siguranţă că era multă splendoare cerească şi în apa Iordanului.

Tata nu era, se pare, de părere că spusele astea erau foarte importante, pentru că se ridică să aducă din camera de zi Biblia din care citea duminica. Se întoarse şi o răsfoi, după care citi:

„Iată glasul celui ce strigă în pustie:
Pregătiţi calea Domnului,
Neteziţi-I cărările.
Orice vale să fie înălţată,
Orice munte şi deal să fie plecate.
Coastele să se prefacă în câmpii
Şi strâmtorile în vâlcele!

Atunci se va descoperi slava Domnului!“

– Poetic, spuse mama.

– Cred că este într-un fel ceea ce încearcă să povestească şi calendarul misterios, continuă tata. Convoiul de pelerini a trecut de munţi şi văi. Ei au mers spre Bethleem, dar au înţeles şi cum s-au răspândit în lume istorisirile despre Iisus.

– E posibil, spuse mama. Dar nu voi fi mulţumită până ce nu vom dezlega misterul celor trei Elisabet.

Era timpul să plece la lucru şi la şcoală. Joakim mergea la ceremonia de Crăciun în sala de teatru. Clasa lui prezenta o piesă de teatru pentru colegii din alte clase. Joakim primise rolul unui păstor pe câmp.

Pe drumul înapoi spre casă se gândi că toate personajele ce se aflau în lunga călătorie din calendarul misterios erau de fapt şi în piesa de teatru.

Când tocmai se pregătea să se încuie în casă, descoperi după uşă o scrisoare. O luă şi citi pe plic.

Acolo scria „Pentru Joakim“!

Încuie uşa grăbit şi se aşeză pe un taburet în hol. Deschise scrisoarea şi citi pe o hârtie subţire:

Dragă Joakim. Mă autoinvit la voi la o ceaşcă de cafea şi o prăjiturică în seara dinaintea Ajunului Crăciunului, la ora 19.00. Sper că toată familia va fi de faţă. Salutări, Johannes.

Mama sosi acasă în curând, dar Joakim voia să-l aştepte şi pe tata. Aşteptă apoi până ce se aşezară să servească cina, exact ca în ziua aceea în care librarul venise să aducă permisul de conducere.

– Astăzi am primit o scrisoare, începu el.

Se luptă puţin să-şi ascundă un zâmbet.

– Prea bine, spuse tata care nu părea interesat de asta.

– E de la Johannes.

– Poftim?!

Aproape că i se oprise mâncarea în gât. Se ridică şi întinse mâna:

– Pot s-o văd?

Se părea că a uitat că nu trebuie să citeşti scrisorile altora.

Joakim se repezi în camera lui şi aduse scrisoarea. I-o dădu tatei şi acesta citi cu voce tare pentru mama:

„Dragă Joakim. Mă autoinvit la voi la o ceaşcă de cafea şi o prăjiturică în seara dinaintea Ajunului Crăciunului, la ora 19.00.

Sper că toată familia va fi de faţă. Salutări, Johannes.“

Mama rămase cu gura căscată:

– Adică mâine la ora şapte. Trebuie să stăm acasă.

Tata zâmbi până la urechi:

– Şi „la o prăjiturică“. Dar bine, omule, îţi dăm tot ce-avem, chiar şi toată prăjitura de Crăciun. Pentru că, în sfârşit, a venit Crăciunul!

23 DECEMBRIE

…era ca şi cum toţi repetau ceva ce trebuiau să ştie pe dinafară …

A venit Crăciunul! se gândi Joakim când se trezi în dimineaţa aceea. Îl mâncau degetele de nerăbdare să deschidă calendarul. Dar nu îndrăznea s-o facă înainte ca părinţii să se fi trezit şi ei.

Nu peste mult timp intrară şi părinţii în camera lui. Tata spuse că are liber de la lucru.

– Pentru că vine Crăciunul, spuse el.

Joakim deschise penultima uşiţă a calendarului. Era desenul unui bărbat alături de un măgăruş. Pe el şedea o femeie înveşmântată în roşu.

Din calendar căzuse o hârtioară împăturită. Tata o despături şi citi ce scria pe foaia subţire. Joakim observă că îi tremurau mâinile.

Iosif şi Maria

O sfântă adunătură este în drum spre Bethleem. Convoiul de pelerini vine şerpuind dinspre ţările lungi şi înguste ale Nordului cel rece, din Europa, până în fierbintea Iudee, care este ea însăşi punctul de întâlnire între Europa, Asia şi Africa. Ei fac şi drumul invers dintr-un viitor îndepărtat spre începutul erei noastre.

Sunt şapte sfinte oi, patru păstori, trei magi, cinci îngeri din oştirea Domnului, împăratul Augustus, dregătorul Quirinius, stăpânul casei de popas şi Elisabet pe care au aşezat-o pe spinarea unui măgăruş, acum când mai aveau doar o mică bucată de drum până la cetatea lui David.

Se mişcau din ce în ce mai încet. De la o vreme mergeau agale. Efiriel spuse că ceasul de înger s-a oprit la anul 0. Arătă apoi un oraş în depărtare şi spuse că era Bethleem.

Împăratul Augustus se opri brusc şi înfipse sceptrul sub un măslin. Se îndreptă de spate, deschise cartea pe care o ţinea sub

braţ şi spuse cu voce puternică:

– A venit timpul!

Toţi se opriră şi împăratul continuă pe un ton solemn:

– Vă poruncesc să vă înscrieţi aici cu toţii.

Avea un cărbune în mână şi-l întinse la fiecare dintre pelerini pe rând. Şi toţi îşi scriseră numele în cartea cea mare. Chiar şi îngerii. Doar oile scăpară de asta pentru că nu numai că nu ştiau să scrie, dar şi pentru că nimeni nu le dăduse vreun nume.

Elisabet a fost ultima care s-a înscris. Ea citi cu voce tare celelalte nume înainte de a şi-l scrie pe-al ei:

1. întâiul păstor: Iosua
2. al doilea păstor: Iacob
3. al treilea păstor: Isac
4. al patrulea păstor: Daniel

1. întâiul mag: Gaspar
2. al doilea mag: Baltazar
3. al treilea mag: Melchior

1. întâiul înger: Efiriel
2. al doilea înger: Umuriel
3. al treilea înger: Serafiel
4. al patrulea înger: Cherubiel
5. al cincilea înger: Evangheliel

Quirinius, dregător în Siria

Augustus, împărat al Imperiului Roman

Stăpânul casei de popas

Elisabet îşi trecu numele astfel:

1. întâiul pelerin: Elisabet

Apoi îi veni o idee trăsnită. Cu toate că oile nu puteau să scrie şi nici nu primiseră vreun nume, trebuiau după părerea ei să fie înscrise. Aşa că scrise:

1. întâia oaie
2. a doua oaie
3. a treia oaie
4. a patra oaie
5. a cincea oaie

6. a şasea oaie

7. a şaptea oaie

Privi apoi în sus la împăratul Augustus. Se temea că el se va supăra că ea îşi permisese să se joace în cartea lui de înscriere. Dar el închise cartea fără să-i arunce măcar o privire.

Elisabet socoti că erau 23 de pelerini care erau trecuţi în carte împreună cu ea şi cu oile. Erau la fel de mulţi cât într-o clasă la şcoală.

După înscriere, pelerinii deveniră ceva mai solemni decât fuseseră în Skåne şi Hameln, în Veneţia şi Constantinopole, în Smirna şi Damasc.

Efiriel spuse:

– „Iosif s-a suit şi el din Galileea, din cetatea Nazaret, ca să se ducă în Iudeea, în cetatea lui David, numită Bethleem, pentru că era din casa şi din seminţia lui David, să se înscrie împreună cu Maria, logodnica lui care era însărcinată.“

Convoiul de pelerini se puse în mişcare. Nu trecu mult timp şi Efiriel le ceru din nou să se oprească. Arătă spre drum. Acolo mergea un bărbat tânăr pe lângă un măgar pe care stătea o femeie în straie roşii. În spatele lor se întindea Bethleemul pe un teren în terase, cu multe păşuni pe care iarba aproape dispăruse păscută de nenumăratele oi.

– Ei sunt Iosif şi Maria, spuse Efiriel. Pentru că timpul a venit acum. Ca un fruct care s-a copt.

Stăpânul casei de popas avea o mină preocupată.

– Trebuie să mă grăbesc să le-o iau înainte, spuse el.

O luă apoi la goană peste păşune. În timp ce alerga, murmura ca pentru sine:

– Nu, îmi pare rău… este plin… toate locurile sunt ocupate. Dar puteţi să trageţi peste noapte în iesle …

Şi restul convoiul era străbătut de o oarecare nervozitate. De parcă toţi repetau în gând ceva ce trebuiau să ştie pe dinafară.

Umuriel se ridică câţiva metri în aer, flutură din aripi şi spuse:

– „Nu vă temeţi: căci vă aduc o veste bună care va fi o mare bucurie pentru tot norodul. Astăzi, în cetatea lui David, vi s-a născut un Mântuitor care este Hristos, Domnul. Iată semnul după care-l veţi cunoaşte: veţi găsi un prunc înfăşat în scutece şi culcat într-o iesle“.

Efiriel clătină din cap în semn de încuviinţare şi Umuriel strigă:

– Minunat!

Îngerul Evangheliel sună din trâmbiţă şi cei cinci îngeri spuseră în cor:

– „Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte, şi pace pe pământ între oamenii plăcuţi Lui“.

Oile începuseră deodată să behăie. De parcă şi ele începuseră să repete ceva ce trebuiau să ştie pe dinafară.

Păstorul Iosua se întoarse spre ceilalţi păstori:

– „Haideţi să mergem până la Bethleem şi să vedem ce ni s-a spus şi ce ne-a făcut cunoscut Domnul“.

În fine, magii luară şi ei cuvântul:

– „Unde este împăratul de curând născut al Iudeilor? Fiindcă i-am văzut steaua în Răsărit şi am venit să ne închinăm Lui“.

Îngenuncheară şi scoaseră la iveală darurile: aur, tămâie şi smirnă.

Îngerul Efiriel încuviinţă mulţumit:

– Cred că suntem pregătiţi.

Iosua atinse uşurel cu toiagul blana unei oi şi şopti:

– La Beetleeheem! La Beetleeheem!

Tata rămase cu hârtioara subţire în mână multă vreme înainte ca vreunul dintre ei să rupă tăcerea.

El citise că o oarecare nervozitate se răspândise printre pelerini în timp ce se apropiau de ieslea din Bethleem. Acelaşi lucru se întâmplă şi în cămăruţa lui Joakim.

– Calendarul acesta de advent este unic în întreaga lume, spuse tata. Şi tocmai noi l-am primit.

Mama încuviinţă:

– Şi cea dintâi noapte de Crăciun a fost unică. Noaptea aceea a adus Crăciunul în lumea întreagă.

– Pentru că splendoarea cerului se răspândeşte atât de uşor, spuse Joakim. Cred că e aproape molipsitor.

Mai erau multe de pus la punct până la Crăciun. Peste zi, ei se opriră din ce în ce mai des şi vorbiră despre vizita lui Johannes pe care de-abia îl aşteptau în seara aceea.

Obiceiul era ca mama şi tata să împodobească bradul de Crăciun, seara după ce Joakim mergea la culcare. Acum, însă, se deciseră să-l împodobească înainte de venirea lui Johannes. Să fie totul pregătit de Crăciun.

Veni şi după-amiaza. Mama aranjase frumos masa unde vor servi cafeaua şi, exact cum spusese tata, adusese tot ce aveau mai bun de mâncare, inclusiv prăjitura de Crăciun.

La ora şapte fix se auzi soneria de la intrare.

– Joakim, tu trebuie să deschizi, spuse mama. Tu ai primit calendarul de advent şi tot tu ai primit scrisoarea de la el că vrea să vină în vizită.

Joakim se repezi la uşă. Pe treapta de jos stătea bătrânul vânzător de flori. Zâmbea larg. În braţe ţinea un buchet mare de trandafiri.

– Poftiţi, intraţi! spuse Joakim.

Părinţii veniseră şi ei. Johannes îi întinse mamei buchetul de flori.

– Mulţumesc mult, spuse ea. Şi mulţumesc şi pentru minunatul calendar de advent.

Johannes îl mângâie pe cap pe Joakim şi spuse modest:

– Cred că eu sunt cel care trebuie să mulţumească.

Se aşezară la masă, serviră cafeaua, apoi Johannes începu să povestească:

– M-am născut la Damasc şi am crescut într-o familie de creştini. Unii spun că neamul meu are rădăcini departe în timp, de fapt în prima comunitate creştină din Siria.

– Oh, da? spuse tata şi bătrânul continuă:

– Eram un puştan când am găsit într-o zi un urcior foarte vechi cu nişte pergamente aproape făcute ferfeniţă. Părinţii mei au fost suficient de înţelepţi şi au predat vasul la muzeu. Acolo au descoperit că era foarte, foarte vechi şi la fel erau şi manuscrisele din el.

Tata deveni nerăbdător:

– Ce scria pe ele?

– Erau diferite rapoarte scrise de legionari romani. Acolo se povestea printre altele despre o întâmplare ce se petrecuse în Damasc pe la sfârşitul anilor 100 după Hristos. Se spunea că în anul 175 un convoi ieşise în mare goană prin poarta oraşului de la apus. Câţiva ani mai târziu, altul *intrase* ca o vijelie în oraş, de data asta însă pe poarta de la răsărit. În ambele convoaie se povesteşte că erau şi nişte îngeri.

Mama şi Joakim încuviinţară pentru că îşi aminteau că citiseră ceva asemănător în calendarul misterios.

– Există o mulţime de astfel de legende şi mituri din timpurile vechi, continuă Johannes. Dar pe mine m-a surprins că acel convoi ieşise din oraş *înainte* să fi intrat în oraş. Asta însemna ca ei să fi alergat înapoi în timp, ceea ce e imposibil, nu-i aşa?

– Absolut imposibil, da, spuse tata. Şi îi făcu lui Johannes semn să continue.

– În felul ăsta s-a trezit interesul meu pentru legende şi cântece. Am început să citesc cărţile vechi şi eram interesat în special de istorisirile oamenilor care afirmau că au văzut îngeri. Într-un final aveam o bogată colecţie de astfel de povestiri deopotrivă de pe continentul meu, cât şi din alte multe ţări din Europa. După câţiva ani am călătorit la Roma ca să studiez nemaipomenitele comori, ascunse în cărţile adunate acolo.

– Şi acolo aţi întâlnit-o pe Elisabet? întrebă Joakim.

Johannes răspunse:

– Aşteaptă puţin! M-am oprit la câteva dintre aceste istorisiri despre îngeri pentru că mi s-a părut că au ceva în comun. Erau din locuri foarte diferite ca de pildă Hanovra şi Copenhaga, Basel şi Veneţia, valea Aostei din nordul Italiei şi valea Axios din Macedonia. Erau însă şi din timpuri diferite. Cea mai veche era din Capernaum, în Galileea, şi ultima era din Norvegia, pe un drum de ţară în afara oraşului Halden, şi destul de târziu, prin 1916.

– Maşina de epocă! spuse Joakim.

– Evident, astăzi există extrem de puţini oameni care mai cred în istoriile astea. Toate povestirile pe care le-am strâns spuneau în plus că vedenia fetiţei şi a îngerului nu durase decât o secundă, sau două. După ce am asemănat povestirile de la Halden, Hanovra şi Hameln cu povestirile de la Aosta, Axios şi Capernaum, da, abia atunci mi-am dat seama că toate istoriile astea sunt foarte ciudate.

Mama privi la vânzătorul de flori. Bătrânul se pierdu pentru o clipă în propriile sale gânduri.

– Ceea ce pare atât de mistic în prima secundă se stinge de obicei ca un opaiţ în secunda următoare, spuse el. Dacă răsucim capul în altă parte însă, poate vedem că se aprinde acolo o altă lumină. Pentru că nu putem să culegem lucrurile cele sfinte aşa cum ridicăm de jos o piatră şi o punem în buzunar. Îngerii se coboară în ascuns, nu cad aşa deodată în mijlocul pieţei.

– Cum a fost însă cu tânăra fată din fotografie? întrebă tata.

Johannes trase aer în piept şi-l expiră cu putere. Lui Joakim i se păru că bătrânului îi dăduseră lacrimile, în orice caz el se şterse la

colţul ochilor.

Apoi spuse:

– Odată acum mulţi, mulţi ani am întâlnit o tânără femeie la Roma. A fost o întâlnire care a durat doar câteva săptămâni, dar fata mi-a devenit în mod sincer foarte dragă.

– Povesteşte! spuse tata. Povesteşte!

– Ea spunea că se numeşte Tebasile şi era foarte enigmatică. Spunea că se născuse probabil în Norvegia, dar că fusese crescută cu păstorii şi oile pe câmp în Palestina. Ultimul lucru era în mod sigur adevărat pentru că vorbea cursiv araba. Şi numele Tebasile suna destul de palestinian… dar putea desigur să fie şi italian.

– Dar este Elisabet pe dos! strigă Joakim.

Johannes încuviinţă:

– Eşti băiat deştept, tu, Joakim! De obicei, însă, omul nu-şi spune numele de la coadă la cap.

– Continuă! ceru tata.

– Că era norvegiană putea fi adevărat. Pentru că avea pielea de culoare deschisă, ca de piersică, şi în plus ochii de un albastru strălucitor. Când am întrebat ce vânt o purtase spre Palestina, s-a uitat lung în ochii mei. Apoi a spus: „Am fost răpită …“ Am întrebat cine a răpit-o şi atunci a răspuns: „Un înger care avea nevoie de mine la Bethleem… dar este mult de-atunci… eram pe vremea aceea doar o fetiţă…“

Mama căscase gura şi o acoperise cu palma. Tata bătea ritmic darabana cu o cutie de chibrituri în masa de sufragerie.

– Dumneata ce-ai spus atunci? întrebă el.

– Cred că oricare ar fi zâmbit auzind astfel de poveste. Eu, însă, m-am gândit la toate povestirile mele cu îngeri. Am răspuns că eu cred ce spunea ea… cred că tocmai asta, că am luat-o în serios, a speriat-o.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat mama.

– După aceea ne-am mai văzut doar o singură dată. Era pe Calea Concilierii ce duce la piaţa Sfântul Petru. A spus că trebuia să plece din Roma chiar în după-amiaza aceea. Mi-a dat voie apoi să-i fac o fotografie. Era în aprilie 1961.

– Cum ai ajuns în Norvegia? întrebă tata. Şi cu ce scop?

Johannes servi din prăjitura de Crăciun şi spuse:

– Am venit aici pentru că am sperat s-o întâlnesc iarăşi pe femeia aceea plină de enigme şi de atunci am rămas aici. Numai că

n-am mai întâlnit-o niciodată de atunci. Unde în lume este ea astăzi, n-aş şti să răspund. Dar vom vedea…

Gustă o bucăţică de prăjitură.

– N-a trecut multă vreme şi am auzit vorbindu-se despre cazul acela de dispariţie din 1948. Abia atunci am început să mă întreb dacă nu cumva sărmana fetiţă era Tebasile. Care povestise că a fost răpită de un înger când era mică. Nu ştiam exact ce vârstă avea, dar se potrivea perfect dacă era născută în jurul anului 1940.

Bătrânul tăcu un lung moment. Apoi spuse:

– Mai întâi am descoperit ciudata legătură de nume. Uneori, noi, oamenii, spunem în sinea noastră numele celui la care ne gândim. Ajungem apoi să-l citim deodată de la coadă la cap. În primii mei ani în Norvegia mă gândeam încontinuu la Tebasile. Şi deodată aşa din senin, mi-a venit ideea să-i pronunţ numele invers. Şi atunci am descoperit că era Elisabet! Am devenit şi mai convins că într-adevăr o întâlnisem la Roma pe Elisabet, copila dispărută. Pe timpul acela m-am apucat să fac calendarul misterios. Am lucrat la el mult timp, să ştiţi!

– Oricum este o coincidenţă nemaipomenită, era de părere tata.

– M-am întrebat de multe ori dacă era vorba despre una şi aceeaşi persoană, insistă Johannes. Era de mare însemnătate că unul dintre nume devenea celălalt citit pe dos. Cred că am înţeles asta după ce am întâlnit-o pe Anna, sora cea mică a lui Elisabet Hansen. Atunci mi-am dat seama că Anna era un nume drăguţ, ce suna la fel dacă-l citeai în mod normal sau pe dos. Pe deasupra, sora lui Elisabet avea câteva trăsături comune cu Tebasile.

Mama îl privi:

– De ce ai confecţionat un calendar de advent? De ce n-ai scris totul într-o carte, de pildă?

Johannes râse:

– Şi dumneata crezi că ar fi interesat pe cineva cartea aceea? Crezi că ar fi vrut vreo editură s-o publice?

Mama clătină neîncrezătoare din cap şi bătrânul continuă:

– Am confecţionat calendarul cu gândul că în orice caz cineva va duce mai departe istoria lui Elisabet şi a convoiul de pelerini. Şi în felul acesta am sperat că vechiul mister va fi vreodată descoperit. Nu ştiu cât mai am de trăit. Iar acum nu numai eu cunosc istoria asta ciudată.

– Şi ai pus şi o fotografie a lui Elisabet în vitrina librăriei, spuse mama.

Johannes încuviinţă:

– M-am gândit că cineva aici, în oraş, poate o cunoaşte.

– De ce aţi mers în pustiu? voia să ştie Joakim.

Şi bătrânul vânzător de flori explică:

– În fiecare an înainte de Crăciun mă retrag la ţară şi hoinăresc prin pădurile şi crângurile dimprejur. Asta pentru că am nevoie de linişte înainte de Crăciun, dar şi pentru că încerc să găsesc urmele mielului cu clopoţel, ale lui Elisabet şi ale îngerului Efiriel care au zbughit-o din oraş spre Bethleem în 1948. Vă spun sincer asta. Uneori merg de colo-colo şi spun în gând numele astea: Elisabet… Tebasile… Elisabet.

– Nu te-ai gândit niciodată să te întorci la Damasc? întrebă tata.

Johannes clătină din cap:

– Acum locul acesta a devenit casa mea. Vând flori în piaţă şi cu asta într-un fel răspândesc câte ceva din splendoarea cerului în jurul meu. Pentru că un astfel de lucru se răspândeşte uşor. Şi poate că într-o zi Elisabet se va întoarce aici în oraş. Pentru că mai este ceva…

În încăpere se făcu atât de linişte că ai fi putut să auzi şi firicelele de praf care se aşterneau pe parchet. Johannes privi spre Joakim:

– Am făcut tot ce-am putut în toţi aceşti ani ca s-o regăsesc. Dar nu ştiam decât un nume. Să găseşti o Elisabet sau o Tebasile când nu ştii numele de familie la Roma sau în Palestina, da, asta chiar că-i mai greu decât să găseşti acul în carul cu fân! Am întrebat la ambasade şi la evidenţa populaţiei în multe locuri. Joakim, însă…

Se făcu iar linişte deplină.

– Joakim m-a ajutat s-o găsesc. De aceea eu sunt acela care trebuie să-i mulţumesc.

Joakim privi spre mama şi spre tata. N-avea nici cea mai vagă idee despre ce vorbea Johannes.

– Trebuie neapărat să te explici mai îndeaproape, spuse mama.

– Joakim mi-a dat ideea că putea să se numească şi aşa, şi aşa, unul era nume şi celălalt prenume. E ciudat cât de lipsiţi de fantezie putem deveni noi oamenii când avem în cap aceleaşi gânduri, an de an.

Joakim se lumină la faţă:

– Elisabet Tebasile! spuse el. Ăsta e *numele* ei?

Două lacrimi umeziră ochii bătrânului.

– În orice caz la Roma *există* un abonament de telefon pe numele acesta! Dar încă nu este Crăciunul. Mâine veţi deschide ultimul compartiment al calendarului misterios.

Johannes se ridică de la masă şi spuse că trebuie să se grăbească pentru că mai trebuia să pună la punct câteva lucruri.

– Poate că îmi veţi da totuşi voie să mai arunc o ultimă privire calendarului de advent, spuse el.

Joakim alergă în camera lui şi luă calendarul din perete. Se întoarse în camera de zi şi-l ţinu astfel ca să-l vadă Johannes.

– Trebuie să închideţi la loc toate uşiţele, explică Joakim.

Asta şi făcu bătrânul apoi spuse:

– Da, sunt aici cu toţii. Quirinius şi împăratul Augustus, îngerii din cer şi păstorii pe câmp, magii, Maria, Iosif şi pruncul Iisus.

– Elisabet lipseşte, spuse Joakim.

– Da, ea lipseşte.

Îl conduseră pe Johannes la uşă. Înainte de a pleca, el spuse:

– Să vedem ce ne va aduce Crăciunul acesta.

– Da, să vedem, spuse tata, care era vizibil uşurat că auzise în sfârşit istoria bătrânului.

Johannes mai spuse:

– Nu deschideţi ultima uşiţă a calendarului înainte de Ajunul Crăciunului, nu-i aşa?

Mama îl privi:

– N-ar fi mai bine?

– Nu, vom încerca să o deschidem cât mai târziu cu putinţă! spuse tata hotărât.

Johannes era pe treapta de jos a scării când spuse:

– Poate că bat şi mâine la uşa voastră.

Joakim se bucură. Simţea înăuntrul lui o mare fierbere. Asta nu numai pentru că Johannes spusese că poate va veni şi mâine, ci pentru că, de fapt, el nu era prea mulţumit de tot ce povestise Johannes aşa cum erau mama şi tata.

I se părea că mai lipsea ceva.

24 DECEMBRIE

…o scânteie a marelui foc ce arde în spatele luminiţelor de pe cer…

Ajunul Crăciunului începuse la fel ca şi în alţi ani. Întotdeauna era câte ceva care trebuia pus la punct în ultima clipă şi întotdeauna ultimele daruri trebuiau împachetate. Din când în când tata sau mama băgau capul pe uşă în camera lui Joakim şi aruncau priviri pline de speranţe calendarului misterios. Îşi propuseseră să-i deschidă ultimul compartiment după ce clopotele bisericilor din oraş vor bate de ora cinci după-amiază vestind Crăciunul.

După-amiaza au pregătit merinde de Crăciun şi acum mirosea a Crăciun în toată casa. În fine, s-a făcut ceasul cinci. Tata deschise o fereastră şi afară se auziră bătând clopotele bisericii.

Nimeni nu spuse vreo vorbă, dar se îndreptară cu toţii spre camera copilului. Joakim se căţără în pat şi deschise ultimul şi cel mai mare compartiment al calendarului. Cel pe care era desenată ieslea cu pruncul Iisus. Desenul interior înfăţişa o peşteră în munte.

Se aşezară pentru o ultimă oară pe marginea patului. Joakim despături hârtioara şi citi cu voce tare pentru mama şi tata.

Pruncul Iisus

Este la mijlocul lumii între Europa, Asia şi Africa. Este la jumătatea istoriei de la începutul măsurării timpului. În curând este şi jumătatea nopţii.

Un convoi tăcut se furişează printre casele din Bethleem. Este o ceată mică de şapte oi, patru păstori, cinci îngeri ai Domnului, trei magi, un împărat roman, un dregător din Siria şi Elisabet, o fetiţă dintr-o ţară lungă şi îngustă de la Polul Nord.

Prin ferestrele unora dintre casele joase străbate o lumină slabă de la opaiţele ce încă mai sunt aprinse. Dar cei mai mulţi dintre locuitorii vechiului oraş au mers deja la culcare.

Unul dintre magi arătă cerul pe care ard în noapte stelele. Sunt ca scânteile unui foc îndepărtat.Una dintre stele strălucea mai puternic decât toate stelele la un loc. Părea şi că se află ceva mai jos pe cer.

Îngerul Umuriel se întoarce spre ceilalţi, duce un deget la gură şi şopteşte:

– Şşşş!... Şşşş! ...

Convoiul de pelerini se furişează în sus spre una dintre casele de popas ale oraşului. Într-o clipită gazda se arătă la fereastră. Când dă cu ochii de ceata de afară, clatină din cap hotărât şi le arată o peşteră în peretele muntelui.

Îngerul Efiriel şopteşte ceva şi şoaptele lui sună ca nişte cuvinte dintr-un cântec vechi:

– „Pe când erau ei acolo, s-a împlinit vremea când trebuia să nască Maria. Şi a născut pe Fiul ei cel întâi născut, L-a înfăşat în scutece şi L-a culcat într-o iesle, pentru că în casa de poposire nu era loc pentru ei".

Străbat ograda şi se opresc în faţa peşterii. Mirosul ce vine dinăuntru le spune că e vorba de o iesle.

Şi deodată liniştea aceea este întreruptă de plânsul unui copil.

Acum se întâmplă minunea. Într-o iesle din Bethleem.

Deasupra ieslei luminează o stea. Înăuntru pruncul este înfăşat şi culcat în iesle.

Cerul şi pământul se întâlnesc acum, pentru că şi pruncul din iesle este o scânteie a marelui foc ce arde în spatele luminiţelor pe cer.

Aceasta este o minune. Şi este o minune de fiecare dată când un copil vine pe lume. De fiecare dată când sub cer o lume este creată din nou.

O femeie răsuflă greu şi plânge. Dar nu este un plâns amar. Maria plânge de fericire, un plâns liniştit şi adânc. Plânsul copilului este mai puternic decât al Mariei. Pruncul Iisus s-a născut. El s-a născut într-o iesle în Bethleem. El a coborât pe bietul nostru pământ.

Îngerul Efiriel se întoarce spre pelerini şi le spune cu o voce solemnă:

– Astăzi în cetatea lui David vi s-a născut un Mântuitor.

Împăratul Augustus încuviinţă:

– Acum e rândul nostru. Toţi să-şi reia locurile şi să-şi amintească bine rolurile. Le-am tot repetat timp de aproape două

mii de ani.

La semnul împăratului ia cuvântul Quirinius:

– Păstorilor! Luaţi-vă turma, mergeţi în câmp şi nu uitaţi s-o păstoriţi cum trebuie! Magilor! Mergeţi în deşert şi încălecaţi fiecare pe câte-o cămilă. Şi în veci să citiţi în stelele cerului. Îngerilor! Zburaţi cu toţii deasupra norilor. Şi nu vă arătaţi oamenilor pe pământ decât dacă e nevoie, iar atunci nu uitaţi să spuneţi „nu te teme!“ Pentru că pruncul Iisus s-a născut acum.

În clipa următoare păstorii şi oile, îngerii şi magii dispărură cu toţii. Elisabet se văzu singură cu dregătorul Quirinius şi împăratul Augustus.

– Trebuie să plec degrabă la Damasc, spuse Quirinius. Pentru că am ceva important de făcut acolo. Şi rolul meu se termină aici.

– Şi eu trebuie să ajung la Roma, spuse Augustus. Acolo e locul meu. Şi rolul meu se sfârşeşte aici.

Elisabet privi în sus înainte ca ei să plece şi întrebă:

– Credeţi că pot intra aici?

Împăratul zâmbi larg:

– Bineînţeles c-o poţi face. Acesta este rolul tău.

Quirinius încuviinţă voios:

– Doar n-ai bătut drumul ăsta lung doar ca să rămâi aici fără nici un rost!

Şi cu aceste cuvinte, cei doi romani dispărură în goană pe acelaşi drum pe care veniseră.

Elisabet privi cerul înstelat. Trebui să-şi dea capul mult pe spate ca să vadă din nou steaua ce strălucea puternic. Şi auzi din nou dinăuntru plânsul copilului.

Intră apoi în iesle.

Tata se ridică din pat şi-l bătu uşor pe Joakim pe umăr.

– Adevărat vă spun că anul ăsta am avut un calendar de advent cu totul şi cu totul nemaipomenit! spuse el.

Pentru el deci totul se terminase.

Joakim însă nu era mulţumit. Şi ce se întâmplase cu Elisabet? Mama stătu şi ea un moment pe gânduri. Când, în fine, se ridică, spuse:

– Masa de Crăciun este aproape gata. Între timp puteţi să puneţi darurile sub pom. Şi anul acesta *sunt* unele mici surprize.

Chiar aşa spuse. În clipa aceea cineva sună la uşă. Joakim se repezi iarăşi să deschidă. Şi din nou bătrânul Johannes aştepta pe

trepte. Astăzi era încă şi mai vesel decât ieri.

– Am venit numai să vă mulţumesc, spuse el.

Mama şi tata veniră într-un suflet şi îi făcură semn să intre. Prăjitura de Crăciun apăru din nou pe masă. Nu-i lipsea decât covrigelul de deasupra. Acolo tata pusese o bilă roşie din marţipan. Joakim aduse ceşti de cafea şi farfurioare.

Se aşezară cu toţii la masa din salon şi Johannes îi privi pe rând. Avea o expresie enigmatică pe faţă. Spuse:

– Când am desenat desenul cel mare pe calendarul de advent, am încercat să-l fac astfel încât să apară mereu ceva nou ce trebuie descoperit. Aşa este întreaga creaţie a lui Dumnezeu, după părerea mea. Cu cât înţelegem mai mult, cu atât vedem mai bine lucrurile din jurul nostru. Şi cu cât privim mai mult lucrurile din jur, cu atât le înţelegem mai bine. În felul acesta va fi mereu ceva nou de descoperit dacă avem ochii şi urechile deschise la toate ciudăţeniile din lumea în care trăim.

Tata era de acord şi Johannes continuă:

– Dar n-am ştiut că acest calendar a fost făcut astfel încât cel care citea povestea scrisă pe hârtiile subţirele va reuşi să dezlege misterul ce învăluia dispariţia din oraş acum aproape cincizeci de ani a acelei fetiţe.

Şi iarăşi avu pe faţă o expresie enigmatică.

Joakim îl privi drept în ochi:

– Aţi mai aflat ceva despre Elisabet?

Nu apucă să primească răspuns pentru că în aceeaşi clipă cineva sună la uşă.

Mama se uită la tata şi el se uită la ea.

Johannes spuse:

– Deschide, Joakim. Doar tu ai deschis toate uşiţele în calendarul cel misterios de advent. Acum trebuie să deschizi şi ultima uşă. Dar pe aceasta o vei deschide de dinăuntru.

În timp ce se îndrepta spre uşă, văzu cum mama şi tata se apucară de mână unul pe altul. Doar nu se temeau cumva că îngerul Efiriel a venit în vizită? În orice caz, arătau un pic nedumeriţi.

Deschise uşa de la intrare şi văzu o femeie în jur de cincizeci de ani. Avea o pelerină roşie şi părul puţin cărunt. Străina zâmbi larg şi-i întinse mâna lui Joakim.

– *Mister Joakim*? spuse ea. *Right?*

Joakim simţi că-l apucă ameţeala, dar acum ştia cine era şi-i întinse şi el mâna.

– Elisabet Hansen, spuse el. Vă rog, intraţi!

Când ajunseră în salon, mama şi tata se ţineau încă de mâini. Bătrânul vânzător de flori nu se mai putu abţine acum şi izbucni în hohote de râs. Lui Joakim asta îi aminti puţin de episcopul Nicolaus din misteriosul calendar de advent.

Elisabet rămase în picioare cu pelerina pe braţ. La gât avea o cruciuliţă de argint cu o mică piatră preţioasă, roşie, incrustată în mijloc.

Când în sfârşit Johannes se potoli din râs, se ridică de pe scaun şi spuse:

– Poate că trebuie să fac prezentările. Ea este Elisabet Tebasile Hansen, în persoană.

Mama şi tata priveau uluiţi. Pentru orice eventualitate, Joakim se puse în faţa lor şi flutură cu mâinile:

– Nu vă temeţi! spuse el. Nu vă temeţi! Nu vă temeţi!

Abia atunci se ridicară de pe scaune şi-i întinseră lui Elisabet mâinile. Mama îi luă pelerina şi aduse un scaun, iar tata se grăbi să aducă o ceaşcă de cafea din bucătărie.

Elisabet vorbea englezeşte. Dar după ce toţi se aşezară, tata spuse în norvegiană:

– Cred că va trebui să cer o explicaţie. Pretind o explicaţie *ca lumea*!

Johannes tuşi uşor:

– Am s-o dau pe norvegiană ca să înţeleagă şi băiatul. El are, de fapt, meritul că ne aflăm astăzi aici, cu toţii.

Se pare că femeia cu lănţişor la gât înţelese ce spunea el, pentru că privi spre Joakim şi zâmbi.

– Continuă! spuse tata.

– Ieri, când am fost la voi, ştiam deja că Elisabet este în drum spre Norvegia, începu bătrânul vânzător de flori.

Mama îl privi foarte uimită:

– De ce nu ne-ai *spus*?

Johannes murmură ceva ca pentru sine. Apoi spuse:

– Nu se deschide pachetul cu daruri de Crăciun înainte de Ajunul Crăciunului. Şi în plus nu eram aşa de sigur că ea vrea într-adevăr să vină în vizită la voi. Şi nici nu eram absolut sigur *cine* va veni.

Tata clătina nelămurit din cap. Se vedea pentru moment că niciodată nu va putea pune cap la cap toate poveştile astea.

– Nu, eu nu mai înţeleg nimic, spuse el.

Atunci povesti Johannes ce se întâmplase:

– Totul a început după ce am vorbit cu Joakim la telefon. Mulţi ani am căutat după o anumită Elisabet sau după o anumită Tebasile, pentru că eram convins că este vorba de una şi aceeaşi persoană. Joakim însă mi-a dat ideea că poate Elisabet folosea Tebasile ca nume de familie. Am sunat la informaţii şi am primit imediat un număr de telefon din Roma. După câteva ore când am sunat şi am găsit-o acasă şi-a amintit imediat de zilele minunate ale acelui aprilie din 1961.

Elisabet încercă să spună ceva, dar Johannes o întrerupse cu o mişcare hotărâtă a mâinii.

– I-am povestit despre o mamă ce şi-a pierdut fetiţa în 1948. Şi aşa i-am putut spune cine era. Ea a venit în oraş ieri-seara şi este prima dată când pune piciorul aici din acea zi de decembrie de acum 45 de ani.

Tata sări din sofa şi merse la telefon.

– Ce faci? întrebă mama.

– I-am promis doamnei Hansen că o sun de îndată ce voi avea noutăţi.

Johannes râse:

– Elisabet a fost aseară acasă, la mama ei. N-au închis ochii toată noaptea stând de vorbă, dar totul este în cea mai perfectă ordine, pricepeţi?

– În cazul acesta trebuie să sun la poliţie, insistă tata. Să ştie şi ei şi să uite odată pentru totdeauna cazul despre fetiţa care a dispărut.

– Şi asta s-a rezolvat, răspunse Johannes. Se vede că n-aţi citit ziarele astăzi. Nici n-aţi ascultat la radio. Este o mare uşurare şi bucurie pentru toată lumea!

Tata se afundă din nou în sofa. Nu mai putea face nimic. Trebuia doar să stea şi să asculte restul povestirii lui Johannes.

Privi în jos.

– Pot să pun o întrebare? spuse el.

Johannes spuse:

– Te rog!

– De fapt, ce s-a întâmplat în decembrie 1948? Doar n-ai să spui că Elisabet a luat-o la fugă după un mieluţ cu clopoţel care a fugit din magazin fiindcă nu mai suporta toată agitaţia de la cumpărături şi zumzetul caselor de bani. Nici să-mi spui că a întâlnit un înger cu numele Efiriel.

Ca să primească răspuns de îndată se întoarse spre Elisabet şi-i puse aceeaşi întrebare pe englezeşte. Ea trebui să ducă mâna la gură ca să-şi ascundă un hohot de râs şi făcu semn că Johannes va da un răspuns.

– Ea începe întotdeauna să râdă când vorbim de lucrurile astea, explică Johannes. În ceea ce priveşte răspunsul la întrebarea asta nu suntem de fapt de acord. Să luăm mai întâi explicaţia lui Elisabet. Ea este de părere că poliţia de aici din oraş nu prea şi-a făcut datoria. Dar cred că va trebui să începem din altă parte.

Tata bombăni:

– Poţi începe din ce parte vrei, dar va trebui să faci cumva ca în final părţile astea să se întâlnească.

Johannes se ridică şi începu să se plimbe în faţa lor dintr-o parte în alta. Din când în când punea mâna pe umărul lui Elisabet.

– Elisabet a crescut într-un oraş din apropierea Bethleemului. Acolo oamenii trăiau din cultivarea pământului, dar tocmai pământul acesta le-a fost răpit. Când am întâlnit-o pe Elisabet la Roma în primăvara lui 1961, locuise deja în mai multe lagăre de refugiaţi, mai întâi în Iordania, apoi în Liban. Venise la Roma ca să prezinte acolo situaţia refugiaţilor din lagăre. În fine, despre asta putem vorbi mai târziu. Dar Elisabet a ajuns într-adevăr la Bethleem în decembrie 1948. Ea a ajuns la nişte oameni săraci şi prigoniţi care aveau nevoie de ajutorul lui Dumnezeu. La asta se gândea când a spus că a fost răpită de un înger. Voia de fapt să spună că a fost răpită de cineva care dorea să-i ajute pe oamenii din ţinuturile din jurul Bethleemului. Acolo ea a crescut ca o ciobăniţă, aşa că a mângâiat mereu mieii pe blăniţa lor moale, la fel ca Elisabet Hansen din calendarul misterios de advent.

Tata încercă să-l întrerupă pe Johannes.

– Şi deci i-ai pierdut urma la Roma, spuse el. De ce n-a vrut să te reîntâlnească?

– Da, bună întrebare! Să ştii că şi eu m-am întrebat asta de multe, multe ori în toţi anii aceştia care au trecut. Răspunsul este că trebuia să fie foarte atentă cu cine vorbea. Şi tot de aceea şi-a răsucit numele de-a binelea şi şi-a schimbat numele de familie în Tebasile. Nu trebuie să uităm că era război în ţara din care venea. Elisabet mi-a explicat că se temea că va fi răpită din nou.

– Continuă, spuse tata şi pocni uşor din degete.

– Când i-am spus că eu cred în istoria ei cu îngeri, a devenit foarte suspicioasă. S-a temut că eu aş putea fi o persoană

periculoasă atât pentru ea, cât şi pentru poporul palestinian.

– Bine, dar Elisabet nu era norvegiană? vru mama să ştie.

Johannes aprobă:

– Ba da, *era* norvegiană. Elisabet este de părere că a fost răpită de nişte oameni nefericiţi care erau dispuşi să facă orice pentru a atrage atenţia lumii asupra suferinţei poporului palestinian.

– Oricum ar fi, este groaznic să răpeşti un copil nevinovat, era părerea mamei.

Johannes încuviinţă înţelegător.

– Ai, bineînţeles, toată dreptatea. Elisabet crede că era, de fapt, vorba să fie adusă înapoi. Poate că cei ce-o răpiseră îl vor putea determina pe tatăl ei să scrie în ziare despre oamenii aceia care erau vânaţi din sat în sat şi în final aruncaţi în lagăre de refugiaţi în afara ţării lor.

– Da, chiar aşa, de ce n-au adus-o înapoi? întrebă tata.

– Elisabet spune că îşi aduce aminte foarte puţin din timpurile acelea când a fost dată în grija unei familii dintr-o mică localitate nu departe de Bethleem.

Mama nu-şi luase ochii de la el în timp ce vorbise.

– Şi explicaţia *dumitale* care este?

Johannes îşi trecu mâna prin păr:

– O cunoaşteţi deja foarte bine.

Joakim se plecă mult în faţă cu scaunul.

– Vreţi să spuneţi că ea s-a luat după mielul cu clopoţel şi că l-a întâlnit în pădure pe îngerul Efiriel? zise el.

Johannes încuviinţă.

– Aşa cred şi acum.

Elisabet obiectă cu o mişcare energică a mâinii.

– No! spuse ea.

– Yes! spuse el.

– No! spuse Elisabet şi râse.

Acum râseră cu toţii.

– Să nu vă luaţi acum la bătaie, spuse Joakim. Nici să scoateţi limba unul la altul, zău aşa!

– Eu mizez pe istoria lui Elisabet, spuse tata.

– Şi voi? întrebă Johannes şi privi spre mama şi Joakim.

– Eu pun 24 de mize pe istoria lui Johannes, spuse Joakim.

– Atunci eu pot pune 12 mize pe istoria lui Johannes şi 12 mize pe istoria lui Elisabet, decise mama. Pentru că şi eu cred că au

zburat nişte îngeri la Bethleem de Crăciunul acesta. Şi înapoi aici la noi, ca să fiu şi mai precisă.

Johannes luă din nou cuvântul:

– Joakim are dreptate când spune că nu trebuie să ne luăm la bătaie chiar dacă avem păreri diferite. Şi acesta este mesajul Crăciunului. Poate că cel mai mare adevăr dintre toate este că splendoarea cerească se poate răspândi uşor, în orice caz dacă oamenii ajută puţin la împărţeala ei. Când am scris hârtioarele acelea subţiri pe care le-am împăturit şi le-am pus în misteriosul calendar de advent, nu aveam prea multe indicii. Auzisem despre Elisabet Hansen care dispăruse şi o întâlnisem pe Tebasile la Roma. Şi mai aveam istorisirile acelea despre îngeri la care m-am referit. Restul a trebuit să inventez singur.

În salon se aşternu liniştea.

– Ai procedat excelent, spuse mama.

Bătrânul zâmbi puţin jenat.

– Şi darul poeziei este tot ceva din splendoarea cerului ce s-a revărsat pe pământ. Şi acesta se răspândeşte cu uşurinţă.

– Ce ciudat este totul, era de părere mama. Deschidem mai întâi ultimul compartiment dintr-un vechi calendar de advent şi aflăm că Elisabet intră la Bethleem într-o iesle ca să se închine pruncului Iisus.

Johannes încuviinţă din cap şi mama continuă:

– Şi nu peste mult timp sună la uşă, la noi acasă, aceeaşi Elisabet. Ca şi cum această casă *este* chiar ieslea în care s-a născut Iisus.

Merse apoi şi o îmbrăţişă pe Elisabet.

– Bine ai venit în Norvegia, copila mea, spuse ea.

Suna un pic ciudat, pentru că Elisabet era cu aproape douăzeci de ani mai în vârstă decât ea.

– Mulţumesc frumos, spuse Elisabet în norvegiană.

Telefonul sună ceva mai târziu. Tata răspunse şi Joakim înţelese imediat cu cine vorbea când îl auzi spunând:

– Suntem cu toţii uluiţi… darul de Crăciun de anul acesta, doamnă Hansen… da, acum şi eu cred în îngeri… Acum vine… şi Crăciun fericit… Crăciun fericit la toată familia!…

Tata îi făcu semn lui Elisabet şi-i dădu receptorul. Ea vorbi englezeşte şi Joakim nu înţelese ce spune. Se gândi numai că era ciudat să vorbeşti cu propria-ţi mamă într-o limbă străină.

Apoi Elisabet şi Johannes au trebuit să plece. Dar a doua zi de Crăciun urmau să se întâlnească din nou pentru că fuseseră invitaţi cu toţii la masă de familia lui Elisabet.

Oaspeţii au fost conduşi până la scară. Afară ningea des. Tata o întrebă pe Elisabet dacă-şi aminteşte cuvinte în norvegiană de când era mică.

Ea se opri sub felinarul din grădină în vreme ce ninsoarea cădea blând pe pelerina ei cea roşie. Brusc îngenunche şi întinse o mână de parcă ar fi vrut să prindă fulgii de zăpadă ce dansau prin aer.

– Mieluţule, vino, vino la mine, mieluţule! spuse ea.

Înspăimântată, îşi muşcă limba şi-şi duse mâna la gură. Apoi o luă la fugă. Peste câteva secunde şi ea, şi bătrânul vânzător de flori dispăruseră.

Înainte de a merge la culcare în seara aceea, Joakim rămase la geam şi privi ţintă îndelung afară în noaptea de Crăciun. Se aşternuse multă zăpadă şi cerul era acum plin de stele.

Deodată văzu nişte siluete ce goneau repede pe drum, la vale. Nu era prea uşor să le cuprinzi cu ochii, pentru că le văzu doar în lumina becurilor de pe stradă, iar vedenia dură o secundă sau două.

Lui Joakim i se păru că-i recunoaşte pe îngerul Efiriel şi pe ceilalţi care-o conduseseră pe Elisabet la Bethleem.

În noaptea asta o readuseseră acasă.

Table of Contents

1 DECEMBRIE
2 DECEMBRIE
3 DECEMBRIE
4 DECEMBRIE
5 DECEMBRIE
6 DECEMBRIE
7 DECEMBRIE
8 DECEMBRIE
9 DECEMBRIE
10 DECEMBRIE
11 DECEMBRIE
12 DECEMBRIE
13 DECEMBRIE
14 DECEMBRIE
15 DECEMBRIE
16 DECEMBRIE
17 DECEMBRIE
18 DECEMBRIE
19 DECEMBRIE
20 DECEMBRIE
21 DECEMBRIE
22 DECEMBRIE
23 DECEMBRIE
24 DECEMBRIE

Table of Contents

1 DECEMBRIE 6
2 DECEMBRIE 12
3 DECEMBRIE 17
4 DECEMBRIE 23
5 DECEMBRIE 29
6 DECEMBRIE 35
7 DECEMBRIE 41
8 DECEMBRIE 48
9 DECEMBRIE 54
10 DECEMBRIE 59
11 DECEMBRIE 66
12 DECEMBRIE 72
13 DECEMBRIE 78
14 DECEMBRIE 84
15 DECEMBRIE 90
16 DECEMBRIE 96
17 DECEMBRIE 103
18 DECEMBRIE 109
19 DECEMBRIE 116
20 DECEMBRIE 122
21 DECEMBRIE 128
22 DECEMBRIE 135
23 DECEMBRIE 141
24 DECEMBRIE 151